

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 307 • CENA 20,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 3,00 DM
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 19,00 ATS
Belgija 58,00 BFR
Luksemburg 58,00 FLUX
Holandija 4,00 FLH
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Slovenija 250 SIT
5 januar 2000.

ZABLUDA O OSVETI

★ DOK HOLIDEJ ★

307

Frenk Larami

ZABLUDA O OSVETI

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej
Broj 307

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala
Frank Laramy
THE SEVENT SHELL

Recenzija i adaptacija
Zorka ĆIRIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Franjo VARGA

Naslovna strana
Franjo VARGA

Korektor
Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 27. XII 1999.
Tržište: 5. I 2000.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy - THE SEVENT SHELL

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Čeril se nalazio dve stotine milja severno od San Pedra. Nije to bio mali put kada se uzme u obzir da je trebalo jahati kroz prašnjav i kamenit predeo, bez kapi vode, sve dok se ne stigne u Pekos. Ali, za Holideja ta razdaljina nije imala nikakve važnosti ili to bar nije uzeo u obzir, kada je čuo za vest koja ga je duboko potresla. Poterao je konja koliko je mogao, dok nije stigao do Čerila. Ipak, zakasnio je na sahranu Frenka Amadia, čoveka koji ga je jednom zadužio dobrim i koga je smatrao jednim od retkih prijatelja. Iako je bio žalostan zbog toga nije se ništa videlo na njegovom licu kao isklesanom od kame-
na. Uostalom, još niko od onih koji su poznavali Doka Holideja nije mogao da se pohvali da je bar jednom na njegovom licu mogao da vidi odsjaj bilo kakvih emocija. Njima je umeo da vlada, to su znali svi. Nije stigao na vreme, ali, bar je bio u stanju da postavi neka pitanja. No, kao što je i očekivao, svi odgovori su bili jedan nalik na drugi. Svi su pričali isto.

Frenk Amadio je otpočeo sa partijom pokera u kojoj su uložili prilično visoki. Te noći u salunu „Mirotvorac“ bio je malo pod gasom i raspoloženje mu je kao i obično bilo veselo. Tada je jedan stranac ušao u salun i prišao direktno Frenku, kao da je imao dogovor sa njim, ili da je tražio baš njega. Razgovarali su o nečemu, ali tako tiho da ostali nisu mogli ništa da čuju. Takve izjave je Dok odavno poznavao. Bilo je to isto kao da su mu rekli da se nosi do đavola i da niko neće da se meša u to. Onda je Frenk ustao i izašao

sa strancem iz saluna. Smejao se sve vreme dok je išao prema vratima. Četrdeset i pet sekundi kasnije, više se nije smejao. Bio je mrtav!

– Jedan... samo jedan metak i to tačno kroz glavu – objašnjavao je vlasnik saluna Doku. – Taj stranac je bio đavolski brz. Amadio je imao revolver u ruci kad smo ga pronašli kako leži na ulici. Oroz je bio nategnut, ali očigledno, nije imao vremena da ispali hitac. – Da, tako sam i mislio – rekao je Dok. Saluner je bio raspoložen da priča, ali, samo onoliko koliko ga to nije dovodilo u opasnost. – Šerif tu nije mogao ništa da učini – objašnjavao je. – Sve je ukazivalo da je borba bila fer. – Fer? – Da, fer. Amadio je bio pogođen spre-
da. Mora da je bio sporiji samo za delić sekunde. – Hvala, mister – rekao je Dok. Nije morao da ide daleko do groblja. Ono se nalazilo na samom ulazu u grad, a Čeril nije bilo veliko naselje. Bez ikakvih problema pronašao je svežu humku i ostao izvesno vreme pored nje. Podnevno sunce je užasno peklo, a i inače nije bilo nikakve vajde od zadržavanja. Zato se okrenuo i pošao prema kapiji. Na samom izlazu iz groblja, zatekao je čoveka koji nije krio da čeka upravo njega. Bio je to onizak, pomalo zdepast, stariji čovek, sa zvezdom predstavnika zakona na svom prsluku. – Jeste li vi rođak Frenka Amadia? – upitao je Doka čim se ovaj pojavio na izlazu, što je značilo da je već bio obavešten da se on raspitivao za Amadia i njegovog ubicu.

– Nisam. – Šerif ga je pogledao upitno. – Bili smo prijatelji – objasnio je Dok. –

Zovem se Holidej, Džon Holidej. – Šerif je klimnuo glavom. – Da, tako sam i mislio – rekao je sa mudrim izrazom na licu. – Po imenu Amadio i po Frenkovom licu rekao bih da su mu roditelji bili Španci. Vaši nisu. – Tačno. – Šteta za Amadia. Umro je tako iznenada... čini mi se i za njega! – Raspitivali ste se o tome, mister? – I imam nameru to da činim i dalje, šerife, sve dok ne saznam istinu – odgovorio je Dok koji je odlično razumeo šerifovo pitanje. Ali, šerif je odmah zatim postao jasniji. – Ne želim nikakvu pucnjavu u svome gradu – rekao je odsečno. Pogled Dokovih očiju bio je leden. Nijedna crta na njegovom licu se nije pomerila, kada je presecao šerifa i upitao ga opasno hladnim glasom. – A ako je ubica još uvek u gradu? – Nije. Više nije u gradu – rekao je šerif kategorično. – Hm, nešto mi izgledate suviše sigurni, šerife. – I jesam! – A ako se vrati? – Šerif je slegnuo ramenima. – Ne znam. Ako se vrati... Zar sada mogu o tome da govorim? – odjednom je izgubio hladnokrvnost. – Ja nisam baba vračara! Šta znam da li će se vratiti. – A ako se ipak vrati? – počeo je Dok da ga nervira, jer je i njemu išao na živce ovaj čovečuljak koji je vodio računa samo o svom miru.

– Rekao sam, to ne znam. Ali, znam ono što sam vam već kazao, mister! Ne želim pucnjavu u svome gradu. – Nije vam smetala pucnjava u kojoj je Frenk poginuo? – To se desilo vrlo brzo. Još ne znam kako je poginuo. – Holidej je odmahnuo rukom. – Ja znam kako je poginuo. Sada samo želim da saznam zbog čega je došlo do toga. I želim još nešto, šerife, želim da mi kažete... – Šta do đavola? – presekao ga je šerif besno. – Da nosim tu zvezdu na prsluku, šerife, ne bih bio tako nervozan. To nije zdravo za predstavnika zakona – iscerio se Dok. – Želim da mi kažete njegovo ime. Kako se zove ubica? – Odakle bih ja to znao? – zagrcnuo se šerif. – On

je te večeri stigao u grad i odmah otišao posle obračuna. Na listi putnika kočije, upisao se kao Otis Kaning. – Šerif je ćutao nekoliko trenutaka i posmatrao stranca. – To ime vam izgleda ne znači mnogo? – upitao je. – Ne! – Ni meni takođe. Niko ništa ne znam o njemu. Svi znaju samo to ime. Ni to ne bi znali da nije stigao kočijom. Niko, čak, nije umeo ni da ga detaljno opiše. Zato vam moram reći da mislim da će biti đavolski teško pronaći tog čoveka – rekao je šerif. – Ja ću ga pronaći – bio je Dok kratak. U tom trenutku nije znao da će se dogoditi nešto što se retko događa, da će odustati od osвете.

Tri meseca kasnije, Dok je još tragao. Pošao je linijom kojom je išla kočija koja je polazila iz Čerila i presećala celu oblast, čak dole do Krik Kvika. Obišao je dosta mesta i svuda se raspitivao, ali, ni posle stotinu pređenih milja, nije bilo nikakvog znaka o čoveku kojeg je tražio. U ovom području nastanjenom dosta retko, to je zaista bilo neobično. Međutim, stvarno je izgledalo da u ovom delu države nije bilo nikoga, ama baš nikoga ko je nosio ime Kaning. Dok međutim, nije bio od onih ljudi koji brzo odustaju od svog poduhvata. Kao i uvek, on je imao vremena. Kad-tad, znao je da će naći svog čoveka.

Jednoga dana zaustavio se u Orvilu. Bio je to gradić još manji od Červila. Nalazio se negde na sredini poštanske linije, koja je iz Bargina vodila za Guliver. Što se Holideja ticalo, ta linija je mogla da vodi i do samog pakla, to mu je bilo svejedno. Više su ga nervirali ovi dosadni gradovi. On se nalazio prvi put na toj teritoriji, i svi gradovi su mu bili nalik jedan na drugi. Bio je već prilično umoran, a i njegovom Migu bio je potreban odmor, inače se ne bi zadržavao u Orvilu. Ono što ga je zanimalo, mogao je da dozna i od nekog prolaznika, bar tako je mislio. Ipak, da nije zastao u tom gradiću, nikada ne bi doznao gde može da nađe Otisa Kaninga. Potap-

šao je po vratu svog vernog Miga i promrmljao kroz zube. – Ovde ćemo se ipak zadržati, prijatelju. Mada ne verujem da ćemo naći ono što nas zanima. – Odmah mu je bilo jasno da ovde neće moći čestito ni da ruča. Onih nekoliko saluna u centru, nisu delovali mnogo ubedljivo i nisu obećavali ništa izuzetno. Hotela naravno nije bilo.

Dok je svratio u salun na samom rasršću. Na njegovoj firmi je pisalo da se tu izdaju i sobe za spavanje. Naručio je obilan obrok i dok je jeo, prostorija se polako praznila. Očigledno, sve su to bili meštani koji se nisu hranili ovde, i sada su žurili kućama na ručak. A kada je počeo da pije kafu, u salunu se nije nalazio niko sem njega i devojke koja je posluživala. Dok je mirno popio kafu i popušio jednu od svojih omiljenih „virdžinija“ cigara. Tek tada je bolje osmotrio devojku. Ona je stajala kraj šanka, a ruke je prekrstila na grudima. Bila je niskog rasta, crvenokosa i izgledala je veoma mlada. Dok joj je prijateljski klimnuo glavom, ali, devojka nije reagovala. Bilo mu je smešno kako je nastojala da deluje dostojanstveno, što se nikako nije slagalo s ovom rupom od saluna. – Vrućina – rekao je Dok koga je počelo da zabavlja ovako devojčino držanje. Ona međutim nije odgovorila. I dalje je ćutala i posmatrala ga uporno. Dok je podigao obrve. Nešto, neki instinkt u njemu ga je gonio da započne razgovor s ovom devojkom, tim pre što je, od kako je krenuo u potragu za Frenkovim ubicom, razgovarao sa svakim na koga je naišao. U ovim krajevima to je bio jedini način da čovek dozna ono što ga zanima. Sada je rešio da postavi direktno pitanje. – Da li mnogo stranaca navraća ovamo? – upitao je devojku.

– Svi koji navraćaju ovamo, za mene su stranci, mister – odgovorila je, a na njoj se videlo da je ubeđena da je rekla nešto izuzetno mudro. – Znaite, ja tražim jednog

čoveka – jedva je zadržavao smeh Dok – pa sam mislio, možda ste ga sreli. On je... – Nisam ga srela – odrezala je devojka. Dok se nasmejao. – Otkuda znate koga tražim? – upitao je. – Slušajte, mister – devojka je počela da gubi hladnokrvnost – ja zaista ne znam ništa. U ovaj grad stalno dolaze stranci i većinom traže nekoga. – Obišla je oko šanka i zastala iza male petrolejske lampe koja je visila sa tavanice. – Ja sam, ipak, mislila da ćete vi biti drugačiji – rekla je zbog nečega što Doku nije bilo najjasnije. – Drugačiji? – zapitao je. – Zašto? – Pa... ne izgledate kao ostali. Vi izgledate kao neki gospodin. Ali, i vi tražite nekoga, a pretpostavljam da biste izravnali neke račune. Ili, možda želite da saznate gde ga možete naći, pa da krenete drugim putem? U svakom slučaju... hoću da kažem... mislim da želite da ubijete nekoga. – Dok ju je iznenađeno pogledao kroz dim svoje cigare koji se uspravno dizao prema tavanici. Ovo je bistra glavica, pomislio je, a na prvi pogled ne deluje tako. Sada je stajala bliže njemu i mogao je jasno da vidi da nije tako mlada kako mu se učinilo u prvom trenutku. Oko uglova njenih očiju pojavile su se bore, a stisnute usne, iako su bile lepe, nekako su otvrdle, kao da u njima nije bilo mnogo mesta za osmeh. Podigla je praznu šolju. – Želite li još kafe? – upitala je. – Ako se ovo tako zove kod vas? – pokazao je glavom na šolju. Devojka ga je pogledala bez ikakvog izraza na licu. Zatim je rekla mirno. – Gazda nije ovde, izašao je. Spremiću vam šolju zaista dobre kafe. – Nemojte molim vas sebi da navaljujete na vrat nepotrebne nevolje – pokušao je da je zadrži Dok. – Ne brinite. Neće biti nikakvih nevolja – odgovorila je, odlazeći. Posmatrao ju je dok je prilazila malim vratima koja su delila salun od kuhinje. Devojka je bila zgodna i dobro građena, ali, nije vrckala u hodu, kao što je to činila većina salunskih devojaka, naročito

kada su znale da ih posmatra neki muškarac. Mora da je umorna, pomislio je Dok. Upravo je palio novu cigaru, kada se devojka vratila. Na tacni je nosila dve šolje kafe. – Donela sam jednu i za sebe – rekla je, i prvi put se nešto slično osmehu pojavilo na njenom licu. – Ali, ako se Džobi vrati, biće belaja. – Stavila je na sto šolje iz kojih se dizala para, a zatim je privukla stolicu i sela.

– Kako se zovete? – upitala ga je, gledajući ga pravo u oči, kao da je želela da proveri ono što će on reći. – Holidej. Džon Holidej – rekao je. – Zovu me Dok. – Jeste li lekar? – Nisam – odgovorio je Dok. – Samo me tako zovu. – Ja sam Lajla Sanders – predstavila se. – Drago mi je – pridržavao se Dok bon-tona. – Šalite se – odjednom je rekla devojka, kao da je ta fraza bila neuobičajena. – Ja baš nisam neka lepotica. Pre bi se reklo da izgledam grozno. – Izgledate sasvim dobro – rekao je Dok i jedva uspevao da zaustavi zevanje. U ovom trenutku njega je zanimalo samo to, kako izgledaju kreveti u ovoj kući. Bio je mrtav umoran, a ova hrana je bila prilično teška. Devojka je, međutim, bila spremna za razgovor, ali, kao da nije imala mnogo ideja. – Vi zaista izgledate drugačije od ostalih – rekla je. – Ne dozvolite da vas to obmane – uzvratio je Dok osmehnuvši se. – Ja sam samo putnik koji je užasno umoran i željan da se dobro ispava. Inače, isti sam kao i ostali. – Međutim, Lajla nije imala nameru da ga tek tako pusti. – Odakle dolazite? – pitala je. – Iz Lasejla – rekao je Dok tek da nešto kaže. – Iz Lasejla? A gde je to? – htela je da zna Lajla. – Hiljadu milja odavde – odgovorio je Dok iskapivši poslednji gutljaj kafe. – Ovo je stvarno bila odlična kafa. Mnogo vam hvala. – Odmakao je stolicu s namerom da ustane. – Nemojte još ići – odjednom je rekla Lajla. – Nego, vi ste mene pitali za nekoga? Koga bi to tražite? Možda vam mogu pomoći. – Teško...

Tražim jednog čoveka, istog kao i svi drugi. Svi ljudi su isti – govorio je Dok pospano, krećući prema stepeništu koje je vodilo ka sobama za spavanje. – A da li vam je taj čovek mnogo potreban – opet ga je zaustavila devojka.

– Jeste!

– Vi... Da niste predstavnik zakona? – upitala je i istovremeno odmahнула glavom. – Ne, vi nimalo ne ličite na tu sortu. Ne ličite. Ipak, ne bih volela da se meni nalazite na tragu. – Dok je morao da se nasmeje. – Vi niste tako naivni kao što izgledate – rekao je. – A kako se zove taj čovek? – upitala je devojka, ne obraćajući pažnju na njegovu primedbu. – Kaning. Otis Kaning. I pretpostavljam da postoji stotine gradova u kojima bi on mogao da se nalazi, ali, ovaj nije jedan od njih. – Protrljao je malo oči i izvinjavajući se rekao. – Bilo bi mi drago da još malo razgovaram sa vama, Lajla. Međutim, mislim da pođem i legnem dok još mogu da odem do sobe. – Vidim – klimnula je glavom. – Ali, sačekajte samo malo. Rekli ste Kaning? – Da. – Poznajem jednog koji nosi to ime. – Dok se namah osvestio. Nekoliko trenutaka gledao ju je netremice, a zatim se ponovo vratio i spustio na stolicu. Odmahnuo je glavom. – Prosto ne mogu u to da poverujem... posle toliko vremena i baš ovde... Ali, moža mi ne govorimo o istom čoveku? – Možda – slegla je ramenima devojka. – To ne bih znala da vam kažem. Vi ste me pitali i ja sam vam rekla. Kaning... tako se zove taj čovek. Bilo je to u Guliveru. – Dokove oči su se odjednom pretvorile u dva uska proreza. Glas mu je bio ledeno miran kada je progovorio. – Hajde, Lajla recite mi nešto više o njemu... molim vas. – Pa, znam o njemu prilično. Radila sam u tom gradu. U salunu – provukla je prste kroz svoju neurednu kosu. – Sada ne izgledam bogzna kako, ali, tada je bilo drugačije... igrala sam i pevala. Mogla sam... – Kaning – vratio je

Dok na temu. – Ah, da – tužno se osmehnula devojka. – Taj Kaning je bio vlasnik lista koji je izlazio u Guliveru. Zna, novinar. List se zvao „Guliver post“. – Dok ju je uhvatio za ruku i čvrsto je stisnuo. Ona je otrgla ruku i prekorno ga je pogledala sa puno koketerije. – Nije trebalo da mi tako stisnete ruku – rekla je mazno.

– Izvinjavam se. To je bilo mahinalno. Mnogo ste me iznenadili... I mnogo vam hvala. Pomogli ste mi zaista mnogo. Rekoste novinar? – Da! Guliver nije neki veliki grad, ali, imaju gradonačelnika, ne samo šerifa kao mi. Imaju svoj list i sve ostalo. Ja sam radila u najvećem salunu u gradu. Tamo su imali salu za kocku, sobe za izdavanje i... i sve ostalo – opet je ponovila, kao da joj je ponestalo reči. – A zbog čega tražite tog novinara, Dok? – Dok međutim kao da je nije čuo. Skupljenih obrva gledao je na ploču stola pred sobom. Ruka mu se malo pomerila a zatim je ostala nepomična. – Ne, to ne može biti taj čovek – rekao je oklevajući. – Ali, vi ste rekli Otis Kaning... a ja sam samo pokušala da vam pomognem, Dok. Taj novinar se tako zove. – Hm. Ipak ste mi pomogli. U svakom slučaju, koliko vam dugujem? – Za ručak? Oh, pustite to... – Čekajte, devojko, ovo nije vaš salun – mašio se Dok za džep. Ali, devojka ga je zaustavila rukom. – Onaj stari lešinar Džobi to neće ni znati – rekla je jogunasto. – Neka to bude na račun kuće, Dok. Ali, šta nameravate da uradite s tim Kaningom? – Pre svega treba da ga pronađem. – Znači, idete u Guliver? – Čim krene prva kocija. Konj mi je umoran i ne želim da ga zamaram tolikim putem. Trčaće pored kočije. Kada kreće prva? – Ujutru rano... Ali, mogu li nešto da vas zamolim? – Da čujem? – Povedite me sa sobom – rekla je devojka jednostavno, kao da je to najobičnija stvar na svetu. Dok ju je pogledao iznenađeno, a čelo mu se nabralo. Onako umoran, kao da je nije

shvatio. Ali, videvši njen molećiv pogled, u kome se zaiskrila suza, rekao je blago. – To nikako ne bi moglo, Lajla. Nikako! – Ja moram da odem odavde – objasnila je devojka kao da je i sama shvatila da je Dok u pravu. – Ovaj Džobi... On je vlasnik saluna i oženjen je, ali, to njemu ne smeta da me napada. Stvorio je pakao od moga života... – Žao mi je – rekao je Dok neobičajeno toplo. – Voleo bih da mogu da vam pomognem, ali, tamo kud putujem, moram da putujem sam. – Ja vam ne bih pravila nikakvih problema... na časnu reč, ne bih! A mogla bih da vam budem od koristi.

– Žao mi je, Lajla, žao mi je. – Devojka se odjednom zastidela i oborila glavu. Zadrhtala je kada je Dok rukom dotakao njeno rame. – Neću vas zaboraviti, Lajla – osmehnuo se prijateljski. – Pomogli ste mi više nego što mislite. Ipak, mislim da će vam ovo pomoći da odete odavde. – Zavukao je ruku u džep i izvadio svežanj novčanica i pružio ga devojci. Ona je pogledala novac, a zatim podigla glavu prema Doku. – Sve ovo? – odjednom su joj oči sinule. – Toliko nisam videla od kako... – Nadam se da ćete znati kako da ga iskoristite. Idite na neko mesto gde neće biti ljudi kakav je Džobi. I pazite na sebe. – Uzeo je sa stolice svoj crni „kalifornija“ šešir sa širokim obodom, stavio ga na glavu i izašao. Još uvek je osećao umor, ali, više mu se nije spavalo.

*

Guliver je bio veliki grad i nalazio se na glavnoj liniji poštanskih kola. Pruga je već stigla do Nešvila, trebalo je da za manje od dve godine dođe i do Gulivera. Dok se kočija u kojoj se nalazio Dok lagano spuštala niz obronke brda prema gradu, on je spavao. Nije mu bilo do uživanja u pitomom pejzažu, kakvih je retko bilo na Divljem zapadu. Međutim, čovek koji je sedeo

na sedištu preko puta njega, očito je bio veoma raspoložen za razgovor. – Kakav će tek biti onaj grad kada dostigne svoj zenit? – pitao se glasno. – Sada je još u razvoju. – Zastao je, ali, Dok nije reagovao na njegove reči. Ali, on je nastavio kao da se njegov saputnik živo interesuje za ono o čemu je govorio. – Svuda okolo su veliki rančevi, a u blizini grada su male farme, vrlo perspektivne, koje snabdevaju grad svim onim što je njegovom stanovništvu potrebno. Guliver je perspektivan grad, eto, takav je!

A taj perspektivan i tako napredan grad imao je samo jedan hotel u kome više nije bilo ni jedne jedine slobodne sobe, kada je u njega stigao Dok Holidej. Setio se tada svog saputnika i činilo mu se da je grdno pogrešio što ga nije raspalio po onoj njegovoj brbljivoj njušci. – Hotel? – ponovio je službenik na šalteru gde su se prodavale karte za kočiju. – Ima, naravno. Eno ga, preko puta. Samo, koliko sam obavešten, tamo nema slobodnih soba. Ali, ovde ima i privatnih soba koliko god hoćeš. – Dok je u svom samačkom životu imao svakakvih doživljaja. Nekoliko puta je spavao i po tim privatnim sobama za izdavanje, ali, klonio ih se koliko god je mogao. To nije bio njegov nivo, niti je odgovaralo njegovim stvarnim potrebama. Ali, kada su mu i na hotelskoj recepciji ponovili da soba nema, nije mogao da bira. – Dodavola – progundao je. – Moraću ipak negde da spavam. Uostalom, provešću ovde samo jednu noć. A za toliko mogu da spavam i na grani. – Krenuo je lagano glavnom ulicom i uopšte nije obraćao pažnju na okolinu. Guliver ga nije nimalo interesovao. Sve što je u ovom trenutku želeo, bila je neka mirna soba u kojoj bi mogao da se okupa i odspava nekoliko sati. Osim toga, zanimalo ga je još samo jedno. Da nađe čoveka zbog koga je prešao tolike milje. Ali, za to je bilo vremena. Ako je njegov čovek

iz grada Gulivera, neće mu pobeći. Nije mu bilo potrebno da se raspituje gde je najbliža kuća sa sobama za izdavanje. Velika tabla, koja se jasno videla još iz daljine, stavljala je na znanje svima da su „najudobnije sobe kod udovice Hulen“. Vrata mu je otvorila visoka, debela žena u crni, čiji je pogled sekao kao oštrica „bovi“ noža. – Gospođa Hulen? – naklonio se malo Dok, jedva gledajući koliko mu se spavalo. – Tako se zovem već pedeset godina – nabusito je odgovorila žena, iako joj se sviđao Dokov izgled, a još više njegov učtivi naklon. – Šta želite? – Sobu. – Izgleda da imate da platite – procenjivala je žena. – Imam – mirno je rekao Dok i pogledao je iskosa. – Ostajem jednu noć. – Tako sam i mislila – rekla je žena i prekrstila ruke na grudima. – Ali, ko ste vi, uostalom?

U drugoj prilici, Dok Holidej bi se nasmejao na ovakvo izražavanje za koje je žena mislila da je otmeno. – Zovem se Dok Holidej. – Odakle dolazite? – Dok ju je odmerio ledenim pogledom. Ako ovako nastavi, pomislio je, pružiću joj se ovde, preko praga. – Imate li još mnogo pitanja pre nego što mi izdate tu sobu... Za jednu noć? Hajde, pokažite mi gde mogu da se operem. – Žena je oklevala nekoliko trenutaka. Zatim je oborila pogled i promrljala nešto što je trebalo da znači da ga poziva da pođe za njom. Međutim, već posle dva sata Dok je sišao u dnevnu sobu i tamo je zatekao svoju stanodavku. Okupao se i obrijao, odspavao jednu partiju i sada se osećao mnogo bolje. – Zar ste se već ispavali? – upitala je žena. – Gde mogu da nađem štampariju vašeg lista? – upitao je Dok umesto odgovora. – „Guliver post“? U glavnoj ulici, naravno. Samo na kraju. Odmah pored banke. To je velika banka, videćete. Tako se i zove „Velika banka“. – Znači, imate više banaka? – Tri. Ovo je veliki grad. – Izgledalo je da nešto okleva, ali, morala je da postavi pitanje,

koje ju je očigledno mučilo. – Mister, nešto mi kod vas nije jasno – rekla je. – Molim? – pogledao ju je uptino Dok. – Čini mi se da vas ne shvatam, gospodo. – Vidite, ovamo kod mene dolaze najrazličitiji tipovi, skitnice, kockari, kauboji, svakojaki svet. Međutim, vi ne izgledate da pripadate toj vrsti. – Dok se malo osmehnuo. Očigledno nije nabasao na uglednu kuću. Ali, to mu sada nije bilo važno. Bilo je i gorih stvari u njegovom životu. – U prolazu sam – rekao je prvo što mu je palo na pamet. – A sada, ako nemate ništa protiv, morao bih...

Žena se, međutim, nije pokretala, a stala je tako da bi Dok morao da je gurne ako bi želeo da prođe. – Mi imamo šerifa u gradu – govorila je. – Ne verujem da će mu se dopasti ta vaša dva revolvera koja nosite. – Dok je slegao ramenima. – Bojim se da nisam imao prilike da se upoznam s ukusom vašeg šerifa. Ili, da nisu moji revolveri izašli iz mode koja vlada u Guliveru? – Nisu – odgovorila je žena ozbiljno. – I ovde ljudi nose revolvere. Međutim, šerif detaljno ispituje strance koji svrate u grad. On ovo mesto održava u savršenom redu.

– Oduševljen sam. Nego, gde bih mogao da ostavim konja? Još je vezan pred vašom kućom. – Odmah tu iza ugla, u onoj maloju sporednoj ulici nalazi se Kvinova štala – rekla je žena ne skidajući pogled s njega. Dok je klimnuo glavom i krenuo prema vratima. Sada nije imao vremena da misli na čudno ponašanje svoje stanodavke. Pred njim je bilo dosta posla, u to je bio uveren. U ovom gradu treba da nađe čoveka s imenom Otis Kaning, sem, ako Lajla nije sanjala. A ako je to onaj čovek koji je ubio Frenka, moraće i on njega da ubije. Dok nije voleo ubijanja bez razloga. Ubijao je samo u nužnoj odbrani ili u slučajevima kad je za to imao razloga kao što je bio ovaj koji ga je doveo u Guliver. Jedino što ga je brinulo, bilo je kako se to dogodi-

lo i kako je jedan ugledan građanin kao što je, očigledno, taj Kaning, mogao da bude ubica. Naravno, dešavalo se i to, ali, takav je morao biti izazvan, ili poslednja baraba. Ako je baraba, onda je i ceo ovaj grad mogao da se stavi pod znak pitanja, bar kada se radi o njegovom moralu. Odmahnio je glavom, kao da je želeo da se oslobodi svih tih kombinacija, i uputio se ulicom obasjanom suncem. Zgrada štamparije nalazila se odmah pored najveće banke u gradu. Na prozorskom staklu, pokrivenom debelim slojem prašine, jedva su se videla krupna, kitnjasta slova, koja su trebalo da budu i firma i obaveštenje o svemu onome što list donosi. „Guliver post“ pisalo je u dijagonali, a oko njega nekakva sitna, šarena slova, iz kojih je najdobronamerniji putnik mogao da pročita da taj list donosi najnovije vesti, da štampa oglase i obavlja još neke usluge, ali koje, nije bilo vidljivo. Iznad vrata je pisalo i ime vlasnika lista i štamparije: Otis J. Kaning, izdavač. Dok je prešao preko ulice i bez dvoumljenja otvorio vrata Kaningovog carstva. Tako je bar on mislio da će biti. Jer, čovek koji je mogao da ubije jednog Frenka, poznatog po brzini kojom je potezao revolver, morao je biti neka ajkula. Očekivao je da će ga dočekati buka i žagor kao što bi bilo normalno za jednu štampariju i zato je malo zastao iznenađen. Unutra je vladala savršena tišina. Mora da je ovo dan kada novine ne izlaze, pomislio je Dok i prišao jednom stolu gde se pored gomile novina videlo zvonice. Između tog stola i suprotnog zida, nalazila se mašina za štampanje, verovatno jedna od prvih, koje su uopšte proizvedene. Bila je sva prekrivena prašinom kao da na njoj godinama nisu štampane novine. Veliki stogovi papira nalazili su se svuda po sobi, a bile su tu i kutije u kojima je moglo da se nalazi svašta. Nešto dalje, bila su otvorena jedna vrata, koja

su vodila u drugu prostoriju sa još dve mašine i regalima sa slovima.

Baš kada je Dok pošao rukom da pritisne na ono zvonce na stolu, iz susedne prostorije pojavio se jedan čovek. Dok nije imao pojma kako će izgledati njegov obračun s Otisom Kaningom. Ali, to u ovom trenutku i nije bilo važno. Pre svega, trebalo je da ustanovi da li je to stvarno njegov čovek. – Izvolite – rekao je čovek što je trebalo shvatiti kao pozdrav. – Vi ste Otis Kaning? – upitao je Dok. Čovek se zagledao u njega. Dok ga je procenio jednim pogledom. Čovek je mogao imati pedesetak godina, bio je onizak, ali snažno građen. Bio je gologlav, a kosa mu je bila srebrnosiva. – Ja sam Kaning – odgovorio je čovek i nasmešio se. – A vi ste svakako čovek koga čekam. – Dokove oči su se suzile. Ovaj čovek nikako nije izgledao kao ubica, pomislio je i prosto posumnjao da je stigao na pravu adresu. Ništa na tom čoveku nije govorilo da je sposoban ni mrava da zgazi, ali... dešavale su se svakojake stvari. Često je ubica umeo da liči na neko nevinašce. Samo, takve je Dok umeo da nanjuši od prvog trenutka. Ovde se, međutim, nešto nije slagalo. I, pre nego što je Dok Holidej odgovorio na njegovo pitanje, Kaning mu je prišao sa širokim osmehom na licu. Ispružio je obe ruke prema njemu. Dok je odlučio da prička. – Neka sam proklet, ako niste stigli baš na vreme – govorio je Kaning oduševljeno. – Da sam morao da čekam samo još jedan dan, mislim da bih izgubio nerve. – Dok je sve ovo počelo da zabavlja. Premestio se s noge na nogu i pogledao ga iskosa. – Zaista? – upitao je, želeći da vidi šta će biti. Na kraju krajeva, kako je on obavešten gde se Kaning nalazi, tako je i do ovog mogla da stigne vest da mu je neko na tragu. Uostalom, bar od jednog novinara može se očekivati da ima toliko sposobnosti da prikupi po-

neku informaciju. A ako je ubica, imao je za to dodatni razlog.

– Dodavola, baš se radujem – brbljao je čovek. – Čekam već toliko vremena. Nije mi jasno zašto me je ona prokletinja Vilson napustio... ali, mislim da u našem pozivu ima dosta takvih... nažalost. Slažete li se sa mnom, mister... hm... – Dok se nije potrudio da mu kaže ime. Slušao je Otisovo brbljanje i morao je da prizna da mu nije baš sve jasno. – Mnogi od njih ne zaslužuju da rade na ovom poslu. Jer, priznaćete mister, to nije ipak isto što i kopati rudu. Ali, to je da poludiš kakav je to svet. Pružiš mu mali prst, on odmah zgrabi celu šaku. Ipak, na neki način mi je žao što sam izgubio Vilsona... On je najbolji čovek koji je ikada radio kod mene. I brz radnik, takođe... A vas je poslao Mek Dži, pretpostavljam? – Aha – odlučio je Dok da još malo izmeri ovog dobričinu, koji ga je zbunjivao sve više. – Eh, Mek Dži – počeo se Kaning po glavi. – Uvek sam mogao na njega da se oslonim, kada bih ga zamolio da mi nađe nekog sposobnog čoveka. Ipak, nemojte se zbuniti ako stigne još neko. Ja sam razaslao telegrame svojim prijateljima na sve strane, nadajući se da će mi bar jedan od njih pronaći nekog. – Vama je znači potrebna zamena za Vilsona? – upitao je Dok sa dozom simpatije prema ovom brbljivom čoveku koji i nije mnogo nesrećan što mu novine ne izlaze. S druge strane, pomalo se i čudio što Otis Kaning nije očekivao osvetnika, a svaki čovek Divljeg zapada nikada više ne bi mirno spavao ako bi ubio. Bio je uvek na oprezu. Ovaj, ili nije moj čovek, pomislio je Dok, ili mu nešto fali.

– Treba vam zamena? – ponovio je. – Pa, naravno! Doduše, moj list izlazi jednom nedeljno. Ipak, posla je toliko da bi ga bilo za četvoricu... A ja sam ostao tako reći sam. – Sami pišete, štampate list? – pitao je Dok tek da nešto pita, jer mu je

situacija već bila jasna, bar što se lista tiče. – Sam. Doduše, imam pomoć, ako se tu računa jedan nekorisni dečak, Vudi Alen. On mi okreće mašinu. Hvala bogu da ste stigli, jer list treba da izađe u subotu. Kako je Mek Dži? – Nisam ga video – rekao je Dok iskreno. Svakim trenutkom bio je sve sigurniji da ovo nije čovek koga traži. Mora da još neki postoji s tim imenom. Ne, ovaj čovek sigurno ne ume da barata revolverom ni u nekoj manje opasnoj situaciji od one u kojoj je morao biti susret sa Frenkom. Sem, ako Frenk nije hteo da puca, a to bi onda bila zagonetka, koju Dok nikada ne bi uspeo da reši. Gledao je simpatičnog debeljka i situacija mu je izgledala sve besmislenija. – Znači, on vam je samo javio kako stvari stoje i izgubio se – i dalje je brbljao Kaning. – Hm! To liči na njega. Nikada ne znaš šta će da uradi. Ali, on ume da učini uslugu kada je čoveku najpotrebnije i ja sam mu zahvalan zbog toga. Da vas on nije pronašao, ne znam kome bih se obratio. – Da, da – govorio je Dok kada bi Kaning prekinuo da uzme vazduh. Ne, ne, ovaj čovek je i suviše ličio na šeprtlju da bi mogao da ubije nekoga, mislio je Dok. – Nego, zašto nas dvojica ovako stojimo? – odjednom je uzviknuo Kaning. – Stigli ste kočijom? – Da. Samo sam svratio da se malo uredim. – Kaning ga je pogledao zapanjeno. – Gde ste svratili? Nećete mi valjda reći da ste dobili sobu u našem hotelu? Dakle, to je pravi skandal! Ovoliki grad, a jedan hotel – opet je potekla bujica reči. – Ne – prekinuo ga je Dok. Ovako smešnog čoveka teško da će uskoro sresti. – Odseo sam kod izvesne gospođe Hulen, tamo, na kraju ulice. – Tamo ste odseli? – opet se začudio Kaning. – Dodavola, čoveče! Nije trebalo tamo da idete. Ja imam prijatelje u ovom gradu... Ako vas ne bismo mogli smestiti u hotel, neko od njih bi vas sigurno primio. Hvala – promrsio je Dok. Bilo mu je sve jasnije da je

dolazio uzalud. – I ovako će mi biti dobro. – Znači li to da ostajete? – oduševio se Kaning. – Zavisi – odgovorio je Dok ne znajući ni sam šta da čini. – Od toga da li će vam se dopasti posao ili ne? Slušajte, mister, mi ne plaćamo kao što se plaća u San Francisku, ali, mislim da je plata koju dajem sasvim odgovarajuća za čoveka koji je spreman da radi... hoću reći, koji se ne boji posla. A gde ste radili poslednji put?

– Sakramento – rekao je Dok.

– „Sakramento Tajms“ pretpostavljam? Hej, to je zaista jedan solidan list! – opet je zagalamio Kaning. – Ali, izvinite što sam radoznao, kako to da napustite jedan tako veliki i ugledan list i da dođete ovamo? – Zdravlje – odgovorio je Dok. Kaning je sumnjičavo zaklimao glavom. – Hm! A meni izgledate da ste savršeno zdravi. Malo ste bleđi u licu, to jest... Nisu valjda pluća u pitanju? – Oh, nije ništa tako strašno – sada je i Dok počeo da se zabavlja. – Samo, moj lekar je mislio da je vazduh u ovim krajevima zdraviji. Prihvatio sam njegovo mišljenje, pa rekoh, bar da pokušam. – Odlična ideja! – uzviknuo je Kaning. – Vama je potreban čist vazduh, a meni dobar novinar. Nadam se da ćemo obojica naći ono što nam je potrebno. Šta mislite da sklopimo probni ugovor na mesec dana? Pri kraju tog roka, ako ne budemo zadovoljni jedan s drugim, plaćam vam sto dolara. U redu? – Neka bude sto pedeset – rekao je Dok tek reda radi i tog trenutka je odlučio da ostane. Ako postoji još jedan čovek s imenom Otis Kaning, ovde će to sigurno najpre saznati. Kaning je odmah pristao. – U redu! Mislim da ćete videti da se kod nas radi isto onako kao u velikom gradu, kao što su San Francisco ili Sakramento, samo, nama je teže da dođemo do novosti. To je stvarno teško. – Dok se nasmešio. – A kakovbi obavljate posao ovde, mister Kaning? – Zovite me Otis – rekao je Kaning prostodušno. – Većina ljudi me tako zove.

I da jednu stvar raščistimo odmah na početku, ja sam vlasnik ovog lista. Nemam nikoga od porodice... osim kćerke Marte koju ćete uskoro upoznati. – Začutao je malo kao da je želeo da se seti da li je nešto što bi još bilo značajno propustio. Klimnuo je glavom kao da se setio.

– Kada budete malo prošvrljali gradom, čućete kako se priča da Šerman Rink ima svojih interesa u mom listu. Da znate, to nije tačno. Toliko! – Kaning je ponosno potapšao jednu štamparsku mašinu. – U ovoj kući je svaki cent moj. Odgovaram za svaku reč koja se objavi u mom listu. I, pisaću uvek onako kako mislim da treba da se piše. Pre bih umro nego što bih odustao od tih svojih principa. – Pogledao je Doka pravo u oči, a njemu se činilo da Kaning prvi put izgleda nešto drugačije. Kao da je odjednom u njemu naslutio neku odlučnost, koje do tada nije bilo. – Da li je jasno, mladiću? – upitao je Kaning. – Svakako. Ali, kako vi i vaša kćerka uspevate ovde sami? – Marta je vrlo sposobna. Doduše, ona ne može mnogo da radi zbog... – Zastao je, a izraz lica mu se odjednom promenio. Onda je nekako zbrzao. – Ona je zaposlena devojka, ali, pomaže koliko može. – Znači, najviše radite vi i onaj dečak? – Mladi Vudi je invalid i ne može da uradi mnogo. Inače, ima smisla za pisanje i nadam se da će jednoga dana od njega postati dobar novinar. Dok je Vilson bio ovde, bilo je mnogo lakše. On je bio odličan slugač, pored toga što je pisao. Uopšte, poznavao je sve poslove oko izdavanja lista. – Vi baš niste srećan čovek. Kud da vam ode taj Vilson? – Kaning je uzdahnuo i odmahnuo rukom. – Ha, šta ćete! Možda sam i sam kriv. Nije trebalo da otputujem i sve ostavim Vilsonu. Valjda mu je bilo previše. – Bili ste na putu? – Dokov ton je zvučao indiferentno mada su mu odjednom sva čula postala nape-ta. – Hm, da, putovao sam. Imao sam neki posao... – Kaning se odjednom nelagodno

premestio s noge na nogu, a lice mu je prebledelo. – Nego, kako stoji stvar, mladiću. Hoćemo li pokušati? – Zašto da ne? Konačno, mesec dana prođe brzo. – Četiri nedelje i gotov posao – nasmejao se Kaning, ali, to nije zvučalo ni iskreno ni ubedljivo. – Zaradićete tih stotinu dolara i... – Sto pedeset – ispravio ga je Dok, a Kaning se opet nasmejao. – U redu, mladiću. Što se mene tiče, možete početi odmah. Nego, ja još uvek ne znam vaše ime. – Džon Holidej. Zovu me Dok. Možete me i vi tako zvati. Otis je kratko klimnuo glavom. – U redu, Dok. Sutra ćemo imati posla preko glave. Pretpostavljam da ste večeras umorni zbog puta...

– U pravu ste. Malo bih se odmorio – rekao je Dok i pomislio da mu baš ovo ide na ruku. Možda će večeras već uspeti da reši zagonetku zbog koje je upao u sve ovo. – Šteta što ne možemo odmah da krenemo sa poslom – ipak je Kaning bio razočaran. – Ja sam danas prilično uradio tamo za... – Ipak, mislim da moram da vam kažem jednu stvar – počeo je Dok, praveći se da nije čuo njegovu primedbu. – Ja baš nisam mnogo vičan radu na mašinama. Znaate, u velikim gradovima, novinari... – Oh, to je u redu. Ne brinite zbog toga – brzo je rekao Kaning, kome se za trenutak učinilo da se Dok predomislio. – Za desetak dana znaćete isto koliko i ja. Moraćete ponešto da naučite ako želimo da nam list izlazi na vreme. – Ne brinite... – Samo, treba da uradite jednu stvar. Pronađite neko drugo mesto gde ćete odseliti. Kasnije ćemo videti sa hotelom. Kod mame Hulen nije loše, ali, ona je užasna kuvarica. – Ne mari, ja nisam veliki probirač. Nisam gurman, ni sladokusac. – Prihvatio je ispruženu ruku svog novog poslodavca. Kaningov stisak bio je čvrst i iskren. – Mislim da ćemo se lepo slagati – rekao je Kaning. – Nego, mogli bismo večeras da večeramo kod mene. Popričali bismo malo, i bolje se upoznali... Ja bih

mogao da vam ispričam neke stvari koje treba da znate o ovom gradu. – Pa... – oklevao je Dok, ali, Kaning je odmahnuo rukom. – Vi kao da oklevate? Verujte, mlađiću, mama Hulen je najgora kuvarica na čitavom Zapadu. Dok moja kćerka Marta... – Opet me nešto ogovaraš – začuo se hladan glas iz druge prostorije. Kaning se okrenuo i nasmejao se. – Prisluskuješ, draga moja... prisluskuješ! Dodi ovamo da se upoznaš sa novinarom koji je od danas zaposlen u našem listu. Dok Holidej! Dok, ovo je moja kćerka Marta. – Devojka je lagano prišla lakim koracima. Bila je visoka i neverovatno lepa. Kasnije je primetio da ima neke nedostatke, ali je ipak njena lepota bila skoro savršena. Devojka je imala mirno držanje u kojem se ogledala neka unutrašnja snaga. Imala je malo kose jagodice, što joj je davalo pomalo egzotičan izgled, čemu su doprinosili njena duga bujna kosa i krupne oči, tamne kao noć.

– Pa, gospodine Holideje? – Njen glas je trgao Doka i on je shvatio da je već predugo zagledan u ovu lepoticu, što inače nije bio njegov običaj. Kaning se umešao važnim tonom. – Mislim da će se sada stvari malo promeniti, Marta. Mek Dži mi je poslao Doka Holideja i nećeš mi verovati kada ti kažem gde je on dosada radio. U „Sakramento Tajmsu“. – Marta Kaning nije izgledala impresionirano, a Dok nije smatrao da u tom trenutku treba ulaziti u detalje. – Holidej je odseo kod mame Hulen – objašnjavao je dalje Otis. – Ali, ja sam ga pozvao da večeras dođe kod nas na večeru. Nadam se da nemaš ništa protiv, Marta? – Naravno da nemam – rekla je devojka prirodno. – Ali, gospodine Holideje, ne smete sve verovati mome ocu. Mi živimo prilično jednostavno. – Drago mi je što me pozivate, gospodice – rekao je Dok, držeći u ruci još uvek svoj elegantni „kalifornija“ šešir sa širokim obodom. Već je stavio ruku na kvaku u nameri da

ode, kada je Marta Kaning rekla. – Ima još jedna stvar, gospodine Holideje, koju mislim da treba da vam kažem – Dok je zastao i iznenađeno ju je pogledao. – Nešto što mislim da bi trebalo da znate. Uostalom, to biste brzo saznali... – ipak je oklevala. – Čekaj, Marta – upao joj je u reč otac, kao da se uplašio. Ali, devojka je odmahnuła rukom i prišla Doku. Okrenula se zatim ocu. – On će to i tako saznati, tata. Gospodine Holideje, moj sin će verovatno već spavati kada vi budete došli kod nas. – Vaš sin? – Da. Imam dečaka od četiri godine. I, što će, uostalom svako u ovom gradu požuriti da vam kaže, nisam udata. – Dok je slegnuo ramenima. Za njega kao lekara, to nije bila nimalo šokantna činjenica. Ali, znao je kako izgleda biti u tom položaju. Neudata devojka i dete, to je u ovim gradovima bilo ravno prokletstvu. Marta međutim nije klonula. U njoj je bilo nešto drugo. Prkos! I sada su njene oči blistale prkosom dok ga je gledala.

– Ne vidim, gospodice, zašto bi mene to trebalo da zanima – rekao je. – Imate dete, to je sasvim privatna stvar svakog čoveka i žene... To je prirodno pravo svakoga. A sada, ako nemate ništa protiv, trebalo bi da pođem. – Bar ćete poći obavješteniji, gospodine Holideje. Mislila sam samo da treba da znate kako stoje stvari u kući Kaningovih.

Nimalo se nije trudila da sakrije gorčinu u svome glasu kada je dodala. – A, pošto ćete raditi za nas... – Da? – Iz iskustva znam da treba još nešto da vam kažem. U vezi sa mnom, ne bih želela da gajite neke... hoću reći da imate neke kombinacije. – Pobogu, Marta! – viknuo je njen otac. Okrenuo se zatim Doku. – Strahovito mi je neprijatno što vam se moja kćerka obraća na takav način. U poslednje vreme postala je stvarno čudna. – Moram da živim u ovom gradu, tata – odgovorila je devojka. – Znam, znam. Ali, to je sada gotovo. Mislim da smo se već jednom dugo-

vorili o tome. Tedov otac je mrtav... – Dok je prvo pogledao Otisa a zatim njegovu kćer. Možda je ovo trenutak da reši zagonetku. – Žao mi je – rekao je. – Da nije umro, verovatno bi sredio sve stvari u odnosu na vas, gospođice. – Devojčine oči su blesnule. – Umro je zato što to nije učinio – rekla je. – Ali, to je deo priče koju „dobronamerni“ građani Gulivera neće moći da vam ispričaju, mada je sve bilo legalno. – To je najbolje zaboraviti – rekao je Kaning. Pogled mu je sada postao čvrst, a glas mu je primio neki oštar, komandujući prizvuk. – Kao što ste i sami rekli, Holideje, to sa vama nema nikakve veze. I meni je užasno žao što smo to uopšte spomenuli. Marta je poslednjih dana stvarno postala nervozna. Sve je to gotovo... – Nije to baš tako, tata. Postojimo još i ja i Ted... – rekla je Marta. – I srećan sam što je tako – prišao joj je otac i prebacio joj je ruku preko ramena. – Što se ostalog tiče, sve treba zaboraviti... što pre.

Znači, ovo je ipak moj čovek, pomislio je Dok. Pokušao je da mu glas zvuči normalno kad je upitao. – Ko je bio taj čovek, Marta? – I, na njegovo iznenađenje, devojka je odgovorila spremno. – Frenk Amadi!

*

Posle onoga što je čuo, Dok je znao da je njegova misija završena. Ovako nešto mu se nikada nije dogodilo. Pitao se samo kako je Frenk mogao da postupi tako. Da ostavi ženu sa detetom i to lepu i pametnu ženu kakvih nema mnogo. I zašto je to učinio? Ali, kada je već učinio, morao je biti svestan posledica. Zato valjda i nije pucao. Da bi se malo razbistrio od ovako neočekivanog obrta situacije, krenuo je da nešto popije. Setio se da mu je Lajla govorila o najvećem salunu u Guliveru. „Kroksi“ se zvao, pa je rešio da ga potraži. Nije morao da ide daleko, jer se salun

nalazio u glavnoj ulici. Kada je ušao, bio je pun kao oko. Dok se lagano probijao prema šanku. Poručio je brendi. Sada mu je zaista bilo potrebno nešto žestoko. Platit će piće i u tom trenutku neko ga je potapšao po ramenu. Okrenuo se i pogledao. Bio je to onaj brbljivi putnik koji je sa njim doputovao kočijom u Guliver. Čovek se smešio. – Dobro je. Nisam pogrešio. Kako ste, gospodine? – pozdravio je Doka. Dok se nasmešio ljubazno, ali, nije imao nimalo želje da sada otpočne neki bezvezni razgovor. Hteo je opet da se okrene prema šanku, ali, čovek je nastavio. – Vi ste stranac u ovom gradu, mister. A i ja sam. Šta mislite da zajedno popijemo jedno piće? – Dok je shvatio da neće moći da ga se otrese, zato je slegnuo ramenima, ali je čovek, koji se predstavio kao Rebin Kvilp, to shvatio kao pristanak i već je vadio novac iz džepa. U sledećem trenutku, ispred Doka se našla nova čaša pića. – Živeli! – rekao je Kvilp i srknuo piće. Čovek se prilično znojio i Dok je pretpostavio da mu to nije prvo piće večeras. – Ovo je dobar grad za poslove – rekao je Kvilp. – Sklopio sam nekoliko dobrih poslova i imam narudžbinu za sledećih šest meseci. Ja, znate, prodajem knjige. Radim na ovoj teritoriji za kompaniju „Alderman“ i San Franciku. Mislim da niste čuli za njih, mister, ali... – Čuo sam – rekao je Dok kratko. Bacio je pogled na čoveka koji je odmah shvatio da njegov sagovornik nije raspoložen za priču i na njegovom licu se pojavio žalostan izraz. Da bi nekako popravio utisak, Dok je dodao. – Pre izvesnog vremena objavili su odličan medicinski priručnik za... – Dodavola – uzviknuo je Kvilp i u jednom gutljaju ispraznio čašu. – Otkuda vi znate za to? Te knjige su za studente i lekare. Nisu za... – Odmerio je Doka pogledom, njegovo elegantno odelo kakvo se retko vidalo u ovim krajevima i kao da se nije usuđivao da dovrši započetu misao. – Za

kockare? – upitao je Dok i prvi put od kako je izašao iz Kaningove kuće, nasmejao se. – Da niste vi, možda studirali medicinu? – upitao je Kvilp. – Ja ne bih bio toliko radoznao, mister – prekinuo je Dok ovo iznenadno interesovanje za njegovu ličnost. – To nije zdravo. – U redu, u redu, mister – opet se rastužio Kvilp koji, očigledno nije podnosio usamljenost. – Samo sam se pitao, šta radite u ovim krajevima. Mislim, radite li? – Radim – odlučio je Dok da malo popriča i zadovolji svog novog poznanika. – Novinar sam kod Otisa Kaninga. – Ma, šta kažete? – oduševio se čovek. – I ja sam izvesno vreme imao poslovnu vezu s Otisom Kaningom. Fini čovek... zna posao. – Dok je iskapio svoje piće i vratio čašu na šank. – Zar već idete? – upitao je Kvilp razočarano. – Aha. Kasno je – odgovorio je Dok. – Šteta! Taman sam pomislio da vam ponudim partiju pokera – rekao je Kvilp dobroćudno. – Mogli bismo da pronađemo još jedan par i... – Dok je osetio kako mu neka toplina prolazi telom. Odavno nije seo za kockarski sto, a bio je siguran da je sada u kondiciji. Mogao bi da sedi sedam dana i da ne digne glavu sa karata. Ipak, odmahnuo je glavom.

– Ne večeras – rekao je. – Mislim da odavno nisam bio ovako umoran. – Pokazao je na prostoriju iza bara. – Ubeđen sam da tamo ima mnogo ljudi koji bi vam rado ispunili želju – dodao je. – Niste baš u pravu. Ovo je neko čudno mesto. Ovde nerado primaju stranca – požalio se Kvilp. – Tamo igraju najpoznatiji ljudi u gradu. Osim toga, među njima je i Šerman Rink sa svojim ljudima. – Šerman Rink? Ovo je već drugi put kako čujem to ime od kako sam stigao – rekao je Dok, razmišljajući glasno. – Ko je taj čovek? – Utišavši glas, Kvilp se malo nagnuo prema Doku i, trudeći se da niko ne čuje, objasnio. – On je advokat i gradonačelnik Gulivera. Njegov brat Adam je vlasnik ovog saluna. Onaj

tamo na kraju bara je Adamov telohranitelj. Pogledajte ga samo.

Dok je već ranije primetio jednoga džina koji se ponašao kao da je vlasnik saluna. S vremena na vreme izdavao je uputstva barmenu i kretao se kao da je gospod bog glavom. – Kako se zove taj lepota? – upitao je Dok, a ni sam nije umeo da objasni zašto ga je to odjednom zainteresovalo. Kao da mu je neko vanredno čulo nagoveštavalo da će se jednom susresti s tim golijatom. – Tajler – odgovorio je Kvilp gotovo uplašeno. – Zovu ga „ubica“. Nemojte slučajno njemu da stanete na put. On nije samo grdosija već je i zao. Prima naređenja samo od braće Rink... Oni su mu poslodavci. Nego, da se niste predomislili u vezi jedne partije? Možda samo da pokušamo. – Može – rekao je Dok odjednom. U stvari, još mu je bilo rano da krene na večeru kod Kaningovih, a u pansion kod gospođe Hulen baš mu se nije išlo. Uostalom, nije mu se išlo ni na večeru. Njegova potraga bila je završena, i nije više imao šta da traži u ovom gradu. Međutim, stvarno je bio umoran, i želeo je malo da predahne. Konačno, ni ono što je čuo o svom prijatelju Frenku nije bilo jednostavno podneti. Progurali su se kroz gužvu prema sali za kockanje, gde nije bilo tako mnogo sveta kao u salunu. U prostoriji je bilo nekoliko stolova sa grupama igrača, a oko svakog stola bilo je po nekoliko kibicera. Ali, u odnosu na salu gde se pilo, ovde je bila tišina. – Ono je Šerman Rink – prošaputao je Kvilp i munuo Doka laktom. Bez mnogo zanimanja, Dok je bacio pogled prema najvećem stolu. Licem okrenut prema njemu, sedeo je čovek u tamnom odelu. Elegantan šesir mu je samo delimično pokrivao sedu kosu, pošto je bio zabačen na potiljak. Međutim, mada mu je kosa bila seda, njegovo lice bilo je mlado. Bilo je potpuno bez bora i na njemu je bio izraz koncentracije. Očigledno se čovek zaneo u igru.

S njim za stolom bila su još trojica, koji su, sedeći po njihovom izgledu, morali biti trgovci. U svakom slučaju, najugledniji građani ovog mesta. Iako se videlo da mu nije prijatno što vidi Rinka, Kvilp se probijao baš prema njegovom stolu. Lice mu je bilo crveno od pića i disao je teško. Zauzvao se kraj stola i nagnuo se da osmotri igru. U tom trenutku Šerman Rink je podigao pogled. – Ne morate da me gurate, mister – rekao je. Kvilp je odvratio uvređenim glasom. – Samo sam hteo da pogledam. Mislim da nema zakona koji to brani. – Ovaj je obična budala, pomislio je Dok, koji je u trenu shvatio situaciju. Ponašala se kao žaba u odnosu na zmiju. Samo što mu ne uskoči u usta. Rinkov pogled je postao mrk, nije rekao ni reči sve dok partija nije bila završena i dok nije pokupio novac koji je dobio. Zatim se okrenuo na stolici i pogledao Kvilpa. – Ne volim da mi bilo ko stoji iza leđa kada sedim za kockarskim stolom – odsekao je. – Mislim da neću morati to da vam ponavljam. – U redu, mister Rink – promućao je Kvilp i počeo da se povlači. – Kako vi kažete. Vi ste ovde... – Rink je odjednom planuo. – Stanite tu gde ste – viknuo je. – Ko vam je dao pravo da mi se obraćate po imenu? Uostalom, ko ste uopšte vi? – dodao je kao da je i sam shvatio da je preterao. – Rebin Kvilp, na usluzi, ser – akviziter je izvadio iz džepa posetnicu i pružio je Rinku. – Predstavljam Adermanovu knjižarsku kompaniju iz San Franciska. – Jedan iz Rinkovog društva se nasmejao. – Poznajem tog mangupa – rekao je. – Jedina knjiga koju nema kod sebe je Biblija. – Iz neobjašnjivih razloga, svi za stolom su se nasmejali, svi osim Rinka. On je besno posmatrao uplašenog trgovačkog putnika i procedio kroz zube. – U našem gradu nisu poželjni ljudi vaše vrste. Ako znate šta je dobro za vas, držite se podalje.

Rebin Kvilp je bio dovoljno naliven pićem da bi u tom trenutku umeo da shva-

ti opasnost kojoj se izlaže. Odjednom se isprsisao i rekao važnim glasom. – Moj novac je isto tako dobar kao i vaš, gradonačelnice Rink. I ja mogu da platim kao i vi. – Vi previše pričate, skitnico. Očigledno, pored toga što znate kako se zovem, poznat vam je i moj položaj. To će nam olakšati stvar. Tako ćete bar znati ko vas je izbacio iz grada, kad lupite o put svojom debelom stražnjicom. – Ne okrećući glavu, naredio je glasno. – O kej, neka ga neko izbaci odavde. Nervira me. – Jedan od njegovih partnera za stolom, odmah je ustao. Čovek je bio mršaviji od Rinka i ne tako elegantno obučen. Međutim, pažljivom posmatraču kakav je bio Dok, nije promakla sličnost između ova dva čoveka. To je bez sumnje bio Šermanov brat, vlasnik ovog saluna. – Čuli ste, mister – rekao je on položivši ruku na Kvilpovo rame. – Kidajte! – Kvilp je odgurnuo ruku sa svog ramena i odbrusio ljutito. – Ne volim da se sa mnom tako razgovara. Branite brata kao i obično... uostalom. – Vuci se odavde! Napolje! – viknuo je Adam Rink i zgrabio Kvilpa za mišicu. Istog trenutka, ljudi koji su stajali oko stola, povukli su se u stranu, a u prostoriji je zavládala tišina. – Čekajte malo, ljudi! odjednom se začuo glas. Dok se okrenuo. Ugledao je jednog mladića. Bio je snažno građen. Nosio je naočari što se nikako nije slagalo sa njegovom pojavom. Izgledao je nespretno, ali mu je glas bio čvrst kada je nastavio. – Nema potrebe da vičete na tog čoveka. On nije učinio ništa. – Šerman Rink je odbacio karte i okrenuo se. – Šta se ti mešaš u ovo Morgane? – viknuo je. – Ja... – počeo je Morgan, ali nije uspeo da dovrši. Prekinuo ga je Rink. – Da nije ova skitnica tvoj kauboj? Ti ionako skupljaš ovakve. Zato ti „Keš River“ tako i napreduje. – Jedan od prisutnih se nasmejao, a Adam Rink je dobacio ljutito. – Ne mešaj se u ovo, Morgane! Čuješ li me? – Sasvim te dobro čujem – rekao je rančer. – Zaista

nema potrebe da vičeš na mene, Adame. – Okrenuo se zatim starijem Rinku. – Sve mi se čini da vas dvojica igrate prilično gadnu igru u ovom gradu. Od kako ste došli ovamo, strancima kao da je zabranjen pristup u grad. Zaboravljate da ste i vi doksora bili stranci.

– Je li? Zaista tako misliš? – Šerman Rink je lagano ustao sa svoje stolice. Usne su mu bile tako stisnute da se jedva razumevalo šta govori. – Izgleda da ti se ne dopada način na koji vodim ovaj grad, Morgane? – Adam se umešao ljutito. – Ne obraćaj pažnju na njega, Šermane. Uostalom, ko mi je pa on? – Prilično si u pravu, Adame. Skoro bih mogao da odgovorim. Niko! Nekada je ranč „Keš River“ značio nešto u ovom kraju. A sada? Beda i jad! – Odjednom je ledena tišina počela da se širi prostorijom, a činilo se da ta atmosfera dolazi odnekud od bara. I, stvarno, kroz vrata, iza Morganovih leđa, jedna gigantska prilika se odjednom pojavila i krenula ka sredini prostorije... Tajler, ogroman čovek, nalik grizli medvedu. – Imate neprilika, mister Rink? – progovorio je svojim rapavim glasom. Šerman Rink je neobično živnuo. Rukom je pokazao na Kvilpa i naredio Tajleru. – Izbaci ovu skitnicu! – Gorostas je proleteo pored Doka i ustremio se na bespomoćnog Kvilpa, koji je bio dvostruko manji od njega i izgledalo je da se odjednom otreznio. Maleni trgovački putnik je zacvileo kada se teška šaka spustila na njegovo rame. – Pusti me, Tajlere! Pusti me! – zakukao je. Tajler se trgao i okrenuo se oko sebe. Na njegovom ružnom licu su se ogledali iznenađenje i neverica. Zatim je nemarnim pokretom, kao što čovek tera muvu koja mu dosađuje, odbacio Kvilpa u stranu. Nesrećni čovek je pao na pod i počeo da baulja. Želeo je da umakne, mada za tako nešto nije imao nikakvih šansi, a Tajler se tada okrenuo Doku Holideju. Prisutni su zaustavili dah. Svaki od prisut-

nih ljudi mogao se kladiti da će pod naletom Tajlerove surove snage od ovog elegantnog stranca i njegovog crnog kaputa sa peševima, njegove besprekorno bele košulje, koju je krasila kravata boje vina, uskoro ostati samo bezoblična masa.

Međutim, doživeli su još jedno iznenađenje. U magnovenju, Dok je napravio korak u stranu, a njegova noga je udarila postrance. Opalio je Tajlera po cevani. Izgubivši ravnotežu, gorostas se s treskom stropoštao na pod. Za trenutak je izgledalo kao da se čitava kuća iz temelja zaljuljala. Kvilp je baš tada pomislio da je vreme da iskoristi priliku. Okrenuo se onako na podu, skočio i munjevitom brzinom jurnuo prema vratima. Tajler je samo pogledao za njim. Za njega je u ovom trenutku postojao samo jedan protivnik, kome ni ime nije znao. Tišina koja je do tada vladala u prostoriji, odjednom se pretvorila u žagor uzbuđenih glasova. U očima „ubice“ blistala je neopisiva mržnja, kad je progovorio. – Ubiću te zbog ovoga, uštvo! – Začulo se komešanje i nekoliko gostiju saluna brzo je potražilo zaklone. Ali, to nije bilo potrebno. Tajler nije nosio revolver. Uvek se uzdao u svoj gigantski rast i neverovatnu snagu, koja je dosada mlela svakog njegovog protivnika. Bio je ponosan na svoj nadimak „ubica“ koji je dobio jedne večeri kada je svom protivniku golim rukama slomio vrat. Sada je, siguran u pobedu, krenuo u napad. Dok je bio još uvek prilično umoran od puta. Doduše, ne toliko od fizičkog napora koliko od unutrašnje borbe, koja se vodila u njemu od časa kada je shvatio da je stigao na kraj puta u svojoj misiji. Ali, sada kada je posmatrao ovu grdosiju od čoveka, a takvih je bilo po svim gradovima Divljeg zapada i oni su po strasti kojom su ugnjetavali ljude listom ličili jedan na drugog, u njemu je planuo neopisivi gnev. Dok je bio savršeno svestan da je fizički mnogo slabiji od ove

grdosije, međutim, na njegovom licu koje je ličilo na ledenu masku, nije zatreperio nijedan nerv. Sva mržnja koja se u njemu skupljala danima dok je kretao u potragu za Frenkovim ubicom, odjednom je planula. Oduvek je mrzeo siledžije koji terorišu slabije od sebe, i sada je rešio da Tajleru da dobru lekciju. Čekao je sasvim nepomičan sve do trenutka kada su se Tajlerove duge ruke skoro približile njegovom licu. Još je samo malo nedostajalo da ga dotakne.

A onda je reagovao munjevito. Sagnuo se, a Tajlerove pesnice koje su u sebi nosile snagu parnog valjka prohujale su iznad Dokove glave. Sada je golijatov stomak bio sasvim nezaštićen pred Dokovom ubitačnom pesnicom, koja je sevnula. Zabila se tako duboko u Tajlerov stomak da je izgledalo da će se pojaviti negde na njegovim leđima. Odmah zatim je usledio i drugi udarac. Siledžija je muklo zastenjao. Međutim, udarac koji bi sigurno onesposobio svakog čoveka, kao da nije imao dugotrajan efekat na Tajlera. Istog časa se uspravio a skoro komičan izraz se pojavio na njegovom licu kada je protrljao stomak pesnicom, a zatim ljutito počeo da gunda, prelazeći u napad. Dok nije oklevao. Skočio je u stranu pravim panterским skokom, a zatim je njegov dlan sevnuo brzinom misli. Brid šake se zaustavio na Tajlorovom vratu i džin se ukočio na mestu. Ipak, ono što bi dotuklo svakog, njega nije oborilo. Sagnuo je glavu kao razbesneli bik i poleteo na Doka. Dok je skočio na drugu stranu, ali, ovoga puta, za delić sekunde prekasno. Džin koji je mahao rukama kao krilima vetrenjače, uhvatio ga je u svoj smrtonosni zagrljaj. Držeći ga čvrsto svojim rukama kao nekim ogromnim kleštima, preneo ga je preko cele prostorije i pritisnuo ga uza zid. Pod stiskom Tajlerovih ruku, koje su izgledale kao da su izlivenne iz čelika, Dok je osetio da počinje da gubi dah. Svest je počela da mu

se muti, i znao je da ima na raspolaganju samo nekoliko sekundi pre nego što ga uhvati nesvestica. Poslednjim naporom podigao je koleno i raspalio Tajlera u preponu. Džin je jeknuo, a njegov stisak je odjednom izgubio snagu. Naglim pokretom, Dok je podigao obe ruke uvis i uspeo da razmakne Tajlerove šake koje su ga do tada stezale. Zatim je njegova pesnica sevnula strahovitom brzinom i pogodila džina tačno u jabučicu na vratu. Začulo se jezivo krkljanje. Tajler se uhvatio obema rukama za vrat, dok mu je lice postalo modro. Međutim, mada mu je pogled već postao staklast, još uvek se držao na nogama.

Dok je u magnovenju shvatio da ne sme dozvoliti džinu da se povрати i da krene u novi napad. Ponovo je sevnula njegova pesnica i opet se zarila u stomak džinu. U trenutku kada se Tajler sagnuo, Dok je prepleo prste oko šake i zamahnuo svom snagom. U taj udarac uneo je svu veštinu koju je posedovao. Dvostruka pesnica se zaustavila tačno na mestu ispod kojeg je kucalo srce. Izgledalo je da se Tajler skamenio. Stojao je kao paralisani čitavih nekoliko sekundi, a onda se, uz tresak stropoštao na pod. Petrolejske lampe koje su visile sa tavanice, zaljuljale su se a sa poda se podigao oblak prašine. U salunu „Kroksi“ nastala je paklena galama.

Dišući duboko, Holidej je posmatrao srušenog golijata. Tada se iza njegovog uha začuo glas. Bio je to Šad Morgan. – Mislio sam da ovo niko ne može da uradi – govorio je brišući zamagljena stakla svojih naočara. Dok nije govorio ništa. Okrenuo se i pošao kroz gužvu da se probije prema baru. – Evo šerifa – rekao je neko. Dok se okrenuo i ugledao čoveka niskog rasta, ali snažno građenog, koji se probijao kroz masu. Imao je široko lice i krupne oči, koje su bile prilično razmaknute. U trenutku kada je prišao mestu na kome je ležao onesvešćeni Tajler, hitro mu je prišao Šerman Rink i počeo autoritativ-

nim glasom. – Šerife Bune, ovde je bilo gužve. Mislim da ste stigli u pravom trenutku. – Šerif Agar Bun nije odgovarao. Bio je i suviše zaposlen posmatrajući Tajlera ljubopitljivim pogledom. Tek kada je zadovoljio svoju radoznalost, a to je potrajalo, podigao je glavu i upitao glasom u kome se osećala neverica. – Ko je ovo učinio? – Ovaj! – rekao je Šerman i glavom pokazao prema Holideju.

Dok je ponovo stavio na glavu svoj crni „kalifornija“ šesir sa širokim obodom i mirno posmatrao scenu, kao da nije naročito zainteresovan. Pored njega je stojao Šad Morgan čekajući da vidi razvoj situacije. Šerif je radoznalo odmerio Doka Holideja i zapitao. – Ko ste vi, stranče? – Dok nije odgovorio odmah, a Šerman Rink je bio i suviše besan da bi to mogao da izdrži. Zato se umešao. – On je danas doputovao. Očigledno je došao ovamo da pravi gužvu. – Ne verujem da je samo zato došao – rekao je šerif svestan važnosti svoje uloge. – On je, očigledno, najbolji borac koji je ikada posetio ovaj grad... Jedino ako nije oborio Tajlera cepanicom, dok mu je ovaj bio okrenut leđima. Da li se to dogodilo? – Još uvek ne obraćajući pažnju na njega Dok je krenuo prema vratima. Ali, iza njega se zaorio glas Šermana Rinka. – Zaustavite tog čoveka! – Dok je nastavio da korača i tada je šerif morao da se umeša. – Naređujem vam da stanete, mister – povikao je. – Pretpostavljam da je moj revolver dovoljan da potkrepi moje reči. Dok je zastao i mirno se okrenuo. – Šta želite od mene? – upitao je. – Hoću da mi detaljno ispričate šta se ovde dogodilo – rekao je šerif. – Mister Rink se požalio i... – Mister Rink me uopšte ne zanima – rekao je Dok hladno, znajući da će to ignorisanje najviše pogoditi Šermana Rinka. – Ovo malopre, bila je fer borba. – Oko čega ste se sukobili? – Ja ću vam reći – dopro je do njih glas iz jednog ugla. Bio je to Rebin Kvilp, sav bleđ, ali, izgle-

dalo je potpuno trezan. – Pretpostavljam da me poznajete, šerife? – Bun ga je pogledao i posmatrao nekoliko trenutaka, a zatim je rekao. – Ah, da, vi prodajete knjige. Mojoj ženi ste prodali kuvar. Možda bi trebalo da vas zatvorim, mister, jer se njeno kuvanje od tada nije nimalo poboljšalo, naprotiv! – Šerif se nasmejao, ali mu se niko nije pridružio. – Reći ću vam šta je bilo, šerife – nastavio je Kvilp ne obraćajući pažnju na šerifovu zajedljivost. – Ja sam se sreo s ovim džentlmenom... – Njegov pogled se zaustavio na Doku Holideju, koji je nepomično stojao na mestu gde ga je zaustavio šerif. – Došli smo u grad istom kočijom. Večeras u salunu sam ga ponovo video i zajedno smo popili nekoliko čašica. Zatim smo došli ovamo... – Došli ste ovamo da pravite gužvu! – besno ga je prekinuo Šerman Rink čije su oči gorele. – Ovaj čovek mi je smetao za stolom za kocku, šerife. Ja nikada nisam voleo da mi neko stoji iza leđa dok igram karte i to sam mu rekao. Ali, on mi je i dalje smetao. Morao sam da ga sklonim. – Vi ste ga sklonili? – upitao je šerif s nevericom. – Moj brat Adam je naredio da ga izbace iz saluna! Nadam se da ćete se složiti da ne može dozvoliti izazivanje nereda u svom salunu. – I, šta je onda bilo? – šerifu se očigledno nije žurilo. Kvilp se odmah umešao ponovo. – Pozvali su ovu volinu. Zgrabio me je s namepom da me izbaci... Postupao je sa mnom kao sa nekom skitnicom koja nema ni prebijenog centa da plati ceh... a, onda se ovaj džentlmen umešao i stao na moju stranu. – Kvilp je zastao i zahvalno pogledao Doka. Da nije njega bilo – nastavio je – ja bih sada ležao ovde, verovatno isprebijan, možda i ne bih bio živ. Mnogo sam mu zahvalan zbog onoga što je učinio.

– Treba li to da znači – upitao je šerif polako – da ste se vi sukobili sa Tajlerom i prebili ga? – Pitanje je bilo upućeno Doku, samo sada više kao zvanično. – Bilo

je on ili ja – odgovorio je Dok, dajući ovoj formulaciji koja se upotebljavala pri zvaničnim ispitivanjima, pomalo ironičan prizvuk. Jedva je uspevao da sakrije da mu je ovaj šerif smešan. Šerif se kratko nasmejao, a taj smeh je više ličio na lavež psa. – Hm, svakako. Mora da je bilo tako – rekao je, ali se zatim uozbiljio. – Ovo je prvi put da je Tajler u svom životu dobio batina. U redu, neka ga neko osvesti! – Neko od prisutnih je izašao napolje i brzo se vratio sa kofom punom vode i pljusnuo je na onesvećenog džina. U međuvremenu, šerif je odveo Doka u stranu. – Sada ste navukli protiv sebe braću Rink, mister – rekao je ozbiljno. Dok ga je posmatrao mirno. – Da li bi trebalo da nekako prokomentarišem ovo? – upitao je Dok koji je osećao užasnu žeđ i imao potrebu da ode do šanka. – Kao prvo, mogli biste da mi kažete ko ste – opomenuo ga je šerif, dajući mu na znanje da je on ipak vlast. – Zovem se Holidej. Dok Holidej. – Odakle dolazite? – Lasejl. – I šta radite u mom gradu, mister? – Dokove oči se malo osmehnuše, a u njima se pojavila šeretska crta. – Ovo je prvi put da čujem da je šerif vlasnik grada – rekao je. – Nadam se da vam ne smeta što sam dobio posao kod Otisa Kaninga. Novinar sam, šerife.

– Radite kod Otisa Kaninga? – kao da se začudio šerif. – Tačno. – Od kada? – Od sutra. Sutra stupam na dužnost. – Do đavola, ko bi to mogao da pomisli – još uvek se čudio šerif, kao da je bilo mnogo neobično da Otis Kaning uzme pomoćnika. – Sigurno ste došli na Vilsonovo mesto? – Da. – I šta ste, do đavola, mislili kada ste odmah po dolasku u grad došli u sukob sa braćom Rink? – Čuli ste kako je bilo, šerife. – Dok nije želeo da izaziva šerifa, koji je bio jedina vlast i mogao je da ga strpa u zatvor kadgod je hteo. To mu sada nije bilo potrebno i čuvao se da ga ne izazove. Šerif je međutim želeo da ostavi utisak važne ličnosti, što je Doka

žestoko nerviralo. – Daću vam jedan savet, mister. Ako imate nameru da ostanete u gradu, onda treba da pazite kakav ćete stav zauzeti prema braći Rink i njihovim ljudima. Inače, mogu vam reći da za vas u ovom gradu neće biti nikakve budućnosti. – Doku je došlo da se nasmeje. Šerif nije imao pojma da ga već sutra neće videti ovde. Ipak je upitao. – Kako vi uspevate, šerife? – Ja sam zakon – rekao je šerif ne osvrnuvši se na Dokov podsmeh. – Ne moram da se brinem o takvim stvarima. – Naglo se okrenuo kad ga je Šerman Rink potapšao po ramenu. – Šerife – počeo je gradonačelnik grubo – ako znate šta vam je dužnost, onda ćete smesta uhapsiti ovu skitnicu. Naravno, zbog narušavanja javnog reda i mira. – Bogami, mislim da se dobro potrudio da sredi Tajlera – zakikotao se šerif. – Inače, mislim da dosada nije učinio ništa što bi moglo da se okarakterise kao narušavanje reda i mira. – Šerman Rink se uneo šerifu u lice. Glasom koji je bio opasno tih, zapretio je. – A pretpostavimo da vam ja naredim da ga uhapsite? – Mislim da to ne bi bilo nimalo dobro – odvratio je šerif. – E pa, ja ću to da naredim! Strpajte ga u zatvor i sutra ujutru ga proterajte iz grada!

– Zašto ne pokušaš sam da me proteraš, klipane? – upitao je Dok tobož ljubazno. Osmehivao se Šermanu Rinku kao da ga je smatrao najboljim prijateljem. Ipak, u njegovim očima nije bilo osmeha, tamo je carovao led. A kada se njegov pogled susreo sa Linkovim, gradonačelnik Gulivera se stresao od jeze. – Čini mi se da smo odavno uredili da nijedan stranac koji nema posla u gradu ne može ovde da se zadržava tek tako – obratio se Rink šerifu. – On ima zaposlenje – odgovorio je Bun koji se izgleda odlično zabavljao. – Radi u „Guliver Postu“. – Šerman Rink se namrštio, zatim se okrenuo Doku. – Radite kod Otisa Kaninga? – Tako je, lepotane

– nacerio se Dok, a Rink se sav naježio. Sve je mogao da podnese, sem da se neko podsmeva njegovom izgledu. – Uopšte mi ne ličite na novinara. – Ni vi ne ličite na gradonačelnika – odvratio je Dok ljubazno. Izgledalo je da će se Šerman Link raspući od gneva. Bilo mu je potrebno nekoliko trenutaka da bi povratio samokontrolu. – Vređanjem nećete ništa postići – rekao je na kraju. – Ali, da bismo bili načisto, predstavicu vam se. – To stvarno nije potrebno, mister. Ja sam već čuo ko ste vi. – U Dokovim rečima bilo je toliko podsmeha da je Rink planuo ponovo. – Zaista? Ali, mada vama tako ne izgleda, ja sam ipak gradonačelnik ovoga grada. Pošto obavljam takvu funkciju, mislim da imam prava da kažem ponešto o staranju o redu u gradu. Nama ovde nisu potrebne skitnice, koje stvaraju gužvu. – Zašto onda ne odeš odavde? – upitao je Dok, a s njegovog lica je nestalo osmeha. – Koliko vidim, ovde si dosada pravio najveću gužvu i galamu baš ti. – Šerman Rink se sav zelen od besa obratio šerifu. – Izgleda da vam je svejedno, šerife, što ova skitnica vređa ugledne građane ovoga grada. To vam neću zaboraviti. – Prišao je svome bratu pored kojeg se već okupilo nekoliko ljudi, zatim su svi zajedno izašli iz saluna. Šerif je tiho rekao Doku. – Izgleda da ste ovde stekli opasne neprijatelje, mister. Možda bi bilo najbolje da zaboravite na svoj posao i da odmah odete iz grada. – Ne pada mi na pamet – odjednom je odlučio Dok. Uostalom, dobro je poznao običaje Divljeg zapada i znao je da ga sada neće ostaviti na miru. U ovakvim situacijama najbolje je stvar rešiti do kraja, a pokušati bekstvo ili jednostavno povući se, ubitačno je. Uvek će se naći neki plaćeni revolveraš da mu u nekom mraku puca u leđa.

U tom času, Rebin Kvilp ga je povukao za rukav. – Mister, ja sam vam zaista zahvalan što ste stali uz mene. Ne znam šta

bi se dogodilo da to niste učinili... ja... – Ostavite se sada toga i zaboravite – odmahnuo je Dok rukom i okrenuo se da pođe, ali ga je šerif ponovo zaustavio. – Sačekajte samo trenutak, mister. Možda bi bilo najbolje da kod mene ostavite te vaše revolvere. – Dok ga je odmerio hladno. – Da li je to naređenje? – upitao je tonom kome nije bio potreban komentar. Bun je slegnuo ramenima. – Toliko daleko ne bih želeo da idem – rekao je. – Nema nikakvog zakona koji brani nošenje oružja u gradu. Ali... – To sam već primetio – prekinuo ga je Dok. – Ja znam kada je trenutak da svoj revolver upotrebim, a kada treba da ga ostavim u futrolu. – Verujem vam – odvratio je šerif Bun. – Ipak, pripazite malo, Holideje. – Na šta? – Na to da ja moram da obavljam svoj posao. – Dok nije rekao ništa. Okrenuo je leđa šerifu i izašao na ulicu. Pošao je prema redakciji, kada je čuo da neko izgovara njegovo ime. Trenutak zatim, pored njega se našao rančer sa naočarima. – Mislim da bi trebalo da vam se predstavim, mister – rekao je mladić. – Ja sam Šad Morgan sa ranča „Kiš River“. – Drago mi je što smo se upoznali, mister Morgane – rekao je Dok preko volje. Šta im je naspelo da mi se svi predstavljaju, mislio je ljutito. Valjda nije to neka moda u ovom gradu? Ipak, video je da je momak dobronameran pa je dodao. – Čini mi se da nema mnogo prijateljstva između vas rančera i građana? – Bilo bi bolje reći između braće Rink i mene – nasmejao se momak dobroćudno. – Ostale rančere ne mogu da računam. Ima ih samo trojica, a nijedan od njih nije naročito zainteresovan za Guliver. Njihova imanja su ogromna i oni svoje poslove obavljaju u Džordanu. To je veliki grad koji se nalazi na drugom kraju oblasti. Mister Holideje, da li je tačno da radite za Kaninga? – Tačno. – Ovaj... čini mi se da bi trebalo da znate jednu stvar pre nego što nastavite

sa... – A šta bi to trebalo da bude? – Morgan je oklevao nekoliko trenutaka, a Dok se mogao zakleti da zna na šta misli mladi farmer. Zato se nije iznenadio kada je čuo. – Radi se o Marti Kaning – rekao je mladić. – Da li ste je već sreli?

– Jesam i mislim da znam šta ćete sada da mi kažete. – Ne znate, Holideje. Slučajno se dogodilo da gospođica Marta ima neke neprijatnosti... – Znam i to – presekao ga je Dok, kome je već bilo dosta naklapanja. – U ovom trenutku nisam nimalo raspoložen da raspredam na tu temu. – Nemojte pogrešno da me shvatite – rekao je Morgan iskreno. – Sve što sam želeo bilo je da vas upozorim da ne obraćate pažnju na razna ogovaranja koja gradom kruže o gospođici Marti... – A vi je ne ogovarate? – Nikako. Što se mene tiče, gospođica Marta je fina devojka i uopšte nije važno to što joj se dogodilo. – Verujem da bi joj bilo drago da vas čuje, Morgane – rekao je Dok nešto ljubaznije. Odjednom mu je bilo žao ovog momka koji je, videlo se, bio zaljubljen u Martu. – Biće joj drago. – Mislim da ona to već zna. Ja... ovaj, otvoreno ću vam priznati, gospođica Marta mi je vrlo draga. Naravno, meni je jasno da ona nema dovoljno vremena za mene i... – To je zaista loše. – Svakako da jeste. Samo bih voleo... – Morgan je zastao, kratko se nasmejao i okrenuo se da pođe natrag. – Još jedna stvar, Morgane – rekao je Dok. – Da? – Moglo bi se desiti da gospođici Marti uskoro budu potrebni prijatelji. Nemojte zaboraviti na ovo što ste mi ispričali, ako dođe taj trenutak.

*

Otis Kaning je čuo za događaj u salunu pre nego što je Dok stigao do njegove redakcije. Mladi Vudi Alen je uleteo u redakciju nešto pre večere i zatekao Kanninga kako nešto pretura po gomili ispisanih listova. – Mister Kaning, mister Ka-

ning – Vudi je bio bez daha, a njegova crvena kosa bila je sva razbarušena. – Imate li zaista novog pomoćnika? – Kaning ga je pogledao zbunjeno. – Da, primio sam novog čoveka na Vilsonovo mesto. Zašto? – Malopre je u salunu prebio vola! – Kakvog vola? – upitao je Kaning, a zatim je spustio hartije koje je držao u ruci. – Misliš „ubicu“ Tajlera? – Na koga drugog – Vudijeve oči su uzbuđeno svetlucale. – Čuo sam galamu u salunu i provirio sam na vrata. Niko me nije primetio. Svi su posmatrali tuču. Bogami, gospodine Kaning, to je trebalo da vidite! Taj stranac je sredio Tajlera kao malo dete.

– Pa, nisam baš... – Kaning je zamišljeno trljao bradu. – Jesi li čuo njegovo ime? – Mislim da se zove Holidej. Tako ga je zvao šerif. I, čuo sam da je zaposlen kod nas. Ah, da ste samo videli! Premlatio je onu volinu Tajlera. Taj momak je vešt kao sam đavo! – U redu, u redu – opet ga je prekinuo Kaning. – To je tvoja verzija događaja. Uostalom, šta si ti radio tamo? Zar je salun mesto za decu? Ali... taj Holidej! Pitam se samo šta je on radio tamo... Hoću da kažem kako je došlo do tuče? – Čuo sam da su Rinkovi hteli da izbace nekog pijanca, koji je pravio nered – imao je Vudi objašnjenje i za to. – I Šad Morgan je takođe bio tamo. – Morgan? Nemoj mi reći da je i on umešan u tu gužvu? – To ne znam – priznao je Vudi sa žaljenjem. – Ali, znam da je bio tamo. A onda je došao i šerif i... pa, ja sam tada morao da odem. Mislio sam da ćete želeti da o tome čujete, mister. – Svakako, hvala ti, Vudi. A sada bi mogao... slušaj, izgleda mi da ti se uopšte ne spava. Kako bi bilo da ovo pregledaš umesto mene? – Sutra, gospodine Kaning – branio se mladić. – Sada je već kasno i moram da sedim pored bake. Nešto je slaba. – Ne tako kako ćeš ti biti ako se sutra ujutru ne pojaviš ovde, mustru. Misliš li da te ne čitam? Ali u redu, čisti se odavde!

*

Dok Holidej je krenuo prema kući u kojoj je stanovao Otis Kaning. To je u stvari bilo jedno krilo zgrade u kojoj se nalazila štamparija i redakcija Kaningovog lista. Sukob sa Tajlerom mu je malo skrenuo misli i kao da ga je malo osvežio, ali, samo na kratko. Opet se vratio na svoju posetu Guliveru. Bio je ljut na sebe što je uopšte preduzeo taj pohod. Konačno, Frenk mu se nije javljao skoro četiri godine i što je sada trebalo da se upetljava u sve ovo. Pre će biti da se on stvarno zaželeo gužve, pomislio je. Vrata su bila širom otvorena. Kada je oklevajući zastao na pragu, do njega je dopro Martin glas. – Jeste li to vi, mister Holideje? – Dok je ušao unutra i zatekao devojkicu na drugom kraju hodnika. Imala je pripasanu belu keclju. – Uđite – pozvala ga je. – Hvala, gospođice – rekao je Dok i prvi put posle toliko godina osećao se kao da je došao kod rođaka. Zatvorio je vrata za sobom i pošao za devojkicom koja ga je uvela u kuhinju. – Večeraćemo ovde – rekla je jednostavno. – Naša kuća nije naročito prostrana. – Dok se osvrnuo oko sebe, tražeći pogledom mesto na kome bi mogao da ostavi šešir. – Okačite ga ovde – pokazala je rukom na jedan klin na vratima. – Moj otac je još uvek u redakciji. Pozvaću ga odmah. Večeras malo kasnimo sa večerom. – I ja sam malo zakasnio – izvinio se Dok. – Baš sam se pitao šta vas je zadržalo – rekla je devojkica i pogledala ga pravo u oči. Bila je vrlo visoka i Dok je morao samo malo da obori pogled da bi mogao da je gleda direktno u lice. – Oprostite, ali moram da nastavim posao – rekla je Marta žurno. – Izvolite sedite ovde, mister Holideje. – Hvala – Dok se spustio na stolicu i naslonio se na naslon. Devojkica se zaposleno vrtela po prostoriji. Sto je već bio postavljen. Jedna vrata su bila otvorena. Vodila su u susednu

sobu koja je bila u mraku. Marta je uhvatila Dokov pogled i objasnila. – Tamo je moj sin, Ted. – Spava, pretpostavljam?

– Zainteresovani ste za decu, mister Holideje, ili smo za moje dete? – upitala je devojkica pomalo nervozno. – Čini mi se da me niste dobro razumeli – rekao je Dok normalnim tonom. – Uostalom, o nečemu moramo razgovarati, pošto smo ovde sami. Ili možda želite o nečem drugom? – Na primer? – devojkica je bila skoro svađalački raspoložena. – Na primer o čoveku za koga je trebalo da se udate? – rekao je Dok izazvan devojčinim tonom. – Nemam nameru da o tome razgovaram sa vama. – Ni ako sam ja njega dobro poznavao? – Marta je bila nepomična nekoliko trenutaka. Zatim je rekla tiho. – Vi... vi ste poznavali Frenka? – Poznavao sam čoveka s tim imenom. – On nije iz ovih krajeva. – Nisam ni ja. – Da, naravno – povukla se malo unazad i prvi put se Doku učinilo da je izgubila samopouzdanje. Ovlažila je jezikom suve usne, a zatim je opet podigla pogled i zaustavila ga na Dokovim očima. – Da li ste... da li ste znali o našoj vezi pre nego što ste došli ovamo? – Nisam. – Vi ste možda bili Frenkov prijatelj? – Bio sam. – To... pretpostavljam, znači da ste ga voleli? – U izvesnom smislu – rekao je Dok mirno. – Pre bih rekao da sam mu mnogo dugovao. – Znači, vi našu priču znate po njegovoj verziji? – Već sam vam rekao da ništa nisam znao o vama. Međutim, pošto sam poznavao Frenka, pozeleo sam da nešto više saznam o tome. – O meni, hoćete da kažete? Ili načinu na koji se ponašao prema meni? – Dok ju je podsetio ozbiljno. – On je mrtav, gospođice. On više ne može da se brani. Prema tome, sada je važeća samo vaša priča. Možda biste mogli da mi je ispričate. – A zašto bih vam je ispričala? – Oči su joj čudno blistale, dok mu je prilazila. Iako je Frenk bio mrtav, još uvek nije zaboravila uvredu koju joj je naneo.

To očigledno nije mogao da plati, čak ni svojim životom. – Ja sam volela Frenka Amadia – počela je tiho. – Volela sam ga kao što nikada nikoga na svetu nisam volela. A on... i on je govorio da voli mene. – Okrenula se naglo na drugu stranu i Dok je primetio suze u njenim očima.

– Nisam znao da je Frenk bio u ovom gradu – pokušao je Dok da polako skrene tok razgovora. – Bio je samo jednom – glas joj je bio prigušen i još uvek mu je bila okrenuta leđima. – Ja sam ga upoznala u Landromu. To je daleko odavde. – Nastala je tišina koja je potrajala nekoliko minuta. Dok je progovorio prvi. – Kada ste saznali da ćete dobiti bebu, da li ste ga obavestili o tome? – Naravno – planula je Marta. – Zašto bih to krila od njega? Nisam želela da krijem i da ispadne... – Pa, šta se onda dogodilo? – Tada sam još verovala da će se on radovati. To je njegovo dete... njegov sin! – Ali, nije bilo tako, zar ne? – primetio je Dok. Marta se gorko nasmejala. – Šta mislite, zbog čega ga je moj otac ubio? – upitala je jednostavno, kao da se radi o najnormalnijoj stvari na svetu. Tek tada je pogledala Doka i shvatila šta je rekla, pa se ujeza za usnu. – Ne brinite – rekao je Dok suvo. – Ja sam to već znao. Mislim da je Frenk bio kukavica... – Da. Kada mi je bio najpotrebniji, pobegao je kao kojot. Kada sam rekla da čekam bebu bio je to poslednji put što sam ga videla. Onda je moj otac počeo da traga za njim. – To je zaista neobična priča, gospođice – pokušao je Dok malo da ublaži atmosferu. Međutim, Marta ga nije shvatila. – Vi mi ne verujete? – unela mu se u lice. – Možda mislite da sam sve izmislila? Zato što je Frenk mrtav i ne može da govori? – Ja... – Mogao je on da govori, mister. Dolazio je ovamo jedanput, ali, da se provede. I, hoću da vam kažem još nešto. Da tog čoveka nije ubio moj otac, to bih učinila ja. Na žalost, desilo se drugačije i meni je jedino osta-

lo da živim u gradu u kojem svako sa prezirom gleda na mene i moje dete. A vi ste došli da mi držite pridike, zar ne?

– Smirite se, devojkco. Uostalom, ja neću ostati u gradu. Već sutra putujem dalje. – U tom trenutku na stepenicama se začuo bat koraka, a odmah zatim se na vratima pojavio dobro raspoložen Kaning. – Zar večera još nije gotova? – uzviknuo je. – Čekao sam da me pozoveš, Marta. – Tek tada je malo bolje pogledao kćerku, a zatim Doka Holideja. – Šta se ovde događa – upitao je.

– Mister Holidej odlazi – rekla je devojkca. – Kuda? I, kada? – Sutra – odgovorila je devojkca suvo. – Zašto? – zgranuto i razočarano je upitao Kaning. – Šta se to dogodilo među vama?

Dok se okrenuo pema novinaru. Bio je ozbiljan kada je progovorio. – Došao sam do zaključka da ovo mesto nije za mene – rekao je. – To nije moj grad. – Još posle prvog razgovora sa Kaningom, kada je shvatio šta se u stvari dogodilo, znao je da treba da ode. Nije više imao razloga da ubije Otisa Kaninga, jer, po njegovom mišljenju i moralnim merilima, Frenk nije ništa drugo ni zaslužio. Sada je, u stvari, došao da se oprostí s ovom nesrećnom devojkcom i njenim ocem i možda da vidi Frenkovog sina. Međutim, lice Otisa Kaninga je odjednom živnulo. Prasnuo je u smeh. – Da nećete da odete zbog sukoba sa Tajlerom i braćom Rink? – onda se okrenuo Marti i, ne sačekavši Dokov odgovor, počeo da joj priča. – Zar ti nije pričao o tome, Marta? – upitao je. – Rinkovi su hteli da izbace iz saluna jednog čoveka koji im je, bogzna zašto, smetao. Holidej je ustao da zaštití tog jadnika, i... prebio je Tajlera. – Ništa mi o tome nije rekao – odahnula je devojkca što je razgovor prešao na drugu temu. I Šad Morgan je bio tamo – rekao je Otis, a Doku nije promaklo da je devojkca pocrvenela. – Vudi mi je sve ispričao. Čitav grad govori samo o tome, Holideje.

Vi ste izgleda stvarno sposoban čovek. – Ja ne bih tako olako donosio sud o nekome – rekao je Dok podižući se i uzimajući svoj šešir. – Hej, sedite ovde, mladiću – zadržao ga je Kaning. – Čovek koji je u stanju da isprebija onog siledžiju Tajlera, ne treba da okreće leđa ovom gradu. Naprotiv. Takvi ljudu su nam potrebni. A braća Rink su posebna priča. Za vreme večere ću vam ispričati dosta zanimljivih stvari o njima. Hajde, ostavite taj šešir. Nema smisla da sada odete. – O braći Rink Dok je stvarno trebalo da sazna što više. Iskustvo ga je naučilo da je vrlo važno poznavati protivnika ako želiš da iz gužve izađe zdrav i čitav. A da će sa braćom Rink biti gužve, u to nije sumnjao.

*

Sledećeg dana poslepodne, Otis Kaning je svratio u kuću mame Hulen kako su svi u gradu zvali gazdaricu Doka Holideja. Zatekao je Doka kako pakuje svoje stvari u bisage. – Vi znači, ipak, putujete? – upitao je Kaning kada je promolio glavu kroz vrata Dokove sobe. – Pa, jednom ću morati – odgovorio je Dok namerno nejasno. Sada je već bilo vreme da nekako objasni Otisu da on nije nikakav novinar, niti ga ta stvar zanima. Ali, nije želeo da ga mnogo razočara. Ipak je ovo izvanredan čovek, koji je bio u stanju da zbog časti svoje kćeri stavi glavu u torbu. – Zaista vas ne razumem – rekao je Otis, slegnuvši ramenima. – Zar zbog onog Amadia želite da odete? – Pustite to sada, Kaning. Ako baš hoćete da znate sve, spreman sam da vam kažem. Ja sam došao ovamo da vas ubijem. Zbog Amadia, naravno. Sada sam shvatio šta se dogodilo i nemam više šta da tražim u Guliveru. Osim toga, ovaj grad mi se ne dopada. Nemate ni čestitog hotela. Čovek mora da se zavlaci u ovakve rupe. Kao pacov. – Hm – žmirkao je Kaning. – Hoćete da kažete

da vas nije poslao Mek Dži? – Tog čoveka nikada u životu nisam video – rekao je Dok i morao da se začudi kako na Kaninga njegova izjava da je došao da ga ubije, nije ostavila nikakav utisak. Kao da je taj čovek već odavno bio spreman da umre, još onda kada je pucao u Frenka. – Hm... hm... – bilo je sve što je rekao. – Znači, vi ste došli da ubijete mene? – kao da se naknadno setio. – I promenio odluku. Znači, ta stvar je gotova. Samo, zanima me još nešto. Da li je borba bila fer? – Fer, Holideje – odgovorio je Kaning gledajući Doka pravo u oči. – Razgovarao sam s njim u salunu, a zatim smo izašli napolje... On je napravio grešku. Znao je ko sam, a ipak mi se sve vreme podsmevao. Rekao sam mu da potegne, a on se i dalje smejao. Dobacivao mi je uvrede na račun Marte. – Kaningovo čelo se odjednom obililo znojem. – Tako je umro, Holideje. Ni sam ne znam šta mi je dalo snagu i brzinu. Možda je to bila ljubav koju osećam prema svom detetu ili bes zbog njegovog bezobrazluka. Da, ubio sam ga!

Dok je izvadio cigaru i zapalio je. Dogodilo se baš onako kako je mislio. Frenk je znao da ne bi valjao kao muž, a kao desperados, imao je samo jedan izlaz. Da navuče čoveka koga je uvredio da ga ubije. – Ipak, drago mi je što ste takav čovek, Holideje. – Dok ga je pogledao upitno. – Znate, čim ste rekli da ste poznavali Frenka, znao sam kako će se ova stvar između mene i vas završiti. Da ste neka usijana glava jednostavno biste uleteli u moju kancelariju, pucali biste i to bi bio kraj svega. – Bolje je ovako, zar ne? – osmehnuo se Dok. – A sada, mislim da bi, ipak, trebalo da pokušam da krenem, jer... – Idete li u Lasejl? – Idem kuda me put odvede. – Žao mi je što niste mogli da ostanete kod mene. – I meni! – nasmejao se Dok. – Pozdravite gospođicu Martu. – Hvala i zbogom, Dok. – Možemo zajedno da izađemo. Moram prvo po konja – rekao

je Dok i pošao pred Kaningom. Zakoračio je na ulicu, a istog trenutka je odjeknuo pucanj. Posle nekoliko trenutaka, Otis Kaning je izleteo na ulicu. Na trotoaru, gotovo na samom pragu, ležao je Dok Holidej. Izgledalo je da je nepomičan.

*

Kada je Dok otvorio oči ugledao je belu tavanicu iznad sebe. Ponovo je sklopio oči. Nekoliko trenutaka je ležao sasvim nepomično, a zatim mu je palo na pamet da je sve oko njega neverovatno tiho. Polako je otvorio oči i pogledao oko sebe. Osetio je oštar bol i zgrčio se. Jedan glas, koji mu se učinio poznat, odsečno je naredio. – Lezite mirno, Holideje! – S teškom mukom, Dok je okrenuo glavu ti stranu. Na stolici kraj kreveta, sedela je Marta Kaning. Odmah ju je prepoznao i nasmešio se. Polako je počelo da mu se vraća sećanje. Čak je bio uveren da zna ko mu je ovo učinio. A, pomislio je da će, možda, izbeći obračun ako ranije napusti Guliver. Pogrešio je. Trebalo je da se drži onoga što je od početka znao. Još jednom je pogledao Martu. Imala je na sebi jednostavnu haljinu, ali veoma lepu koja je delovala elegantno, a ruke su joj bile prekrštene u krilu. Posmatrao ju je izvesno vreme, ali nezainteresovano. Onda je primeo ruku glavi i osetio zavoj. Još uvek napola svestan situacije, osmatrao je sobu u kojoj je ležao. Jednostavan nameštaj, poluotvoren orman, haljine prebačene u njemu. To je njena soba, zaključio je.

– Jesam li to ja... – pokušao je da pita, ali, ona ga je prekinula. – Samo lezite i budite mirni – rekla mu je i ustala sa stolice. – Idem odmah po doktora. – Po doktora – ponovio je Dok osetivši kako mu ponovo pada magla na oči, a telo mu obuzima užasan umor. Marta Kaning se zagledala u njegovo blede lice. Izraz u nje-

nim očima postao je mekši, ali, samo za trenutak. Onda je opet otvrdnuo. Setila se. U sličnim okolnostima je upoznala i Frenka. Bio je ranjen, našli su ga pred vratima kuće u kojoj su stanovali. Baš isto ovako, njen otac ga je doneo i ona ga je negovala. Tako se rodila i ljubav za koju je mislila da će trajati celoga života, ali... Protresla je glavom kao da je želela da se oslobodi neprijatnih uspomena i trgla se tek kada je Dok ponovo progovorio. – Nije mi potreban doktor – rekao je tiho. – Šta se to dogodilo sa mnom? – Ne možete da se setite? – Čini mi se da se sećam – govorio je Dok polako. – Ali, sve mi je nejasno... Da, sada se sećam. Neko je pucao na mene iz zasede, zar ne? – Da. – Ko je to bio? – Ne znam. U nesvesti ste već četiri dana. – Toliko? – ponovo je rukom dotakao zavoj na čelu. – Gde me je pogodio? – Imali ste sreće, mister Holideje. Pogodeni ste u glavu, ali, rana nije duboka. Samo je zaparala kost. Doktor kaže da je bilo samo milimetar dublje... – Raznelo bi mi ovo malo mozga što imam – pokušao je Dok da se našali. – I šta kaže doktor? Koliko će ovo trajati? Nisam od onih koji mogu dugo da leže. – U početku se zaista plašio da je tane povredilo mozak, međutim, sada...

– Mislim da će trebati vreme da prođe da se pokaže da li mi je mozak povređen ili ne – govorio je tiho, osećajući kako ga umor sve više savlađuje. – Ubedena sam da se to nije dogodilo. A kako se sada osećate? – Kao da mi kroz glavu tutnji krdo bufala – odgovorio je Dok i malo se pomerio na jastuku. – Čini mi se da je bol sada malo popustio, ali, prijalo bi mi jedno piće. – To će morati da bude voda – prvi put se osmehnula devojka i prišla stolu na kome je stajao bokal. Dok se žestoko borio protiv sna koji ga je ponovo obuzimao. Činilo mu se, ako govori, da će mu to uspeti. – Je li ovo vaša soba? – pitao je. – Jeste. – Da, tako sam i mislio. Zašto

ste me doveli ovamo? – Doneli smo vas. – Može i tako. – U početku smo mislili da ste mrtvi – rekla je Marta prilazeći krevetu sa čašom u ruci. – Evo, pijte. – Prinela mu je čašu i htela da mu pomogne, ali je Dok ipak uspeo da je sam prinese usnama. Kada je popio vodu, klonuo je na jastuke. – Znači, mislili ste da sam mrtav? – Da. Glava vam je bila sva u krvi. Zrno vam je napravilo dobru brazdu kroz kosu. Tata i još neki ljudi doneli su vas ovamo. Ostavili smo vas ovde, jer smo mislili da je tako najbolje. Ali, zar niste nikoga primetili? – Čini mi se da jesam. Koliko se sećam ja sam skočio u stranu, ali, mislim da nije bio samo jedan. Osim toga, imali su odličan pregled. Iznad vrata gospođe Hulen bio je upaljen fenjer, a svuda okolo mrak. Teško da bi bilo kome uspeo da izbegne zrno kada se nađe u takvoj poziciji. – Kukavice! – rekla je devojka jetko. Dok se nasmešio. – Zna... veoma sam vam zahvalan na ljubaznosti, ali, ja ovde zaista ne mogu da ostanem – rekao je, pokušavajući da se digne. – Ne smete se mrdnuti odavde dok doktor to ne odobri – bila je energična Marta. – Morao bih da porazgovaram sa vašim ocem. – A ja mislim da je najbolje da odem po lekara. Njemu će biti drago kada čuje da se oporavljate. – Ne čekajući njegovu reakciju, krenula je prema vratima. Tu je i zastala. – A za vas bi sada bilo najbolje da pokušate ponovo da zaspate – rekla je nešto blaže.

– Počinjem da osećam glad – nasmešio se Dok. – To je dobar znak – odmahнула je glavom i izašla, ostavljajući vrata malo odškrinuta. Dok je dugo vremena ležao nepomično gledajući u tavanicu iznad sebe. Pošto mu se svest konačno razbistrila, u mislima je ponovo prešao ono nekoliko sekundi koje su prošle od trenutka kada je pred Otisom Kaningom izašao na ulicu, pa dok je odjeknuo pucanj. Dobro se sećao, ulica je bila mračna i pu-

sta, sem onog fenjera koji ga je osvetlio kao glumca na pozornici. Učinilo mu se da je iza ugla kuće preko puta, osetio neki pokret i zato se bacio u stranu. To je bilo sve... Da, čuo je i pucanj, ali, ničega se više nije sećao. Uzalud se naprezao, nije pomoglo ništa. Ali, ko je to mogao da bude? Setio se čoveka sa kojim se tukao u salunu... Tajlera. Pitao se, da li je ta gomila mesa odlučila da se osveti. Možda se plašio da ponovo upotrebi pesnice. To je malo verovatno, zaključio je Dok posle dužeg razmišljanja. On je dobro poznavao ljude kakav je bio Tajler. Oni su bili ponosni na svoju snagu, na sposobnost da u bilo koje vreme isprebijaju bilo koga. I nije bilo verovatno da bi to činili bez publike, naročito ne sa revolvèrima. To takvima ne pruža nikakvo zadovoljstvo. Prema tome, a ako je dobro pročitao tog čoveka, znao je da će on pokušati da se osveti isključivo svojim šakama. Onako nezgrapno, teško da bi metu pogodio revolverom. Dok je on tako razmišljao i razmatrao stvar sa svih strana, vrata su ponovo zaškrupala. Dok se okrenuo. U prvom trenutku ništa nije video. Valjda mu se zbog tog naglog okreta glave, svest ponovo zamutila, a na oči mu je pao mrak. Zatim je prepoznao posetioca. Bio je to sasvim mali dečak, koji ga je posmatrao veoma ozbiljno. – Zdravo – rekao je Dok. Dečak nije odgovorio, već je načinio nekoliko koraka prema krevetu. Zatim je zastao. – Ti mora da si Ted Kaning? – upitao je Dok trudeći se da deluje veselo. – Ne, ja sam Ted Amadi – odgovorio je dečak ponosno. Dok se iznenađeno podigao na krevetu, a dečak je uplašeno počeo da se povlači prema vratima. – A, tako se zoveš? – Dok je želeo da pokaže dečaku da ne treba da ga se plaši.

– Da. A ti? – Dok Holidej. Hodi ovamo, momče, da se pozdravimo – Zašto? – upitao je dečak nepoverljivo. – Pa, voleo bih... – Ti si ranjen... – Jesam. – Dečak

je prišao bliže krevetu i zastao na mestu odakle je mogao dobro da osmotri Doka. – A zašto su te ranili? – upitao je. – Bojim se da to neću umeti da ti kažem. – Znači, to je tvoja tajna – zaključio je Ted. – I Mik i ja imamo tajnu. Zakopali smo je u dvorištu. – Dok se osmehnuo. Setio se svoga detinjstva. Bila je to igra, naročito omiljena među dečacima. Dogovorili bi se po dvojica-trojica, da zakopaju poneku stvar, negde, na mestu koje je samo njima poznato. Bile su to bezvredne stvarčice, obično neka slomljena igračka, kliker ili tako nešto. Pošto su znali samo oni za to mesto, zvali su to tajnom. Ostali dečaci su se svim silama trudili da saznaju gde su te stvari zakopane, gde je tajna. Ali, bila je to stvar časti, da niko od upućenih ne izda. Znači, deca se igraju na isti način, pomislio je Dok. Ovaj dečak mu je bio simpatičan od prvog trenutka. Bio je malen i imao je sjajnu crnu kosu i isto tako crne oči. Video je da dečak liči na Frenka. – Ti si u sobi moje mame – rekao je dečak. – Hoćeš li dugo ostati ovde? – Neću dugo, momče. – A kuda ideš? – Kući. – Daleko odavde? – Da. – Gde? – Ja to mesto zovem Nedođin – našalio se Dok i čudio se dečjoj radoznalosti. Pitao se koliko bi ovaj mali čovek bio u stanju da postavlja pitanja i da li bi na svako umeo da mu odgovori. – To je čudno ime – zaključio je dečak. – Jeste – složio se Dok, pomalo već umoran od ovog razgovora. Međutim, dečak nije pokazivao nameru da prestane. – A imaš li konja? – pitao je. – Imam. Da li bi voleo da ga vidiš? – Dečak je klimnuo glavom. – Onda ću te odvesti da ga vidiš – rekao je Dok, već sasvim iscrpljen i sklopio je oči. U tom trenutku bio je zahvalan Marti što se pojavila. – Tede, šta ćeš ti ovde? – upitala je dečaka. On, međutim nije odgovorio, nego se vešto provukao pored nje i istrčao iz sobe. – Poručila sam doktoru da dođe – rekla je Marta prilazeći

krevetu i pipnuvši Doku ruku da vidi ima li temperaturu. – Mislim da će stići brzo. – Hvala vam. Imate divnog sina. – Više bih volela da niste razgovarali s njim... Ne volim da se vezuje za bilo koga... a naročito... – Mislim da vam je otac rekao sve o meni – nasmešio se Dok s naporom. – Verovatno vam je rekao i zbog čega sam došao ovamo? – Rekao mi je. – Pa, ipak ste me primili kada sam bio pogođen? – Ja bih to učinila za bilo koga. – Znači li to da doktor nema gde da drži svoje pacijente? – upitao je Dok zagledavši se u nju. Marta je ćutala. – Hajde da raščistimo jednu stvar, Marta – predložio je Dok. – Možda je vama neverovatno, ali, kada sam došao u Guliver, došao sam sa namerom da ubijem. Sada mi je drago što to nisam morao da učinim. Ali, da li biste bili ljubazni da mi donesete moje odelo? – Nažalost ne mogu. Morate da ostanete ovde sve dok doktor ne dođe i dok on ne kaže šta da radite. – Pustite to – odmahnuo je Dok rukom. – Uostalom, ko je taj vaš doktor? – Doktor Marlou. On je star čovek, ali, svoj posao zna odlično. – Aha, to mi je drago. Nego, slušajte, Marta, želeo bih da mi nešto kažete. Ima li mnogo ljudi u ovom kraju koji osećaju netrpeljivost prema vašem ocu? – To je dobro pitanje. Mi ovde živimo već četiri godine i dosada nismo imali neprijatelja. Sve dok se u ovaj grad nije doselio Šerman Rink. – Šerman Rink, to je ona debela mustra, gradonačelnik! Je li on rančer? – Pa, moglo bi se tako reći. Ima neki ranč, ali, živi ovde. Retko odlazi na ranč. No, vrlo brzo se nametnuo ljudima, više priča o svojoj karijeri, hrabrosti i poznavanju zakona, nego delima. Tako su ga izabrali za gradonačelnika. Sada izigrava vrhovnu vlast, iako to nije, kao što i sami znate. Jeste najuticajniji je čovek u gradu, ali, i moj otac uživa veliki ugled. Do pre izvesnog vremena, njih dvojica su se dobro slagali. Onda je moj

otac ustao protiv Rinka. Od tada, neprilike ne prestaju.

– Kakve su to neprilike? – To je... – počela je, a zatim je odmahнула glavom. – Uostalom, to vas ne treba da interesuje. To su stvari naše porodice. To nije vaša briga – rekla je, gotovo grubo. – Dok sam u ovom gradu, čini mi se da ću imati bar jednu brigu. – Devojka ga je pogledala upitno. – Pre svega, moram da pronađem onoga ko je pokušao da me ubije – rekao je Dok. – Posle, videćemo. – Možda bi bilo bolje da čim prezdravite, jednostavno odjašete iz našeg grada. Sem, naravno, ako vas opet nije uhvatila potreba za ubijanjem – rekla je devojka. U njenom glasu bilo je puno prebacivanja. – Niko još nije pucao na mene i izvukao se tako lako – namrštio se Dok. – A sada, budite dobri i donesite mi moje odelo da ne moram sam ovako neodeven da tražim po vašim ormanima. Ako će vas to umiriti, obećavam da ću pre svega svratiti u ordinaciju doktora Marloua. – U redu, tako ste tvrdoglavi. Samo, mislim da vam ne bi smetalo jedno brijanje. – U pravu ste. – Doneću vam brijač – rekla je Marta i krenula, a Dok joj je dobacio. – Imate divnog dečaka, Marta. – Kada se vratila s odelom u rukama, Marta mu je rekla veoma jednostavno. – Kažete da imam divnog dečaka, Holideje. I ja tako mislim. I osećam tako. On je sve što imam na ovom svetu i nikada više ništa neću želeti.

*

Doktor Marlou bio je ljubazan stariji čovek. Pažljivo je pregledao Dokovu povredu, a zatim je uzviknuo. – Viđao sam dosta srećnih ljudi u životu, ali, mislim da ste vi daleko ispred svih. Vi ste imali đavolsku sreću. Znae, mladiću, da je metak otišao samo milimetar dublje, sada biste... – To sam već čuo – rekao je Dok. – Nego, imate li nešto što bi moglo da mi smanji

bolove? – Svakako. Daću vam nekoliko pilula – rekao je doktor spremno. – Ipak, najbolja stvar bi bila da odmah odete u krevet i ležite bar još desetak dana. – Desetak dana? – nasmejao se Dok. – Nemam tih desetak dana na raspolaganju, dok. Ne mogu na tako nešto ni da pomislim. – Da sam na vašem mestu, ne bih rizikovao. – Dajte mi samo te pilule. Znae, ja sam često viđao mlade konje koji dobijaju teže udarce nego ja sada, pa su ipak bili na nogama za manje od nedelju dana.

– Samo, to su konji. Vi niste... – Verovalicu vam na reč – nasmejao se Dok. Uzeo je pilule od lekara, zahvalio se i uputio u pansion mame Hulen. Već je bio blizu kuće, kada ga je sustigao Otis Kaning. Boreći se da povрати dah, Kaning je počeo – Vi ste stvarno poludeli, Holideje... – Zdravo, Kaning – pozdravio ga je Dok. – Drago mi je što vas vidim. Bar mogu da vam zahvalim za sve što ste učinili za mene. – Kuda ste to, dođavola, krenuli? – Pa, vidite, do mame Hulen. Pretpostavljam da je moja soba još uvek slobodna. Tamo su mi stvari. Valjda ste ih uneli u moju sobu? – Za tu vašu mudrost već mi je rekla kćerka. A bio sam kod doktora Marloua. Čovek ne može da se načudi. Zašto niste ostali kod nas? – Uvek sam više voleo da budem sam. Nisam za porodičnu atmosferu. – Još uvek izgledate loše. – Važno je da se osećam dobro. – Lažete, Holideje – odbrusio je Kaning, a Doku se ovaj mali, dežmekasti čovek sviđao sve više. – No, ako baš hoćete kod mame Hulen, u onaj njen dvorac, hajde, ja ću vam pomoći. – Mislim da ću moći i sam – zahvalio se Dok. – Pobogu, kakva ste vi to mazga! Zar nikada ne dozvoljavate ljudima da vam pomognu? – Kada taj dan bude došao, vas ću prvog obavestiti. – Dok je nastavio dalje, a Otis Kaning je pružio svoj korak da ga stigne, gundajući nezadovoljno. Pre nego što su stigli do ulaznih vrata, ona su se otvorila i na njima se

pojaviła mama Hulen. Skrstila je ruke na svoje predimenzionirane grudi i ljutito ih pogledala. – Ne mislite valjda da ćete se vratiti ovamo, mister? – prasnula je. Dok je bio više umoran nego što je dozvolio da se to primeti. Ponovo je osetio bolove u glavi. S naporom je napravio još nekoliko koraka i zaustavio se u podnožju verande.

– Šta to nije u redu? – upitao je, prilično grubo. – Vi niste u redu, mister – mama Hulen nije bila za potcenjivanje. – Čula sam o svemu što se dogodilo i ne želim da više budete u mojoj kući. Nisu mi potrebni revolveraši da mi se motaju oko kuće. Ovo je pristojno... – Koji vam je đavo? – presekao ju je Kaning. – Slušajte, gospođo Hulen, ovaj čovek je moj prijatelj... Pogodio ga je neki bandit iz zasede i to na otvorenoj ulici. – Čula sam sve to – nije se dala žena, čije su oči plamtele. Očigledno nije joj bilo strano nadmetanje rečima. – I ne želim u svojoj kući takve ljude.

Dok nije želeo da objašnjava bilo šta, ali, u ovakom stanju imao je samo jednu želju, da se ponovo strpa u krevet. Da traži drugi pansion nije imao snage, a u hotelu još uvek nije bilo mesta. Oslonio se na jedan stub verande, dok je Otis Kaning nastavio duel rečima sa mamom Hulen. – On nije izazvao pucnjavu – govorio je Otis. – Kriv je neko drugi. – Ostavite to, Otise – odmahnuo je rukom Dok. – Gospođo, kod vas su moje stvari i... – Tu su, u holu, čekaju da ih uzmete. Pokupite svoje prnje i odlazite oдавде. – Mama Hulen baš nije bila vična biranju reči. – Kako vi kažete, gospođo – rekao je Dok hladno, ali ljubazno. – Ovo je vaša kuća. – Prošao je pored nje, a Otis Kaning je doviknuo. – Hej, sačekajte malo! – Smirite se, Otise – odmahnuo je Dok rukom. – Valjda ću naći neki smeštaj. Možda i u hotelu... ko zna... – međutim, mama Hulen, izgleda, nije istrošila svoju zalihu reči. Pogledala je u Kaninga i iskosivši malo glavu, nadmeno je rekla. – A vama se veoma čudim,

gospodine Kaning, što vas vidim u društvu sa jednim... – Zavežite, babuskaro! – planuo je novinar. – Vi ste najgora žena koju sam video u životu. – Žena se za trenutak skamenila, a odmah zatim kao da su je ove reči otreznile, počela je sasvim normalnim glasom. – Ali... moja soba košta... – Aha, stvar je u tome znači... – Dok koji se zaustavio na vratima čekajući da se ova rasprava završi, odmahnuo je rukom. – Ne brinite, ja sam platio unapred – rekao je, a pogled mu se zaustavio na prozoru kuće preko puta. Istog trenutka, neka prilika se izmakla sa prozora. I sada je kroz staklo mogao da vidi unutrašnjost sobe. Bila je skoro prazna. Sada bi bilo dobro da se ova diskusija između Kaninga i mame Hulen nastavi, jer bi on neometano mogao da osmotri onu kuću. Nije bilo sumnje, odande su pucali na njega. – Znam da ste platili – čuo je gazdaricu kako govori. – Ali, tada sam vam dala nižu cenu... nije bilo mušterija. Osim toga, sada ste ranjeni pa će vam biti potrebno... – Dok je klimao glavom, natukao je malo šesir na oči tako da ni njegovi sagovornici nisu mogli da vide kuda on gleda.

U jednom trenutku iz kuće je izašao neki muškarac, ali je odmah zamakao za živicu koja je služila umesto ograde. Prošlo je čitavih nekoliko minuta kako mu se izgubio iz vidokruga, a zatim se čuo topot konja. Udaljavao se nekuda prema baštama, koje su bile iza kuća. Znači, momak nije iz grada, zaključio je Dok. A nije bilo sumnje da mu je zadatak bio da osmatra ovu kuću. Takođe nije bilo teško pogoditi zašto. – Vi ste zaista gadna žena – govorio je sada Kaning. – Pa, koliko vam dugujete? – Ne dugujem joj ništa – rekao je Dok i ušao u hol. Čas kasnije vratio se, noseći svoje stvari. – Otise, hajdemo – pozvao je Kaninga. – Čekajte malo! – Mama Hulen se nagnula napred, a u očima joj se pojavio lukav sjaj. – Recite gospodine Kaning, nećete valjda o meni pisati u

novinama? – Kaning se nasmejavao veselo. – Plašite li se? Ne biste voleli da ljudi u ovom gradu saznaju kako ste gramzivi? A, mogao bih... – Ja sam siromašna žena, gospodine Kaning. Ne mogu sebi da dozvolim da ljudi o meni pričaju koješta. – U tom slučaju, dajte mister Holideju najbolju sobu koju imate. On će vam sve platiti, garantujem. – Nije potrebno, Otise. Ni sam ne želim da ostanem ovde. Možda bismo mogli da pokušamo u hotelu. – Ja vas molim da ostanete! Potreban vam je odmor, a ko će vas u hotelu gledati? – insistirao je Kaning. – Gospođo Hulen, pobrinite se dobro za njega, ili ćete razgovarati sa mnom i sa doktorom Marlouom. – Mogla bih da mu dam prednju sobu...

– Trebalo bi mi samo nekoliko sati odmora – odjednom je Dok shvatio da stvarno neće daleko stići, jer je osećao sve jače bolove u glavi. – Da se čestito ispaвам i sve će biti u redu. – Tako je – odahnuo je Kaning i uzeo stvari iz Dokove ruke. – Napred, gospođo Hulen. Mi ćemo za vama. – To več, Dok je odlučio da još jednom izazove sudbinu. To je i bio razlog što se vratio kod mame Hulen. Bio je uveren da će onaj koji ga je jednom napao, rešiti da dovrši posao, i ne bi bilo dobro da mora da ga traži po gradu. Ovako je bolje. S jedne strane, bandit će brže moći da se pokaže, a s druge, on sam neće gubiti vreme tražeći stan, nego će moći odmah da se odmori, da bi spremno dočekao napadača. Osim toga, dobro poznaje kuću mame Hulen, poznaje položaj njene bašte i video je da ima dve mogućnosti za povlačenje u slučaju potrebe. Jedna na sporedan izlaz, kroz susedno dvorište, a druga, kroz baštu, na jug, prema reci. Zatvorio je vrata svoje nove sobe i legao. Ali, obučen. Revolveri su mu bili na noćnom stočiću pri ruci. Na vrata je stavio stolicu. Svako ko bi pokušao da uđe, morao bi da napravi dosta buke. Zatim se opustio i zaspao. Probudio ga je neki šum. Pogledao je na

prozor. Kroz sasvim malo razmaknute zastore, video je nebo osuto zvezdama. Znači, bila je noć. Mora da je spavao čitavih pet sati. Osećao se dosta dobro i polako se digao sa postelje. Oči su mu već bile navikle na mrak i dobro je raspoznavao stvari po sobi. Stolica je još bila na svom mestu što, naravno, nije bilo nikakvo obezbeđenje. Iz susedne sobe čulo se hrcanje nekog pijanog kauboja. Inače, sve je bilo tiho. Dok je pripasao opasač sa revolverima. Bio je više nego siguran da će baš ove noći bandit, ili banditi, napasti. I, nije se prevario. Setio se da je, kada je ušao u sobu, primetio neki veliki muški kišobran. Mora da ga je zaboravio njegov prethodnik, gost mame Hulen, koji je ovde stanovao. Polako ga je uzeo i njegovim vrhom razmaknuo zastor na jednom prozoru.

Tog trenutka, razlegao se pucanj. Kao panter, Dok je skočio u jedan ugao, a istog trena zatreštalo je i na vratima. Baš onako kako je i pretpostavljao. Dok još nije reagovao. Čudio se samo kako se mama Hulen još nije oglasila. Ali, i to je moglo da se razume. U ovakvim situacijama svi su, obično, pazili da se ne umešaju u gužvu. Nekoliko trenutaka je vladala tišina, a onda su vrata počela lagano da se otvaraju. U istom trenutku, Dok je zgrabio stolicu i podigao je uvis. Bandit je skoro uleteo u sobu, a tu ga je dočekala stolica koja se svom silinom spustila na njegovu glavu. Bandit je jeknuo, ali, nije izgovorio ništa. Ipak, Doku se, zbog nečega, učinilo da je Meksikanac. Kada se zateturio pod udarcem stolice, bandit je povukao revolver. Verovatno je na ono malo svetla koje je sad dopiralo s ulice kroz razmaknute zavese, ugledao beli povež na Dokovoj glavi. I gađao je dosta precizno. Ali, nije bio dovoljno brz. Dok nije želeo da ga ubije. Više je voleo da ga uhvati živog i da tako reši stvar. Tako bi jedino mogao da sazna ime njegovog gazde, a da

bi mu rekao, u to nije sumnjao. Jer, nije on bio naivan. Odlično je poznao metode kojima bi privoleo i najokorelijeg bandita da prizna. Ljudi nisu takvi heroji kakvi bi voleli da izgledaju. Dokov revolver je zalajao onog trenutka kada je napadač već povukao obarač po drugi put. U mraku, zrna su poletela na suprotnu stranu i susrele se negde na putu, ali, bliže napadaču. Začuo se jauk i odmah zatim se napadač opružio po podu svom svojom dužinom. Sva sreća, soba nije bila impozantna, pa nije srušio ništa od stvari u ovoj sobi koja je ličila na malo veći kavez. Napadačev jauk je, verovatno, čuo i onaj na ulici, jer je kundak puške lupio u prozor. S užasnim treskom, prozor se raspršao u hiljade komada. Dok je znao da bandit neće uleteti u sobu. Bio je valjda dovoljno pametan da shvati šta se dogodilo njegovom pajtašu, ali, znao je da će čučnuti i promoliti cev puške kroz pozor, pucajući nasumce u krug. To nije bio mnogo praktičan način, ali, u nekim slučajevima bio je prilično efikasan. Naročito ako onaj u sobi nije neka marka, revolveraška, razume se.

I, baš to se dogodilo. Doku je došlo da se nasmeje iz sveg glasa. Doduše, njegova situacija nije bila nimalo zavidna, jer, on nije mogao da zna koliko je ovih momaka ornih za ubijanje oko njega. Ko zna koliko ih je već u hodniku, a i na ulici. Bilo je malo verovatno da je samo jedan. Pri ljubio se uza zid između dva prozora i čekao. U tom položaju, imao je odličan pregled situacije. Video je vrata, a bio je van domašaja puške. Momak s ulice, međutim, nije bio u dobroj situaciji. Morao je da radi brzo, ni u kom slučaju nije mogla da bude fer borba. Zato je krenuo u pucnjavu. Dok je opalio samo jednom, i cev puške koja se tek promolila, preseklala se na dva dela. Užasna psovka izletela je kroz stisnute zube bandita. Dok je tada skočio na jednu stolicu i odozgo osuo paljbu na prozor. Samo se jedan jauk oteo

banditu, a odmah zatim se začulo rzanje konja. Bat kopita se brzo oglasio u noći. Doku je laknulo. Znači, ipak su bila samo dvojica. Lagano i pažljivo je promolio glavu kroz prozor. Tačno, samo dvojica, jer su im konji bili vezani jedan za drugog i sada su oba nosila samo jednog jahača. – Gadovi! – opsovao je Dok. – Jednoga su reskirali i to ovu mustru meksikansku, pretpostavljam. – Zapalio je šibicu i pogledao. Na podu je ležao Meksikanac, a „sombbrero“ mu je bio zakačen za pojas. Noge su mu bile bose. – Budala – rekao je Dok, ali, bilo mu je žao što je opet na početku. Da je bar ostao konj, pomislio je, bilo bi jednostavno. Ovako, iako je mogao da se zakune sa čijeg su ranča stigli ovi momci, nije imao dokaza. A to je bilo kao da se ništa nije ni dogodilo. Još dok je on razmišljao šta da radi s ovim mrtvacem, koga nije smatrao najboljim društvom za spavanje, opet se na ulici začuo topot konjskih kopita i uskoro se razlegao glas šerifa Buna. Došao je u pratnji oba pomoćnika. – Mama Hulen! Mama Hulen! – povikao je. – Šta se to dodavola događa?

– Možda biste vi to mogli da mi objasnite, zvezdonošče! – doviknula mu je mama Hulen puna besa. Videlo se da nije spavala. – Kakav je ovo grad? Lupa mi prozore kako kome padne na pamet! – Smirite se – umirivao ju je šerif. – Probudićete ceo grad! – I neka ga probudim! Neka svi vide kakvog šerifa imamo. Stigne da nas čuva kada je već sve gotovo. Jeste li čekali da vidite repove napadačkih konja! – vrištala je žena. Jedan od pomoćnika prišao je bliže njenom prozoru i podigao je obe ruke. Mama Hulen se uplašila da će je udariti, što se sigurno ne bi dogodilo, pa se uz užasan vrisak povukla u sobu, a pomoćnik je gurnuo oba krila i prozor se zatvorio uz tresak. – Dobro si to uradio, Džek – pohvalio ga je šerif. – Ova babuskara bi nam probudila čitav grad. To su na vas pucali? – upitao je Doka kada

je ušao. – Valjda. Pretpostavljam da su znali da stanujem ovde – rekao je Dok. – Ko bi to mogao da bude? – Nemam pojma, ali, ovde imate jedan uzorak. Možda će vam pomoći. Uđite i pogledajte. – Dok je upalio lampu, a šerif se zagledao u Meksikančevo lice. – Pojma nemam ko bi to mogao da bude – rekao je. – U svakom slučaju, prenećemo ga u moju kancelariju, a sutra ćemo ga predati pogrebniku. Možda će ga pre toga neko prepoznati. Samo, sumnjam. To je verovatno neka skitnica. – Dok je to govorio, pretresao je Meksikančeve džepove. – Tako sam i mislio. Pedeset dolara. To je za svakog para, a za ovog bednika čitavo bogatstvo. U redu, mister Holideje. Žao mi je što ste ovo morali da doživite u mom gradu. Voleo bih da kada se odmorite, ujutru mislim, dođete do mene da date izjavu. – U redu, doći ću. A sada bih, stvarno, voleo da se čestito ispavam, kao što vidite, još se nisam oporavio, a ovi kojoti već su navalili. Njihov gazda ne gubi vreme... – Šerifovi pomoćnici su pokupili Meksikanca i izneli ga napolje. Prebacili su ga preko jednog konja i uskoro se izgubili prema šerifovoj kancelariji. Dok je znao da neće uspeti da doznaju bilo šta. Zato je rešio da stvar uzme u svoje ruke. Sada više ne sme samo da se brani. Moraće i da napada.

*

Sutradan uveče, pošto je bezuspešno ceo dan ispitivao građane koji su dolazili više iz radoznalosti nego zbog stvarne želje da pomognu u rasvetljavanju ovog slučaja, šerif je, sav umoran i izmrcvaren otišao do Kaninga. Novinara je zatekao zadubljenog u posao, a ovaj mu je nestrljivo dao do znanja da mu smeta. – Ovo bi moglo da bude važno, Otise – pokušao je šerif razgovor. – I bolje je da bude – dobacio je Kaning ne dižući pogled sa no-

vina na kojima je radio korekturu. – O čemu to razmišljaš, šerife? – Bun je privukao stolicu i seo. – U pitanju je Dok Holidej.... – To sam znao – promrmeljao je Kaning. – Šta je sada opet s njim? Samo kratko! – Znaš da se vratio kod mame Hulen i da je noćas bilo gužve. Jedan Meksikanac je ubijen. Uostalom, znaš... – Znam. Zašto se vratio tamo? – Biće tamo neko vreme, dok se ne oporavi. – Bun je zamišljeno klimnuo glavom. – Malopre sam razgovarao sa doktorom i on mi je rekao da Holidej spava, pa nisam hteo da ga uznemiravam. Reci mi, Otise, šta ti znaš o svemu ovome? Kako stoje stvari sa njim? – Ne razumem. – A, imaš li možda neku ideju ko bi mogao da ga napadne? – Nije moj posao da razmišljam o tome – odbrusio je Kaning ljutito. – Ti si zakon, zar ne? – Agar Bun je uzdahnio. – Čini mi se da nisi najbolje raspoložen večeras, Otise. Mislio sam da znaš više od mene, pošto si bio sa Holidejem. Možda znaš... – Ko ga je ranio? Jesi li ti čist? – Zašto ne bi znao, pa, novinar si. – A zašto ti ne znaš, šerife. I, slušaj me dobro, taj čovek je stranac u našem gradu. Zar ne bi moglo da se dogodi da ga je pratio neko ko nije odavde? Ili je to možda bio Tajler? – To su sve nagađanja, Otise. – Zar imamo nekih drugih mogućnosti? Ovde smo samo nas dvojica, a ti si došao kod mene po savet. Jaka stvar.

Šerif je već počeo i sam da se nervira. – Zar nisam smeo da pomislim da imaš neku ideju? Međutim, to sa Tajlerom ne vredi ti ni centa. U to nikako ne bih bio sklon da poverujem. – I sam znaš da su se njih dvojica tukli... i da ga je Holidej pošteno sredio. – Znam, znam. Stigao sam na lice mesta upravo kada se sve završilo. Onaj Tajler je prava kolosina, ali je isto tako i velika budala. Ipak ne verujem da bi napao čoveka iz zasede. – Jesi li već razgovarao s njim? – Jesam. – I, kako je to izgledalo? – Šta misliš kako? Video si i

sam. Tajler užasno mrzi Holideja... Mrzi ga toliko da bi mu najradije slomio kičmu. – Tačno. Ali, kada sam s njim razgovarao i pomenuo obe one pucnjave, tako se razbesneo da sam mislio da će napasti i mene. Morao sam da izvučem revolver iz futrole kako bih ga zadržao na odstojanju. Holidej ga je prebio, ali, ima u njemu još uvek snage. To se sve brzo nadoknadi!

– Od njega se i moglo očekivati da će sve da porekne, zar ne? – Svakako. Ali, ja sam u svoje vreme sretao mnoge bandite i odmetnike od zakona, ali, mogao bih da se zakunem da je Tajler u ovoj stvari čist. – Pa, ko bi onda mogao da bude? – Možda stvarno neko iz drugog grada. – U tom slučaju, ti i ja, ne možemo ništa da uradimo. Ma ko bio taj čovek koji je pucao na Holideja, on odavno više nije ovde. – Tako je – rekao je šerif kao da mu je laknulo. Onda se nervozno promeškoljio na stolici. Čutao je kao da je smišljao na koji način da iskaže ono o čemu je upravo razmišljao. Konačno je Kaning planuo. – Do sto đavola, Bune, o čemu to mudruješ? Vidim da oklevaš da mi kažeš, a jasno mi je da ćeš se raspući ako to ne učiniš. – Bun je privukao svoju stolicu bliže stolu za kojim je sedeo Kaning. Progovorio je vrlo tiho, poverljivo. – Tajlera sam pronašao u salunu kada sam krenuo da ga ispitujem. I dok sam još bio tamo, naišao je Adam Rink. Razgovarao je sa mnom. – O čemu? – O pucanju... onom prvom. U stvari, o svemu što se dogodilo u poslednje vreme. Slušaj, Otise, momci braće Rink su prilično nervozni. – Baš mi puca prsluk. Dakle, sada smo tek prešli na pravu stvar. – Kaning kome je od početka bilo jasno odakle je vetar duvao, okrenuo se na stolici i iz tabakere izvadio cigaru. – Znači, imaš neprilika, Bune? – Mogao bi to da ponoviš još desetak puta, taman toliko se umnožilo. Imam neprilika, jer sam svestan da neću moći da se suprotstavim braći Rink.

– Dosada si se držao prilično dobro – morao je da prizna Kaning. – Osim toga, braća Rink su najzaslužniji što si postao šerif. Koliko se sećam, na to mesto te je postavio Šerman, kada je postao gradonačelnik. – U tome i jeste najveća nevolja, Otise. Prema tome, oni mogu i da me smene sa tog mesta kad god zažele. – I ti misliš da će oni to učiniti? – Neće još. – Hm. Kako si tako siguran u to? – Možda misle da je bolje da u kancelariji predstavnika zakona imaju nekog koga poznaju, nego nekoga koga vide prvi put. Uostalom, možeš ti misliti šta hoćeš, ali, u ovom gradu nema baš mnogo ljudi kojima bi trebalo poveriti zvezdu... – Kaning je morao da se nasmeje. – Ti baš ne patiš od skromnosti. Međutim, moram priznati da u tome što si rekao ima dosta istine. – Eto, tako je to, Otise. Oni su me postavili na to mesto i tu će me držati sve dok ne počnem da im smetam. Dok ne istupim protiv njih. – A, jesi li ti protiv njih, Bune? – Pa, to bi se moglo reći ovako. Ja radim svoj posao onako kako mislim da treba da radim. Dosada sam uspevao, a uspevao sam i da ne stanem na žulj braći Rink. Međutim, sada je tu ovaj Holidej... – Rinkovi nisu najsrećniji što je on u gradu? – Ne da nisu srećni, besni su do ludila. Možeš misliti kako im je bilo kada je Tajler dobio batine pred onolikim svetom. I to onakve! Povređen im je ponos. Još se niko nije usudio da prebije njihovog čoveka. – Da, stvari stoje prilično loše – rekao je Kaning s izvesnom ironijom u glasu. – Ali, sada malo ozbiljno, da pogledamo braću Rink. Šerman je propali advokat. Proteran je iz tri države. Možeš misliti koliko je kvaran. A Adam... – Nemoj tako glasno, Otise! – Šerif se nervozno osvrtao, gledajući preko ramena. – Ti to znaš, znam i ja, ali, zar treba da sazna čitav grad? – Ova naša stoka, misliš? Građani! Pih! Pa oni bi mu aplaudirali kada bi znali. Ovaj grad sve više tone u greh, kao što bi rekao naš

uvaženi paroh – nasmejao se Kaning. – I zaista, mislim da se ovi naši volovi sve više dive tim banditima. A Šerman Rink... takvog pokvarenjaka majka nije rodila, sem njegovog brata, koji je nešto gori. Da, njih dvojica su veliki, ali, sve što imaju stekli su prevarama. Veliki Rinkovi! Pih! – Najveći! – Ali, oni nisu vlasnici čitavog grada – rekao je Kaning i naglo lupio pesnicom o sto. – Osim toga, ili bolje reći na sreću, oni nisu vlasnici ovog lista, a to znači...

– I... dođavola! – prekinuo ga je šerif – oni nisu vlasnici ni šerifove kancelarije! Ali, tu ima mala razlika. Tebe ne mogu da smene, a mene mogu. Šerman je još uvek gradonačelnik. – Pusti ih neka samo pokušaju. Onda će videti šta znači štampa. „Guliver Post“ će biti uz tebe, a moji članci će naterati ljude da se malo zamisle. – Lako je to reći. U međuvremenu će nam taj Holidej srediti stvari da nas niko neće spasti. – Ostavi ti Holideja. Uostalom, reći ću ti nešto o njemu, tek toliko da razjasnimo neke stvari. On je čovek koji je samo u prolazu. Nije kriv što su se upravo kada se našao u našem gradu, dogodile neke stvari uključujući i... – Nije morao da bude u svakoj čorbi mirodija – nabusito je rekao šerif. – Pa, i morao je, ako mene pitaš – nakašljao se Kaning. – On je u neku ruku novinski izveštač. Tako je i dobio posao kod mene. – Znači, on još uvek radi za tvoj list? – Naravno! Čim se bude malo oporavio, vratiće se na svoj posao. I, pazi na ovo što ću ti sada reći. Holidej ne govori o onome što namerava da uradi. Ali, ja bih smeo da stavim ruku u vatru da onaj momak koji je pucao u njega neće proći lako. – Pa, zar on neće otići iz grada? – upitao je šerif razočaran. – Ja sam čuo da hoće. Ljudi pričaju da je on neki revolveraš. Kažu da su čuli za njega. – Kaning se nagnuo preko stola. – To ne znam. Ali, znam samo da čovek kakav je Holidej, ne ostavlja nerešene

stvari. Napali su ga iz zasede. Misliš li da će samo tako... – Upravo toga sam se i plašio – uzdahnio je šerif. – Slušaj, čak i da je Tajler bio taj koji ga je napao, ne misliš li da bi za ceo grad bilo bolje da ti, ipak, otpustiš tog novinara? – Kaning je skočio na noge. – Šta time misliš da kažeš? – planuo je. – Samo sam mislio... – Znam šta si mislio! Kada ćeš već jednom naučiti da se ne može sedeti na dve stolice istovremeno? Ili si sa Rinkovima, ili si protiv njih? To je bar jasno.

– To uopšte nije jasno, bar što se mene tiče – rekao je šerif i lagano ustao. – Ja sam oduvek bio zadovoljan što sam šerif ovog grada i nimalo ne bih voleo da izgubim svoju značku. Zbog toga bih se najviše obradovao kada bih mogao da pozdravim Holideja na izlazu iz grada. – Zar tebi principi ne znače ništa? – Otise, ja ne umem da se razbacujem rečima kao ti – dodao je šerif ljutito. – Osim toga, ja sam ovde zakon, i, ako slučajno naiđem na tu propalicu koja je pucala na Holideja iz zasede, sigurno je da ću ga strpati u zatvor. – Ti stvarno lupaš bez veze, Bune. – Slušaj ti – prijatelju, ja nisam došao ovamo da trpim uvrede. – A hoćeš li da ti ja kažem zašto si došao? Zato, jer si se nadao da ću ja prihvatiti tvoje mišljenje. – Nije baš tako – počeo je da se buni šerif, ali ga je Kaning ućutkao. – Ako si mislio da ću nagovarati Holideja da napusti grad, onda se grdno varaš, prijatelju. – A šta bi bilo ako on sam reši da ode? – Onda će to biti njegova stvar. A sada gubi se odavde, šerife Bune, pre nego što se ozbiljno naljutim na tebe.

*

Šad Morgan je sa svog ranča „Keš River“ krenuo u grad. Još uvek daleko od četrdeset godina, Morgan je ranč nasleđio od svog starog, tvrdoglavog oca, ipak prilično kasno. Bos Morgan je u svoje

vreme vodio ranč gvozdenom rukom i često je svoje naredbe potkrepljivao bilo pesnicama, bilo „koltom“. Kada je došao u oblast oko Keš Rivera, to je bila divlja teritorija bez zakona. Bila je to oblast u kojoj je mogao da opstane samo snažan čovek, a Bos Morgan ne samo da je opstao, već je i stvorio veliki ranč i postao poznato ime u tim krajevima. Godinama je Bos Morgan skoro sam vodio ranč, a kada je imanje postalo već prilično veliko, odjahao je u udaljeni Kaspar i tamo dao dobre pare ocu jedne devojke koju je doveo na svoj ranč kao nevestu. U tom braku, sklopljenom na tako čudan način, rodila su se dva sina, ali je stariji, kome je Morgan nadenuo ime Bosvel, po svom imenu, poginuo nesrećnim slučajem, u lovu. Tako je mlađi Šad ostao jedini naslednik. Stari Morgan nikad nije mogao da se pomiri s tim da je Šad zauzeo mesto svog starijeg brata kojem je bilo namenjeno celo imanje. Kao da je njega krivio za tragediju, i od tada ga nikada nije ostavljao na miru.

Šadova majka više nije mogla da podnosi tiraniju starog Morgana i umrla je tiho, jednoga dana, kada je Šadu bilo petnaest godina. Šad je bio sasvim drugačiji od svoga oca. Radio je vredno na ranču, a slobodno vreme provodio je u društvu knjiga. Odmalena je voleo da čita i, zahvaljujući tome, stekao je izvesno obrazovanje. Otac mu se većito podsmevao zbog toga, ali, nije uspeo da ga spreči da i dalje naručuje knjige i da ih pažljivo čita. Uostalom, on se trudio da se sklanja ocu s puta i tako je uspevao da s njim proživi dosta godina pod istim krovom. Stari Bos Morgan držao se života sve dok Šad nije napunio trideset godina. Umro je onako kako je i živeo, u jednom okršaju koji je, međutim, zauvek ostao uvijen velom tajne. U stvari, njegovoe telo je nađeno na putu između ranča i grada. Bilo je poznato da je tog dana trebalo da se nađe sa

nekim čovekom, strancem, sa kojim je želeo da sklopi ugovor o prodaji izvesnog dela svoje zemlje. Pronađen je mrtav sa revolverom u ruci, a u magacinu oružja je nedostajao samo jedan metak. Ipak, nikada nije otkriveno ništa o čoveku koji je ubio starog Morgana. Isto tako, niko nikad nije saznao ime čoveka sa kojim je stari Bos trebalo da se sastane. Ni njegov sin, koji je nasledio ranč, nije mogao ništa da učini. U stvari, učinio je za taj trenutak najgoru moguću stvar. Rekao je da je stari Bos nameravao da proda veći deo ranča da bi njemu, Šadu, ostalo što manje.

Dokoni ljudi su raspredali o tome, a onda je nekome palo na pamet da je možda baš on, Šad, ubio svog oca, da ovaj ne bi stigao da rasproda imanje i ostavi ga bez nasleđstva. Naravno, te priče su stigle i do Šada, koji je reagovao tako divlje, da je šerif morao da interveniše. Zatvorio ga je na nekoliko sati da se malo ohladi. Mnogo kasnije, Morgan je otkrio ko je proneo taj glas. Bio je to Šerman Rink, koji je u to vreme stigao u Guliver da bi mu se, dva meseca kasnije, pridružio i njegov brat Adam, koji je zatim kupio salun „Kroksi“ i tako ostao u gradu. Od toga vremena, Šad je osećao užasnu mržnju prema braći Rink. Doduše, i sam je morao da prizna da nije mnogo žalio oca. Nije ni mogao da ga žali. Bio je to tiranin kakvog Guliver nije video. Ipak, nije želeo da neko stvarno misli da ga je on ubio. Zato je uložio mnogo truda da bi doznao ime čoveka sa kojim je njegov otac onoga dana trebalo da se sastane. Nažalost, u tome nije imao nikakvog uspeha. I sada, dok je jahao prema Guliveru, u mislima je neprestano premetao razlog tog svog dolaska. Ranč „Keš River“ se graničio sa imanjem „Sleš D“ čiji je vlasnik ranije bio stari Vins. Posle Vinsove smrti „Sleš D“ je bio prodat kompaniji u Lomasu, poznatoj pod imenom „Jugozapadna zemljišna kompanija“. Predstavnik te kompani-

je požalio se na loše stanje u kojem se nalazi žičana ograda, koja je činila granicu između dva ranča, i severnu, Morganovog i kompanijinog. Jednoga dana Šada je posetio predstavnik kompanije Dikon žaleći se da stoka kompanije neprestano prelazi na ranč „Keš River“ i da se tu meša sa Morganovom stokom, pa, ko zna koliko se grla tako izgubi. Tražio je da se nešto preduzme u vezi toga. Međutim, Šad je prekontrolisao ogradu i našao da je u dobrom stanju. To je značilo da je kompanija spremna da započne rat i da sada kreće sa sitnim čarkama, koje će se kasnije, to se znalo, pretvoriti u nešto čiji je ishod bilo teško predvideti.

Onda je Dikon ponovo došao. Žalio se na to što stoka sa ranča zagađuje rečicu, koja tu zagađenu vodu donosi na ranč Kompanije. Leslie, Šadov predradnik, besno je odgovorio da nikada nije terao stoku da vrši nuždu na određenom mestu i da ga Šad tada nije sprečio, prebio bi preplašenog Dikona. A onda, jednoga dana, grupa kauboja sa Šadovog ranča naišla je na Kompanijine kauboje i nastala je neopisiva tuča. Kada je sve bilo završeno, dva čoveka sa „Sleš D“ ranča, otpremljena su u bolnicu sa teškim povredama. Dikon se tada ohrabrio. Imao je u ruci dokaze da su ljudi njegove kompanije ugroženi i krenuo je otvoreno. Sledeći potez je učinio Šerman Rink, bajagi, na intervenciju Dikona. Kao zvanični predstavnik Kompanije, Šerman Rink je poslao zahtev Šadu Morganu da svoju stoku drži na drugoj strani ranča, a ne prema granici sa rančom „Sleš D“ sve dok ne donese sudsko rešenje, koje bi raščistilo neke stvari. Morganu je bilo svega dosta. Sada je krenuo u Guliver upravo zbog svega ovoga, da bi sa Rinkom razgovarao lično. Ujahao je u glavnu ulicu i zaustavio konja pred jednom zgradom na čijem se pročelju nalazila tabla kancelarije Šermana Rinka. Očigledno, Šerman Rink nije patio od preterane skromnosti.

Tabla sa natpisom bila je najmanje dvadeset stopa dugačka. Šad je sjahao s konja. Pozdravio je nekoliko građana, koji su se tu našli, a zatim je zakoračio prema kancelariji. Sve je izgledalo zvanično. U holu, sa hrastovim stolom kao neki dostojanstvenik, sedeo je portir. Bio je to jedan mladić bezobraznog lica, sa drskim očima. Podigao je glavu i osmotrio Morgana. – Šta hoćeš? – upitao je podrugljivo, a videlo se da imitira svoga gazdu. Morgan bi ga najradije raspalio po toj prljavoj njušci, ali, savladao se i upitao učtivo. – Da li je gospodin Rink u kancelariji? – Možda – bio je odgovor na njegovo pitanje. – Hteo bih da ga vidim. – Videćeš ga ako bude izašao – rekao je mladić i okrenuo leđa Morganu. Čistio je nokte velikim nožem i pravio se da ga više ne primećuje. Njegovo držanje nije se nimalo slagalo s elegantno uređenom kancelarijom.

Šad Morgan ga je besno posmatrao, a vena na čelu počela je da mu pulsira ubrzano. U tri duga koraka, prešao je preko sobe i zgrabio mladića, pre nego što je ovaj shvatio šta se događa. – Odmah obavesti Rinka da sam ovde! – procedio je Šad kroz zube. – Nemam nameru da čekam do večnosti. – Polako, polako – počeo je mladić izazivački. – Ne može svaka uštva naređivati mister Rinku. – Šad nije sačekao da mladić završi rečenicu. Zamahnuo je rukom i tresnuo ga takvom silinom da ga je zalepio uza zid. Mladić je ostao bez daha. – Miči se, balavče, inače ću ti tako izmeniti lični opis da te gazda neće prepoznati. – Mladić je čuteći ustao s poda i krenuo u susednu kancelariju. U sledećem trenutku, na vratima se pojavio Šerman Rink. – Morgan? – upitao je nabusito. – Odakle vam ideja da pravite gužvu u mojoj kancelariji?

Bes Šada Morgana je naglo splasnulo, iako je Šerman Rink kao i obično zauzeo zapovednički stav u želji da svog sago-

vornika stavi u podređeni položaj. – Želim da razgovaram sa vama – rekao je Morgan savlađujući se. – Privatno! – Trenutno sam zauzet. – Niste toliko zauzeti da ne biste mogli da me saslušate – rekao je Šad osećajući kako ga bes ponovo obuzima. – I još nešto hoću da znate. Nemam nameru da trpim ničije zavrtlavanje! Ni vaše, naravno. – Nekoliko trenutaka, Šerman Rink ga je posmatrao netremice, a zatim je slegao ramenima. – U redu – rekao je, ali naglašeno nezainteresovano. – Uđite da vidimo šta to imate da mi kažete – Mladić koji je malopre dočekao Morgana, nekuda se izgubio. Morgan je to primetio, ali, kao da nije registrovao. Krenuo je za Rinkom u njegovu kancelariju, još uvek toliko besan da bi mogao da smoždi svakoga ko bi mu se našao na putu. U sredini ogromne prostorije nalazio se masivan pisaci sto pretrpan gomilom hartija. Uz jedan zid bila je postavljena polica sa svežnjevima akata, kao u pravnoj advokatskoj kancelariji. U stvari, to je i bila, jer Šerman Rink nije samo vodio poslove velike zemljišne kompanije, već je bio umešan i u mnoge gradske sporove. – Pa, da pređemo na stvar – rekao je Rink nabusito. – Hteo sam sa vama da raspravim stvar oko sukoba sa Kompanijom – objasnio je Morgan, što je mogao pristojnije.

– Zašto sa mnom? – kao začudio se Rink. – Neke stvari treba konačno da se srede, Rink. – Pa, zašto ste onda došli do mene? Ako imate zahteve ili žalbe, najbolje da sve to iznesete na sudu. – Morgan je shvatio ovo Rinkovo, u stvari bezobrazno ignorisanje, i osetio je kako mu se bes ponovo diže u grlo, kako počinje da ga guši. Najradije bi to sredio pesnicama. Ipak, uspeo je da se savlada. – Vi znate ko sam ja – nastavio je, trudeći se da vlada svojim glasom – da niko nema prava da mi naređuje gde ću da držim svoju stoku, sve dok je ona na mom ranču. Sve do

granica sa vašim rančom je moja zemlja, mada čujem da Kompanija ima neke aspiracije i na nju, smatrajući da žičana ograda nije postavljena kako treba. Ograda je u redu. – To treba da dokažete. – Naravno. Ja to sasvim lepo mogu da dokažem. – Pa, šta vas onda sprečava u tome? – Šad se nagnuo napred, a naočari su počele da mu klize niz oznojeno lice. – Rink, ja ne znam šta se krije iza svega ovoga, ali, sasvim sam siguran da su u ovo upetljani vaši prsti. – Rink se iskezio. – Nadam se da i to možete da dokažete – rekao je izazivački. Međutim, nije dozvolio Šadu da progovori, već se namrštio i gotovo viknuo. – Zar ne vidite, Morgane, da ovde sa-mo gubite vreme? Ako želite da zadržite svaku stopu ranča, onda treba da budete spremni da se borite. Ali, nemojte mene da gnjavite svojim problemima – završio je tonom kojim stariji govore deci. – Prokletinjo! – procedio je Šad. – Proklet bio! – Nosi se do đavola – opsovao je Rink. – Ko si ti uostalom? Zar misliš da možeš da dođeš ovamo kako ti padne na pamet i da se dereš na mene? Budalo rančerska! Ti... – Dalje nije dospeo. Pesnica Šada Morgana je sevnula i pogodila Šermana Rinka posred lica. Advokat se zateturao, a krv je počela da mu se sliva niz bradu. U očima mu se pojavio izraz zaprepašćenja. A što se Šada Morgana tiče, on je tek sada pobesneo. Činilo mu se da bi mogao da smoždi ovu uštvu advokatsku, koja je spremna na najprljavije poduhvate. Ipak, uspeo je da se savlada kada je shvatio šta je uradio. U čitavom životu nikada nikoga nije udario, a sada, za ovih petnaestak minuta, uspeo je da udari dvojicu! Ipak, nije želeo da se izvinjava. Naprotiv, progovorio je besno. – Dosta mi je praznih reči, Rink. Ja znam da ti podstičeš Kompaniju da traži od mene izvesne delove moga ranča. Ti i tvoji prijatelji ste spremni na svakojake podlosti. Ali, upozoravam te... Ako bilo ko nešto pokuša, imaće gad-

nih nevolja! – Rink se dotada već oporavio. Maramicom je obrisao krv sa brade i ledenim glasom ga upitao ne gledajući u njega. – Jesi li završio, Morgane? – Šad Morgan nije odgovorio. Besno se okrenuo i izašao iz kancelarije, zalupivši vrata za sobom. Rink je gledao u zatvorena vrata, a u očima mu je blesnula mržnja. – Gotov si, Morgane, i sam to znaš – progundao je. – Vreme je da nestaneš. – O čemu to govoriš? – Morgan se upravo vratio, želeći još nešto da kaže i otvorio vrata u trenutku kada je Šerman izgovorio drugi deo rečenice koja je mogla da se razume samo na jedan način, kao presuda na smrt. – Šta si to rekao? – pitao je Šad opasno tihim glasom. – E, da znaš, ja nemam nameru odavde da idem. Nasledio sam taj ranč... – Nasledio si ranč koji je nekada zaista bio imanje za uzor – prekinuo ga je Rink. – A ti si ga upropastio! – Pre svega, to je prokleta laž, a drugo, što se to tebe tiče? – Misliš da me se ne tiče. Možda si i u pravu. Ipak, reći ću ti šta nameravam s tobom, Morgane. Pre svega, daću ti poslednju šansu... Prodaj mi sve što imaš i ja ću zaboraviti ovaj udarac od malopre. Nisam zlopamtilo. Ali, ovo je tvoja poslednja šansa, možeš mi verovati. Prodaj mi sve... odmah! – Da prodam? – ponovio je Morgan poput eha, i uzdrhtalim rukama popravio naočari na nosu. – Lepo si to smislio, Rink. – Pa, sve je dovoljno jasno, zar ne? Prodaj mi sve a ja ću se nekako nagoditi sa Kompanijom. A, ako ne pristaneš... – Rink je značajno naglasio poslednje reči. Morgan se nasmejao besno. – A ako ti ne prodam? Šta onda? – Moraćeš da se suočiš sa nečim što ti neće biti prijatno. – Ti znači pretiš?

Šerman Rink je vratio maramicu u džep. Na licu mu je lebdeo hladan osmeh. Prihvati to kako hoćeš. Znaš dobro da se protiv mene ne možeš boriti. – To je jedino u čemu grešiš – rekao je Šad sa čudno mirmim glasom. Advokat je zatreptao, ka-

da je ugledao vatrenu mržnju u rančevom pogledu. – Hm. Ti očigledno ne znaš s kim imaš posla – rekao je Šad. – Misliš da sam ja neka prokleta baraba, slabašna, koja nije sposobna da upravlja imanjem koje mu je sređeno i napredno neko ostavio u nasleđe. E pa, grešiš. Pokazaću ti koliko grešiš, Rink! – Tvoji izgledi su nikakvi, Morgane. I hoću još nešto da ti kažem. Odsada ćeš morati da se snalaziš kako znaš. – Zapreti mi samo još jednom i... – I šta ćeš da uradiš? Da nećeš pozvati šerifa? – Rink se nasmejao podrugljivo. – Bolje da ti to ne pada na pamet, Morgane. Gotov si i ja ... i ja sam završio sa gubljenjem vremena s tobom. Znaš gde se nalaze vrata! – Šad se uspravio u svoj svojoj visini. Glas mu je lako zadrhtao kada je progovorio. – Sam si tražio rat, Rink. Imaćeš ga! – Okrenuo se i skoro se isteturio iz sobe. Izvesno vreme Šerman Rink je sedeo nepomično za svojim stolom i gledao u zatvorena vrata. Zatim je naglo ustao i pozvao mlađeg portira. – Idi i pozovi Adama – naredio je. – Je li on u salunu, mister Rink? – Ma gde da je, smesta da si ga našao. I, požuri!

*

Kočija koja je stigla u podne, donela je novog putnika u Guliver. Na prašnjavu ulicu iz kočije je izašla Lajla Sanders, devojka koju je Dok Holidej našao u Džobi-jevom salunu u Orvilu. Zastala je nasred puta i pogledala oko sebe. Putovala je mnogo od kako je poslednji put bila u Guliveru. Njen način života vodio je kroz mnoge gradove. Nekada je i Guliver za nju bio samo jedan od mnogih gradova u kojima bi se zadržala izvesno vreme. Sada je to bilo drugačije. Sada je od ovog grada očekivala mnogo. Polako je prešla na trotoar, još uvek posmatrajući sve oko sebe, i nadajući se da će, možda, ugledati nekoga zbog koga je i došla ovamo. Nažalost,

Dok Holideja nije bilo. Noseći mali kofer u ruci, krenula je poznatom ulicom i niko je nije prepoznao. Koračala je sigurnim koracima, visoko uzdignute glave i nimalo nije sumnjala da će lako uspeti da dobi je posao u salunu „Kroksi“. Pre nego što je napustila Orvil, razgovarala je sa jednom devojkom, koja je nekoliko dana pre toga stigla iz Gulivera. Ona ju je uveravala da u salunu „Kroksi“ nemaju dovoljno devojaka koje bi mogle da igraju, pevaju i zabavljaju goste, a sve je to Lajla ume la. I tako, nastavila je da korača ulicom, bacajući neprestano poglede na sve strane, ispod širokog oboda svog šešira. Bila je već blizu saluna kada je odlučila da, pre svega, dozna da li je Dok Holidej ovde, a tek onda da pregovara za posao. A ako je on ovde, bila je spremna da i ona ostane ako treba do kraja života.

*

U vreme kada je Lajla Sanders izlazila iz kočije, Dok Holidej se nalazio u kancelariji Otisa Kaninga. Izdavač se smeškao. – Kako se osećate, Dok? – pitao je, očigledno zadovoljan brzinom kojom se Dok oporavljao. – Nikada bolje – nasmešio se i Dok. – U tom slučaju, mislim da ćete najbolje učiniti ako stvarno počnete da radite kod mene. Imam dosta... – Zastao je kada je video kako se Dok smeška i odmahuje glavom. – Hoćete da kažete da vam to ne pada ni na pamet? – pitao je razočarano Kanning. – Nećete da se vratite na posao? – Ja nikada nisam ni radio kod vas. – Hm. Tako i jeste – slegao je ramenima Kanning. – A, hoćete li ostati u gradu? – Čudan pogled se pojavio u očima Doka Holideja. – Izvesno vreme – rekao je posle kraće pauze. Otis Kanning je žvakao davno ugašenu cigaru. – Konačno je progovorio. – A da li biste mi rekli... šta ćete da radite? – Mislio sam da bi jedan novinar to mogao da pretpostavi – pokušao je da se osmeh-

ne Dok. – Naravno, nameravam da pronadem čoveka koji je dva puta pucao u mene. Sve mi se čini da je to jedan isti čovek.

– A onda? – Kako bude, biće – rekao je Dok, vadeći cigaru iz svoje skupocene tabakere. – Znate, Otise, ovo spavanje i ležanje prilično mi je koristilo. Već godinama se nisam osećao ovako dobro. – Kanning je progundao. – Drago mi je da to čujem. A gde ćete prvo potražiti strelca iz zasede? – Kod „Kroksija“, naravno – Kanning je izvadio ugašenu cigaru iz usta. Neko vreme je odmeravao Doka, a zatim je rekao tiho. – Zašto da ne? I to je jedan od načina da se izvrši samoubistvo. – Na žalost, trenutno bolji način ne postoji da se nađe ta baraba. – Zašto mislite da ćete a naći u salunu? – Zato što sam se setio Tajlera. – Tajlera? Zar mislite da bi to mogao biti on? – upitao je Kanning s nevericom. – Ne, ne mislim – odgovorio je Dok iskreno. – Ali, to je sigurno bio neko ko mu je blizak. – Hm. To ne bi ličilo na Tajlera. On sam vodi svoje bitke. Ne, neće biti on – glasno je razmišljao Kanning. – I ja tako mislim – rekao je Dok. – Ali, ubeđen sam da čovek koji je pucao u mene i Tajler, imaju istog gazdu, ili ću, možda, biti jasniji ako kažem da imam u vidu braću Rink! – Ah, tako. To već ima nekakvog smisla – odmah se složio Kanning. – Nego, kad već govorimo o braći Rink, Šerman je danas imao posetu. – Dok ga je pogledao upitno. – Bio je kod njega Morgan, Šad Morgan, onaj mladić sa naočarima. Malopre sam video njegovog konja vezanog pred Rinkovom kancelarijom. – Dok je nezainteresovano slegnuo ramenima. – Kakve veze ima Morgan sa celom ovom situacijom? – upitao je Dok. – Teško je bilo šta reći o Šadu. Ali, ja znam da je on na svom ranču imao prilično nevolja. – Kakvih nevolja? – upitao je Dok, koji je shvatio ritual Kanningovog pričanja. Na Divljem zapadu ljudi, i pored svega, imaju dosta vremena i vole duga, opširna priča-

nja, sa dramatičnim obrtima. Nikada odmah ne kažu sve, već polako malo pomalo. Tako je i ovoga puta bilo. Kaning je uzdahnio i zauzeo pozu čoveka koji će tek sada ispričati ono glavno.

– Kompanija je zakupila „Sleš D“ ranč, koji se nalazi uz Morganov. Bilo je sukoba koji ništa dobro nisu obećavali. Imao sam osećaj da se Šadu priprema zamka i to sam mu rekao pre nekoliko dana... – Očigledno nije vas poslušao. – U prvo vreme činilo mi se da jeste. Šad je dobar momak i meni se stvarno dopada. Ali, našao se protiv zaista opasnih protivnika. I, jakih... Shvatate li šta mislim? – Čini mi se da shvatam – namrštio se Dok. – A Šerman Rink, kakva je njegova uloga u svemu tome? – Pa, mislim da je on u tome glavni, kao i u mnogim stvarima u gradu – rekao je Kaning ozbiljno. – Ali, reći ću vam još nešto o Šadu. Njemu nije bilo nimalo lako od kako mu je otac umro... a još manje kad je stari Bos bio živ. – Otis je ispričao Doku sve što je znao o pogibli starog Morgana. – Ali, Šad je čovek koga treba ostaviti na miru. Dobar je čovek i miran, sve dok neko ne pokuša da se meša u njegove stvari. Inače, postaje mnogo nezgodan. – A Šerman Rink mu ovih dana ide na nerve svojim ponašanjem, zar ne? Izaziva ga? – Baš tako. A, ako prejako pritisne, izazvaće ga na neki nepromišljen korak. Tada će se Šad slomiti. To bi zaista bilo sramota. – Dok je ćuteći pušio svoju cigaru. Sećao se Šada i one večeri iz saluna i momak mu se svideo. Ali, nije imao nameru da se meša u njegove stvari. Gotovo nezainteresovano je slušao Kaningovo pričanje, pitajući se odakle da počne svoju istragu. – Šadov ranč je jedan od najboljih u okolini – čuo je Kaninga kako govori. – Ja ne znam samo zašto svi u gradu neprestano pričaju kako Šad nikada neće biti dobar rančer? On je, jednostavno, uvek bio u senci svoga oca i sada niko ne može da shvati da je sam u stanju

da nešto stvori. – Ili neko namerno protura te priče – primetio je Dok. – Nego, one večeri kada sam se tukao sa Tajlerom, Šad Morgan mi je nešto rekao. Pričao mi je o vašoj kćerki... – Zaista? – Kaningov glas je odjednom postao oštar. – Ja sam mislio da je on odavno zainteresovan za Martu. Šta je pričao? – Samo dobro – odgovorio je Dok. – U stvari, želeo je da me upozori da ne slušam tračeve.

– Drago mi je što to čujem – odahnio je Kaning. – Znao sam da se on oduvek divio Marti, ali, volim što sam čuo da ju je uzeo u odbranu pred jednim strancem. – Dok je odjednom shvatio da bi sada možda mogao da ispravi Frenkovu grešku i da pomogne Marti. Upitao je tobož nemarno. – A kakva su osećanja gospođice Marte prema njemu? – Pa... to je teško reći. Znam samo da su prijateljska, ali, ona je jako zatvorena... Čudna je to devojka. – Dok se osmehnuo. – Možda je to dobro... Možda... – Kaning ga je prekinuo rukom. – Nažalost, nisam siguran da bi Marta pristala... Šteta je, ali, ona se sva posvetila uspomena. Čudna je to devojka. Želela je osvetu, a opet... S vama mogu otvoreno da razgovaram. Moja kćerka je mnogo propatila zbog jednog čoveka. Ipak, ne želim da zbog toga omrzne sve muškarce. Ona je mlada, i znam da bi mogla nekome da postane dobra žena. Ali, ona je još uvek ogorčena. – Pa, ima sve razloge da to bude. – Možda. Samo, jedna devojka ne može na taj način da provede čitav svoj život. Inače, starost će dočekati kao usedelica. – Dok je neodređeno klimao glavom. Ustao je sa svoje stolice i spremio se da pođe. – Pa, mislim da mi je vreme da krenem – rekao je. – Ako se, slučajno, predomislite i ipak odlučite da radite kod mene – rekao mu je Kaning pozdravljajući se – biće mi drago. – Dok se osmehnuo, a onda mu je odjednom nešto palo na pamet i on se uozbiljio. – Da se ne nalazite u nekoj neprilici? – upitao

je. Kaning je slegao ramenima, ali, kada je odgovorio, Dok je imao utisak da nije govorio istinu. – I sami znate u kakvoj sam situaciji – rekao je Kaning. – Ponovo užasno kasnim sa listom. Mislim da mi pomoć ne bi bila naodmet. – Srce mi se para zbog toga – nasmejao se Dok, koji je shvatio da čovek neće da govori. – Ubeđen sam da ćete već nekako uspeti. – Hvala vam što toliko verujete u mene – prihvatio je njegov ton Kaning. Dotakavši prstom široki obod svog šešira, Dok je izašao iz Kaningove kancelarije.

*

Lajla Sanders je kod „Kroksija“ pronašla jednu staru prijateljicu. Bila je to Elvira Roma, devojka starija od nje, i ako je to uopšte bilo moguće, umornija od Lajle, od potucanja od grada do grada, i rada po svakojakim krčmama i salunima. Njih dve su nekada radile zajedno u jednom salunu u Ebilejnu, Elvira se bila udala, ali su stvari ispale loše, i ona se opet našla u salunu. Morala je da se vrati svom starom poslu. Tada joj to nije bilo teško. Imala je dobar i prijatan glas, pa je bila popularna među rudarima u Koloradu. Ipak, vratila se na jug i nastanila u Guliveru. – Sasvim se dobro slažem s Adamom Rinkom – govorila je Lajli, pošto ju je odvela u svoju sobu koja se nalazila u potkrovlju saluna. – U stvari, njemu je bio potreban neko na koga može da se osloni, ko će, umesto njega voditi ovaj salon... Mislim na spremanje i nadzor nad devojkama. Čini mi se da sam se prilagodila situaciji i sve do sada nisam imala nikakvih problema. – Znači, ti si neka vrsta nastojnice? – upitala ju je Lajla, koja je u tome videla dobar znak. Jer, nije sumnjala da će je Elvira preporučiti vlasniku saluna. Elvira, visoka, crnokosa devojka, klimnula je glavom. – Pa, u stvari je tako. Doduše, plata bi mogla da mi bude bolja,

ali, ja se ne žalim. Smotala sam Adama Rinka oko malog prsta, a sve mi se čini da me se malo i pribojava! Obe devojke su se glasno nasmejale, a zatim se Elvira uozbiljila.

– Znaš, Lajla – rekla je – mislim da je krajnje vreme da se i ti negde skrašiš. Valjda ti je dosta tog potucanja po salunima, od grada do grada? – Jeste. Znaš i sama kako je to. I sama si nekada živela takvim životom. – Dovoljno da mi presedne. Nažalost, devojka sa godinama ne postaje mlađa, nego starija. A kada izgubi mladost i lepotu, šta joj preostaje? – filozofirala je Elvira, ali, nekako čudnim tonom. – Pokušavaš li ti to da me zaplašiš? – nasmejala se Lajla. – Koješta! – Elvira je položila ruku na Lajlino rame. – Ja bih bila srećna da imam samo pola tvoje lepote. – Nažalost, ni to neće trajati dugo. Na neki način, mislim da ti zavidim, Elvira. – Meni? Doduše, nemam mnogo, ali sam bar uspela da sačuvam svoj smisao za humor. U svakom slučaju ovde u Guliveru stvari za mene ne stoje loše. Ovo je pristojan grad i svakog dana postaje sve veći. Sve dok budem u stanju da držim Adama Rinka na uzdi, ne moram da brinem. – Glasno se nasmejala svojim rečima, a ond upitala prijateljicu. – Nego, šta tebe dovodi ovamo, Lajla?

– Nadala sam se da bih ovde mogla da nađem posao. – Za to neće biti nikakvih problema – rekla je Elvira samouvereno. – Koliko nameravaš da ostaneš? – Zavisi – odgovorila je Lajla zamišljeno, a Elvira ju je pogledala pažljivo. – Imam neko osćanje da iza svega toga neko stoji – pogledala je iskosa Lajlu. – Ti si i ranije bila u Guliveru, to znam. Otišla si... i, zašto si se sada vratila? Zbog nekog muškarca, možda? – Pa... – Lajla je oklevala, a Elvira se nasmejala glasno. – Možeš u mene da imaš apsolutno poverenja, devojko – rekla je. – Hajde da čujem ko je taj dasa? Neko koga poznajem? – Ne

verujem da ga poznaješ – oklevala je Lajla. Tek tada je ispričala Elviri o svom susretu sa Dokom Holidejem u Orvilu. – Nikada u životu nisam srela nekoga kakav je on – završila je svoju priču. – Bio je neverovatno ljubazan sa mnom. – Izgleda da si ga srela baš u vreme kada ti je prijatelj bio potreban – zaključila je iskusna Elvira i namrštila se. – Nego, kako to da si radila u onoj bednoj rupi? – To je bilo najbolje što sam u to vreme mogla da nađem. Stvari nisu išle baš najbolje i osećala sam kako klizim sve niže. – Svaka devojka naše sorte bar jednom u životu oseti to – tešila ju je Elvira. – Ali, na to moraš da zaboraviš. Sada, kada si ovde ubrzo ćeš početi da radiš i... – Znači, pomoći ćeš mi? Hoćeš li moći? – Ako ja ne bih mogla da te zaposlim, ko bi onda mogao? – nasmejala se Elvira, uživajući u svom položaju. – Ali, izgleda da je taj Dok Holidej ostavio stvarno dobar utisak na tebe?

– Nemoj pogrešno da razumeš. On nikakvim znakom nije pokazao da bi želeo da me ponovo vidi – osmehnula se tužno Lajla. – Ipak si pošla za njim. Ali, ne krivim te zbog toga, i mislim da imam za tebe vest koja će te obradovati. On je ovde! – Lajla Sanders se malo trгла, a oči su joj zablistale. – Znači, videla si ga? Poznaješ ga? – Videla sam ga ovde – potvrdila je Elvira. – Izgleda fantastično. A kako je samo elegantan! Takvog ovde još nismo videli. Bilo je nekakvih priča od kako je u gradu. Kažu da radi kod Kaninga, vlasnika ovdašnjeg lista. Pa, valjda znaš. Bar si čula o njemu. – Elvira je zastala, a Lajla ju je zapitala nestrpljivo. – I? Hajde, reci sve! – I, odmah, iste večeri, potukao se sa Tajlerom... To je najjači čovek u gradu. – Elvira se nasmejala kratko. – Tajlera ovde drže, jer može da bude koristan kada dođe do gužve. Nikada ne nosi revolver. Tako nemamo revolveraških obračuna. Jer, ako bi neko pucao u njega, znaš i

sama, visio bi. – A Dok Holidej se tukao s njim? – uplašeno je upitala Lajla. – Premlatio ga je – rekla je Elvira, ne krijući zadovoljstvo. – Niko nije verovao da je to moguće, ali, desilo se. Holidej je fantastičan! Samo, neko je pucao u njega i ranio ga. – Lajla je skočila na noge, a lice joj je prebledelo. – Teško? Možda je mrtav? – Mrtav? – nasmejala se Elvira. – Pa, malopre sam ti rekla da je ovde. A za tog momka bi trebalo nekoliko strelaca iz zasede da bi ga sredili. Doduše, imao je i dosta sreće. Metak mu je samo zaparao lobanju. Ali, neko vreme se ipak nije osećao dobro. – Gde je on sada? – brzo je upitala Lajla. – Uzeo je sobu u pansionu kod mame Hulen... To nije daleko odavde. U stvari, tamo je bio kada sam poslednji put čula za njega. Mislim da je teško predvideti šta će taj džentlmen da uradi, a još manje kuda će da ode.

– Znači, taj Tajler želi da ga smakne? – Tajler? – slegla je Elvira ramenima. Bacila je pogled prema zatvorenim vratima i nastavila sniženim glasom. – Sigurno je da bi Tajler želeo da ga ubije, ali, najvažnije je što bi to želeo Adam Rink. – Zašto on? – Rinkovima se nije dopao način na koji se Holidej ponašao u njihovom salunu te večeri. Osim toga, nisu podnosili niko ga ko ne poštuje njihova naređenja. Samo mislim da na Holideja nije pucao Tajler. U stvari, znam da nije. – Ko je onda? – Nemoj to dalje da prenosiš, draga. Uostalom, i sama znaš da se ne bi provela dobro. Ali, ja slučajno znam ko je potegao obarač. Zove se Bob Koton i revolveraš je. Međutim, nije neka naročita klasa, čim se plašio da se otvoreno suprotstavi Holideju, mada ljudi kažu da je brz. Već nekoliko puta je bio u zatvoru i može da zahvali samo Šermanu Rinku što nije proteran iz grada. – Odakle ti to sve znaš? – Čula sam Rinkove kako razgovaraju. Ja sam se stalno vrtela oko njih praveći se da imam posla. Bob Koton je bio pijan i čula sam kako

se hvališe da bi u svako doba mogao da smakne Doka Holideja. Rinkovi su ga podsticali sve vreme. Posle toga, Holidej je ranjen. Sigurna sam da je to uradio Koton. – Naravno, to Holidej ne zna? – Ako zna, pretpostavljam da će napraviti pristojnu gužvu u ovom gradu – nasmejala se Elvira. – S druge strane, opet, ako on nastavi da se mota po gradu, moglo bi se dogoditi da ga neki metak ipak pogodi. S leđa, razume se... Možda tada neće imati toliko sreće koliko je imao prošli put.

*

Adam Rink je došao u salun upravo u trenutku kada je sumrak počeo da se spušta. Uskim hodnikom odmah se uputio u svoju kancelariju i, samo što je seo za sto, ušla je Elvira. Iako je videla da je Adam ljut nije obraćala pažnju na to. – Da li si ikada čula da je osnovni red pokucati na vrata pre nego što uđeš u tuđe prostorije? – upitao je besno. – Nikada nisam imala vremena da učim pravila lepog ponašanja – odbrusila mu je Elvira. – Nego, gde si ti sve ovo vreme? Tražila sam te. – Imao sam posla – odvratio je Adam kratko i počeo da sređuje neke papire na stolu. Elvira nije bila impresionirana njegovom zaposlenošću. – Neko je rekao da si kao u kancelariji kod tvog brata? Izgleda da se najveći deo poslova obavlja tamo. – Gledaj svoja posla – planuo je Adam, ali se Elvira smesta ustremila na njega. – Nećeš mi još i ti govoriti šta treba da radim! – podviknula je. Zabavljalo ju je da posmatra kako se boje smenjuju na njegovom licu. – U redu, u redu – progundao je najzad. – Zar ne vidiš da imam posla? Uostalom, šta ti je potrebno?

– Devojke! Znaš i sam da ih je malo. – Nikada ih nisam imao više – Adam ju je posmatrao ljutito. – Neke od njih i suviše piju, neke se vuku sa muškarcima, a svaka bi htela da bude plaćena kao neki ad-

vokat. I gde da nađem devojke? – Pa, danas smo imali sreće, Adame – nasmešila se Elvira. – Pronašla sam jednu devojku koja niti pije, niti se vuče sa muškarcima. Sasvim je zadovoljna platom koju sam joj ponudila. – Uzmi je, i gotovo! – To sam već uradila – rekla je Elvira mirno. Adam je digao pogled. – Čini mi se da u poslednje vreme i suviše sebi dozvoljavaš! – rekao je, ali se nije usudio da povisi ton. – U pravu si, Adame, zaista si u pravu. Ali, o tome, potom. A ta devojka se zove Lajla Sanders i nekada je već radila ovde. – Adam je razmišljao nekoliko trenutaka, a zatim je odmahnuo glavom. – Ne sećam se da sam poznavao neku devojku s tim imenom – rekao je najzad. – To je bilo pre nego što si ti došao ovamo. – Pa, ta je neki metuzalem! – Ti nisi baš dugo ovde, Adame a ona je mlada i lepa. I biće sasvim dobra u poslu. – U redu – rekao je Adam nezainteresovano, želeći da se što pre oslobodi Elvire. – Kako hoćeš. – Odlično! – krenula je Elvira da pođe, ali je zastala na vratima. – Nego, valjda si video, u baru je Šad Morgan. Sedi s Otisom Kaningom. – Rink se trgao, a zatim je upitao oštro. – Morgan? Kakve to veze ima, do đavola? – Prilično je popio. Šad, mislim. A znaš da on ne pije. Možda bi trebalo da kažeš da mu više ne daju piće. Bojim se da ne napravi neku glupost.

Adam Rink je razmišljao nekoliko trenutaka, a zatim je mirno odmahnuo glavom. – Ne brini ti o tome, Elvira. – Kako hoćeš. Samo, misliš li da je u redu dozvoliti mu da se napije – ipak je insistirala. – To je njegova stvar, zar ne? A njegov novac je isto tako dobar kao i bilo čiji. – Elvira je već otvorila vrata, kada ju je Adam pozvao. – Elvira, da li si videla Boba Kotona u blizini? – upitao je. Pominjanje revolveraša o kome je baš malopre razgovarala sa Lajlom, nateralo je Elviru da se trgne. Uplašila se da je Adam čuo njen razgovor sa prijateljicom. Trudeći se da

ne pokaže da je uznemirena, upitala je nemarno. – Šta će ti on? – Mogu valjda da pitam? – U Adamovom glasu osećala se nervoza. – Čini mi se da si postala prilično svojeglava u poslednje vreme, Elvira! Nije ti to baš pametno. – Devojka ga je pogledala pravo u oči. – Sve u redu dok se prema meni ponašaš kako treba. A što se tiče Kotona, ne bih znala gde je. Nisam ga videla već nekoliko dana. – U redu – progundao je Adam. – Obavesti Tajlera da mi je potreban Bob Koton. I to brzo! – Urađiću to kada budem prolazila kroz salun... ako budem imala vremena – dobacila mu je Elvira. – Nađi vremena! – Da li ti to meni naređuješ? – Vlasnik saluna ju je pogledao mirno. U očima mu je zablistao opasan sjaj i Elvira je u tom trenutku shvatila da je preterala. – Shvati to kako hoćeš – rekao je Adam. – U redu, obavestiću ga – nasmešila se devojka i izašla iz kancelarije.

*

Nešto ranije, Šad Morgan je otišao do kancelarije Otisa Kaninga... odmah posle razgovora koji je vodio sa Šermanom Rinkom. Izneo je Kaningu sve svoje nevolje u nadi da će mu ovaj pomoći. Ipak, novine su mogle dosta toga da bar iznesu na videlo, ako nisu mogle sve da reše. Kaning ga je saslušao pažljivo i obećao da će razmisliti šta da se radi, dajući uz put Šadu i neke savete. Šad je tada predložio da krenu do saluna i popiju neko piće što je Otis i prihvatio. Lampe iznad bara su već bile upaljene i salun je polako počeo da se puni. Nigde nije bilo ni traga od Tajlera, a barmen koji je sam stojao za dugačkim šankom, bio je veoma zaposlen. Otis je činio sve što je mogao, da bi Morgan usporio u piću. Ali, rančer je bio u takvom raspoloženju da novinar nije mogao ništa da učini. Najzad je Otis predložio da svoje čaše prenesu za neki sto, nadajući

se da bi se tamo moglo dogoditi da Šad malo prodrema u stolici, pre nego što iza zove neku nevolju. Međutim, tada je Šad već stigao do stanja kada se postaje neuračunljiv i insistirao je na tome da pone su celu bocu. Kaningu nije ostalo ništa drugo nego da slegne ramenima, kada je Šad platio bocu i teturajući se, poneo je prema jednom stolu. Kaning je pošao za njim i usmerio ga prema jednom stolu pored samog zida, pretpostavljajući da će tu biti najbezbedniji. Salun „Kroksi“ imao je veliku prostoriju u kojoj se točilo piće i veliki šank koji se protezao s kraja na kraj sale. Bilo je tu i dosta stolova, tako da se odjednom za njima moglo smestiti prilično gostiju. Preko puta šanka bila su vrata, koja su vodila u salu za kockanje, a u jednom uglu bio je uzdignut podijum na kome se kočoperio klavir za koji su svi govorili da je najbolji u čitavoj oblasti. Stari klavirista je pre nekoliko nedelja umro od pića, a na njegovom mestu je sada sedeo neki mladić, koji je putovao od grada do grada i prihvatao posao tamo gde je mogao da ga dobije. Mladić se zvao Ves Borman. Kasnije je postao poznati klavirista i svirao je u San Francisku. Međutim, toga dana se nalazio još daleko od slave. Te večeri, počeo je da svira nešto ranije nego obično. Očigledno, bilo mu je dosadno da sam sedi u svojoj sobi u potkrovlju. Na zvuk klavira, posetio ci saluna su živnuli. Proneo se glas da je u salun stigla nova devojka i svi su jedva čekali da je vide. Mnogi su čak pomislili da je zbog nje i muzika počela ranije.

Otis Kaning je sedeo na svojoj stolici i nervozno se vrpolio, jer je najviše mrzeo gubljenje vremena. Međutim, znao je da mora da ostane uz Morgana. Posle izvesnog vremena, Bormanova muzika se malo smirila. Posetio ci saluna, kauboji, rudari, građani, trgovački putnici i skitnice svih boja, malo su odahnuli. Njih muzika nije ni zanimala. A kada se konačno pojavila

Lajla Sanders, dočekali su je oduševljeni poklici. – Smirite se, momci! – Elvirin glas je nadjačao galamu. Ona je ušla ispred Lajle, prišla je klaviristi i rekla mu nešto na uvo, ostavljajući gostima da se nadive novoj devojci. Klavirista je klimnuo glavom osmehnuvši se, a tek tada se Elvira obratila gostima. – Večeras nastupa Lajla Sanders – rekla je značajno. – Devojka sa najlepšim glasom s ove strane Pekosa. – Ponovo su se zaorili poklici, a zatim je klavirista počeo da svira u živom ritmu pesme koje je Lajla trebalo da otpeva te večeri. Bila je to prava uvertira.

Lajla je mirno stajala kraj klavira i smešila se. Ovo je bio život na koji je navikla... To su bili ljudi sa kojima je odrasla i koje je dobro poznavala. Što se tiče mišljenja posetilaca ovog saluna, ona ne samo da je bila ljupka, već je bila prava lepotica. Nije smetalo što je imala staru haljinu, koju su ona i Elvira malo doterale. Njima je bila lepa kao i njena vlasnica. Lajla nije gubila vreme. Odmah je počela da peva, a mladi Borman se trudio da je prati što je mogao bolje, pošto Lajlin glas nije imao veliku snagu, mada je bio prijatan. U salunu je odjednom zavladała tišina. Čak su i kockari u susednoj sali zastali s igrom. Elvira se polako odmakla u stranu i sada je Lajla stajala sama na podijumu. U času kad je završila svoju pesmu i nasmešila se gostima koji su aplaudirali, dva čoveka su ušla u salun. Prišli su šanku i krenuli duž njega prema drugom kraju prostorije. Jedan od njih bio je visok i mršav, nosio je opasač sa dva revolvera i malo se klatio u hodu. To je bio Bob Koton, revolveraš, koji je uvek bio spreman da ubije. Drugi čovek koji je naišao gotovo istovremeno s njim, zaustavio se na kraju bara. Bio je to Dok Holidej, visok, elegantan u svom dobro skrojenom odelu i sa novim „kalifornija“ šeširom na glavi. Lice mu je bilo malo blede, ali mu je hod bio elegantan i lak kao i uvek.

Puka slučajnost je dovela ta dva čoveka istovremeno u salun. Lajla Sanders, koja je odmah primetila Doka, okrenula se i pogledom potražila Elviru koja je još uvek stajala nedaleko od nje. Zatim joj je prišla i uzbuđeno šapnula. – Elvira... – Videla sam Doka Holideja – klimnula je glavom Elvira. – A onaj drugi? – To je Bob Koton, revolveraš o kome sam ti pričala. – Lajla je zadrhtala i zadržala dah. – Čini mi se da sam to pogodila u trenutku kada je zakoračio u salun – rekla je i sva se stresla. – Polako – smirivala ju je Elvira. – Dok Holidej još ne zna, neće biti gužve, ne boj se. – Ali, nije vredelo. Lajla je znala da je ovo veće propalo.

*

Bob Koton je imao naređenje i ono je bilo sasvim jasno. Trebalo je da pronade Morgana, da na svaki način izazove svađu s njim, da ga prisili da potegne revolver i da ga na kraju ubije. Sve je bilo vrlo jasno i vrlo jednostavno. Braća Rink su želela da se to obavi negde napolju, ako je moguće. Ako nije, onda bi bilo sasvim prihvatljivo da se stvar obavi u salunu. Došli su do tačke kada više nisu bili u stanju da čekaju, pa nisu više bili mnogo izbjirljivi. Koton se lagano probijao kroz gužvu. U međuvremenu, Dok Holidej je poručio piće i čekao da mu ga barmen donese. Gledao je okolo. Njegov nepogrešivi instinkt mu je govorio da se priprema nešto, samo što nije znao da li se to odnosi baš na njega. Za svaki slučaj, bio je oprezan. Nije prošlo mnogo, a on je osetio lak dodir po ruci. Okrenuo se i ugledao Lajlu Sanders. – Zdravo lepotane – pozdravila ga je Lajla naglašeno veselo, da bi svi okolo mogli da čuju. – Hoćeš li naručiti neku pesmu? Od večeras, to se mom gazdi posebno plaća. – Dok se malo osmehnuo. Uhvatio je kratak treptaj Lajlinih trepavica i shvatio da je to poruka.

– Nisam neki naročiti ljubitelj pesama, devojko, ali, ako je to sada nova moda, poručiću. Možda biste popili nešto? – Kada radim pijem samo vodu – nasmejala se Lajla. – I kafu, može. – Jednu kafu – poručio je Dok.

Taj njihov glasni razgovor potrajao je malo, pa su ostali prestali da obraćaju pažnju na njih. Devojka je radila svoj posao na najbolji mogući način. Znali su da će posle kafe pevati, i to im je bilo dovoljno. – Vi me se sigurno sećate, mister – rekla je Lajla tiho preko gutljaja kafe. – Ne mogu se dugo zadržavati s vama. – Sećam vas se sasvim dobro – odgovorio je Dok, takođe preko gutljaja. – Od Džobija, zar ne. U Orvilu? Šta radite u ovoj jazbini, Lajla? – Devojka se osmehnula. – To nije važno, Dok. Slušajte dobro. Onaj čovek koji je ušao u salun pred vama... zove se Bob Koton. To je čovek koji je pokušao da vas ubije iz zasede. – Izraz na Dokovom licu nije se ni za dlaku promenio. U jednom trenutku, njegov pogled je sevnio prema sredini prostorije, a zatim je rekao tiho. – To je verovatno onaj momak sa dva revolvera. Pomalo odudara od ostalih. Jesam li u pravu? – Da. Mislim da je ovamo došao zbog vas... – Zašto mislite da je to u pitanju? I kako ste to saznali? – Ja radim ovde... – Ovo nije mnogo bolje od Džobija, ali, grad je veći, pa... – Sada moram da idem – osmehnula se devojka. Onda, pesma „Ti si moja devojka!“ – rekla je glasno. Platite na šanku. – Dok je dotakao rukom obod šešira, a zatim je krenuo duž bara. Devojka je već bila kraj klavira. Požurila je da se što pre popne na podijum, jer su ruke svih momaka kraj kojih je prolazila pokušavale da joj dotaknu bar haljinu. Nekoliko stopa od klavira, sedeo je Šad Morgan i kao kroz maglu posmatrao Boba Kotona, koji se zaustavio kraj njegovog stola. Ne pitajući ništa, Bob je šakom udario po stolu i čaše su poskakale. Morgan ga je pogledao iznenađe-

no, a zatim upitao preplićući jezikom. – Ne poznajem vas, stranče! Zbog čega sve ovo? – Dobro znaš zbog čega je – zarežao je Koton. – Ti si lopov. Kradeš stoku i ja to mogu da dokažem! – S druge strane stola, Otis Kaning je počeo zabrinutim glasom. – Opet ti, Kotone? Kada ćeš već jednom shvatiti da te niko ne želi u ovom gradu?

– Ti se ne mešaj! – podviknuo je Koton ne skidajući pogled sa Morgana. – Ova stvar treba da se reši između Morgana i mene. – Od kada se ti interesuješ za stoku, bila ona krađena ili ne? – pitao je Kaning. Kotonova desna ruka se zgrčila kada je planuo. – Ne mešaj se u ovo, ako znaš šta je dobro za tebe, piskaralo! A sada, Morgane, ja ti kažem u lice da tamo na „Keš Riveru“ prepravljáš žigove na ukradenim govedima. Ali, konačno si dolijao! – Šad Morgan je iznenađeno odmahivao glavom, a zatim se okrenuo prema Otisu Kaningu tako naglo da je srušio svoju čašu. – Kaning, hoćeš li mi reći o čemu govori ova baraba? – upitao je klateći se. – Ja ću ti reći o čemu govorim – planuo je Koton, a njegova desna ruka poletela je i opalila Morgana tako snažno po ramenu, da se ovaj zaneo na stolici. – Ti si lopov! Lopuža! – A ti si lažov! – Morgan je prosto pobesneo, a lice mu je prebledelo od gneva. Rukama je zgrabio sto ispred sebe. U istom trenutku, Bob Koton je skočio unazad. Obe ruke su mu se nadvile nad drškama revolvera. – Niko me nikad nije nazvao lažovom – rekao je dovoljno glasno da ga čuje cela sala. – Povuci reč, Morgane! – Zašto to radiš, prokleta budalo? – povikao je Kaning i taman je hteo da ustane, kada je Morgan naglo skočio sa stolice i besno pogledao revolveraša. Ljudi koji su se nalazili u blizini, požurili su da se sklone u stranu. – Povuci ti! – viknuo je Koton ponovo, a pijani Morgan je potegao revolver iz futrole. Revolveraš više nije čekao. Potegao je brzinom koja je

daleko nadmašivala Morganovu. Hitac je zagrmio kao grom. Morgan se zateturio, pogođen u rame. U istom trenutku, Koton je povukao levi revolver iz futrole i raspalio Morgana po glavi tako da se ovaj ponovo zateturio. Očigledno, Koton nije imao nameru da odmah ubije svog protivnika, hteo je prvo da se pokaže, da svi vide kako rukuje revolverima, da se malo poigra sa svojom žrtvom pre nego što ubije.

Šad Morgan se jedva držao na nogama, oslonjen o zid, a rukom je držao rame iz kojeg je tekla krv. Potrajalo je nekoliko trenutaka, a tada je Koton ponovo podigao revolver i nanišanio. Zacerekao se zlobno, a njegov prst se savio oko obarača. Dok Holidej se nalazio dobrih dvadeset stopa udaljen, kada je njegov revolver presekao cev oružja Boba Kotona. Udarac je bio tako jak da je i onaj patrljak, koji je za trenutak ostao u Bobovoj šaci, odleteo u stranu. Revolveraš je bolno jeknuo i uhvatio se za ruku, koja mu je sva utrnila. Tek tada se okrenuo. Leva ruka u kojoj je do malopre držao oružje, bila mu je zgrčena kao paralisana. Međutim, u desnoj je još uvek držao revolver. Dok je svoj već vratio u futrolu.

– Holideje, barabo, zapamtićeš mi ovo – vrisnuo je Koton. – Pazi, pazi, ti mi i ime znaš – nasmejao se glasno Holidej. – To mi je čudno jer, koliko se sećam, nisam imao čast da se upoznam s tobom. – Nemoj žaliti zbog toga, uštvo – besneo je Koton. Naglo je kleknuo na jedno koleno, a cev njegovog revolvera je sevnula nagore. U tom trenu, svi prisutni u salunu već su videli Holideja mrtvog. Po njihovom, za njega nije bilo nikakvog izgleda. Revolveraš je već stezao obarač, a Dokov „kolt“ je još uvek bio u futrolu. Međutim, desilo se nešto što će Guliver pričati svojim budućim generacijama. U sledećem trenutku, elegantni stranac se panteriskim skokom odbacio u stranu. Još dok je

prelazio tu putanju, njegov „linkoln“ je kliznuo iz futrole, a dugačak plamen suknuo je prema Bobu Kotonu. Revolveraš se uspravio i nekoliko trenutaka stajao ukočen. Prst mu se zgrčio na obaraču, ali, metak je udario u pod pored njegovih nogu. I narednih nekoliko trenutaka Koton je još stajao nepomično, a u očima mu se ogledala neverica, dok je posmatrao Holideja. Zatim se, bez ijedne reči, skljkao na pod. Čitav minut je u prostoriji vladala mrtva tišina, a onda je nastala paklena galama.

Otis Kaning je skočio sa svog mesta i poleteo prema Doku Holideju. Oko Kotona se već skupila grupa ljudi, koji su uzbudeno žagorili. Jedino se Lajla Sanders pobrinula za ranjenog rančera. Lagano je prišla mestu gde je naglo otrežnjeni Šad stajao naslonjen na zid. Lice mu je bilo blede kao krpa, a još uvek se držao rukama za ranjeno rame. – Ja ću vam pomoći... naslonite se na meně – rekla mu je devojka. Morgan je zbunjeno posmatrao Lajlu, ali joj je dozvolio da njegovu ruku obavi oko svog vrata. Pomogla mu je da sedne na stolicu, a zatim je potrčala da donese sveže vode. S druge strane sale posmatrali su ih Dok i Kaning, koji su razgovarali o proteklom događaju. – Čuo sam da me je taj momak napao iz zasede, Otise – govorio je Dok. – Ko je on? – Otis Kaning je bio sav zadihao, kao da je i on učestvovao u borbi. – Bob Koton – rekao je. – To je revolveraš koji je dosada ubio više ljudi nego što se može izbrojati. – Više neće – rekao je Dok stisnutih usana. U tom momentu neko je izgovorio njegovo ime i on se okrenuo. Bio je sad okrenut nekako postrance prema vratima i samo u magnovenju je shvatio da su upravo ušli braća Rink i Tajler. Tajler je bio besan kao ris, a čim je ušao, jurnuo je na Doka kao bik. U tom trenutku, Dok je upravo vraćao revolver u futrolu i nije ni video da se džin ustremio na njega. Tajler ga je ščepao

svojim ogromnim ručerdama u svoj medvedi zagrljaj i bukvalno ga preneo preko prostorije. Međutim, za to vreme je Dok uspeo da se povрати od iznenađenja i kada je Tajler stigao s njim do zida, on se sav napregao i odbio se od njega kao što se bokser odbija od konopca. Tajler se zbunio i ispustio ga, a tada ga je Dok svom silinom lupio nogom u stomak. Nekoliko koraka unatraske, Tajler se teturao, a zatim se zaustavio kraj jednog stola. Bio je toliko besan da su se svi mogli zakleti da su videli kako iz njegovih nozdrva suklja plamen. Zgrabio je jedan masivni sto i kao perce ga podigao visoko iznad glave. Dok Holidej je pribirao snagu, koja nije bila bogzna kakva, jer se još nije dobro oporavio od one rane i našao se u prilično opasnom položaju. Ali, onda se napregao i priskočio Tajleru sa strane. Njegova noga je poletela i Tajler je izgubio ravnotežu. Ispustio je sto iz ruku, a ovaj mu se sručio na glavu.

Tada je Dok poleteo napred. Zgrabio je džina za kosu i svom snagom ga povukao nadole. Golijatova glava je tresnula o pod. Međutim, čak ni posle tako žestokog udarca, Tajler nije bio gotov. Otresao je glavom i zamumlao kao grizli kada vidi krv. Dok je osećao kako ga izdaje snaga, a pred očima mu se zamaglilo. Tajler kao da je to osetio. Podigao je ruke i bacio se na Doka zgrabivši ga za grlo. Zahvaljujući svojoj neuporedivo većoj veštini i snazi, oborio je Doka na pod i počeo sve više da ga steže. Dok Holidej je osećao da mu se crvena magla navlači na oči, a u ušima mu je šumilo. Bio je svestan da se sada bori za goli život. U svom životu, punom borbi i okršaja, malo puta je bio u takvim situacijama da zaista ništa ne može da učini. A onda, bes je buknuo u njemu. Strahovita mržnja, koju je osetio prema Tajleru, kao da mu je dala nadljudsku snagu i neverovatnu brzinu. Naglim pokretom, koji je načinio skoro instinktivno podigao je

koleno i ono se zarilo u Tajlerov stomak. Bio je to grif koji nikada nije omanuo. Džin je jeknuo, lice mu je pomodrelo, a za trenutak je izgubio vazduh. Tu situaciju Dok je iskoristio. Brzo je provukao svoje ruke između Tajlerovih i naglim trzajem oslobodio vrat. Zatim je skočio na noge i raspalio Tajlera čizmom po licu izobličenom od mržnje. – Zar ti nije dosta, budalo? – prosiktao je Dok. Tajler je progundao nešto, a zatim je opsovao, ali, videlo se da mu ne pada na pamet da prekine. Bio mu je potreban mali predah i to je imao. Opet je skočio i poleteo na Doka. Ovaj se izmakao u poslednjem trenutku, kada je već izgledalo da ga ništa neće spasti od razbesnelog džina. A kada se Tajler našao pored njega, naglo ga je zgrabio za ruku i svom snagom je zaokrenuo. Istovremeno je podigao koleno uvis i svom težinom mu pritisnuo podlakticu. Ljude je podišla jeza, kada je kost pukla kao suva grana. Džin je vrisnuo od bola i počeo da tetura po salunu, pridržavajući ruku koja mu je visila kao mrtva. Izleteo je na ulicu i nestao u noći, izbezumljen od bola.

Dok Holidej je duboko uzdahnio i osvrnuo se oko sebe. Tajler je pobegao, a to je značilo da će sigurno napustiti Guliver i da se više nikada neće vratiti ovamo. Jer, biti ovako prebijen, bila je sramota čak i za nekoga ko je bio toliko bez ikakvih normi ponašanja, kao što je bio Tajler. Nedaleko od Doka, ležalo je telo Boba Kotona, ubice iz zasede, koji je, konačno, dobio ono što je zaslužio. Ljudi u salunu su se odjednom povukli u stranu, tako da je prostor između sale za kocku i mesta na kome je stojao Dok, ostao slobodan. Na ulazu u salu za kocku, stojala su braća Rink. Dok Holidej nije oklevao ni trenutka. Njegovi koraci su tupo odjekivali u mrtvoj tišini, koja je još uvek vladala u prostoriji. Prišao je Šermanu Rinku, koji je stojao malo ispred svoga brata. U poslednjem trenutku, Šerman Rink se iz-

makao malo unazad. Osetio je ledenu jezu kako mu se spušta niz kičmu, kada je sreo Dokov pogled. Ipak, nije uspeo da se skloni. Nije imao kuda. Dok ga je zgrabio za košulju na grudima. – Čini mi se da su tvoji prsti umešani u mnoge stvari koje su mi se ovde dogodile, Rink – rekao je Dok mirnim glasom. – Od sada smo u pravom ratu, ali, ovoga puta ga je objavljujem tebi. – Njegova pesnica je sevnula i zarila se u advokatov stomak. Šerman Rink je zagroktao i savio se skoro do zemlje. Dok ga je dočekao pesnicom druge ruke po bradi. Taj udarac je ispravio advokata u punoj dužini. Rink se zateturao, a zatim se skljkao kao prazna vreća. Onda se Dok okrenuo na peti kao čigra, baš u trenutku kad je Adam Rink potezao revolver iz futrole. Teški „linkoln“ kao nekom čarolijom našao se u ruci Doka Holideja, a njegova cev se usmerila prema Adamovom stomaku. Adam Rink je hitro rastvorio prste, kao da je drška njegovog revolvera usijana i oružje je uz tresak palo na pod. Dok je vrhom čizme šutnuo Rinkov revolver, koji se otkotrljao negde pod šank. Zatim se vlasnik saluna okrenuo i psujući nešto sebi u bradu, krenuo prema svojoj kancelariji. Masa u salunu još nije postala svesna šta se događa, kada je Dok Holidej pošao za Rinkom. Nije obraćao pažnju na upozorenje koje mu je doviknuo Otis Kaning. Bio je toliko revoltiran da mu se i samom činilo da je slep i gluv.

Adam Rink je više osetio nego što je shvatio da ga Dok prati. Jurnuo je svom snagom i uleteo u svoju kancelariju. Tresnuo je vratima za sobom, ali ih je Dok raspalio nogom tako jako da su izletela iz šarki. Rink je pritrčao svom stolu i otvorio jednu fioku. – Stari trik – nasmejao se Dok i prileteo stolu. U fioci se nalazio revolver, a Rinkovi prsti su već posegli za njim. Dok je podigao nogu i zalupio fioku koja je priklještila Adamove prste. Rink

je vrisnuo, a njegova leva ruka je poletela prema Dokovom licu. Međutim, Dok ga je laktom udario u stomak, a kada se Rink savio, bridom šake je raspalio vlasnika saluna po grlu. Ovaj je zakrkljao i stropoštao se u svoju stolicu. – Čuo si šta sam rekao u salunu – kazao je Dok hladno. – Sami ste tražili ono što ste dobili. Zgrabio je zatim teški sto za ivicu i svalio ga na Adama Rinka. Papiri su se razleteli na sve strane, a Dok se okrenuo prema vratima na koja su već navaljivali ljudi radoznali da vide šta se događa. Prvi mu je pritrčao Otis Kaning i uhvatio ga za lakat. – Hteo bih da vam zahvalim na svemu što ste učinili – rekao je Kaning i osmehnuo se zahvalno. – Da nije bilo vas... ali, treba da budete oprezni! Braća Rink imaju dosta prijatelja u gradu. Ako hoćete da sutrašnji dan dočekate živi, onda je najbolje da odmah krenete na put. – Dok Holidej ga je pogledao iznenađeno. – Jeste li vi ludi? – upitao je. – Stvarno ste poludeli! – Uopšte nisam poludeo – planuo je Kaning. – Ali, slučajno znam više od vas o nekim stvarima u ovom gradu. Verovali ili ne... – Poštedite dah – odmahnuo je Holidej rukom. – I sami ste videli šta se dogodilo. Rinkovi su želeli da vide Morgana mrtvog i platili su Kotonu da ga ukloni. To je bar očigledno. O sebi i da ne govorim... I šta mislite, sada će me ostaviti na miru? Juriće me po celom zapadu. Ne, prijatelju, odavde ne mrđam dok stvar ne rešim do kraja. Čudi me samo da je onaj Morgan dozvolio da ga isprovociraju. – Pijan je. I da nije bilo vas... – Kaning je odmahnuo glavom. – Morgan bi sada bio mrtav. – A Rinkovi bi uspeli da se dokopaju njegovog ranča. Ako sam dobro razumeo, stvar je u tome, zar ne?

– Tačno! – E, pa mislim da tu za vas kao novinara ima posla. – Đavola, ima! Zna li vi kako su se Rinkovi ušančili u ovom gradu? Ili mislite da ja treba da prođem kao otac Šada Morgana? Ne, prijatelju, još

mi se ne ide na But Hil. Osim toga, kao što se videli, postoje još neki razlozi zbog kojih moram da živim. – U pravu ste... bar za sada. Ja međutim nemam takvih obaveza. Uostalom, nisam ih zvao da se interesuju za moju malenkost. I nije moj običaj da se mešam u tuđe stvari. Ali, stavljen sam pred svršen čin i ostaje mi jedino da im malo potkrešem kandže. – Mislite li da je to jednostavno? E, dragi moj, veći su oni nego što mislite. – Dok se nasmejao ironično i glavom pokazao na nekolicinu ljudi koji su se okupili oko Šermana Rinka. – U ovom trenutku mi ne izgledaju tako veliki – rekao je. – Kao da im je malo muka. – Samo se vi benavite. Ne bi mi ni palo na pamet da ste toliko tvrdoglavi. Ali, vidim da ću morati da menjam mišljenje. Bolje bi bilo da to učinite vi. – I da dozvolim bandi pobesnelih kojota da me upuca s leđa? Rastrgli bi me, zar ne shvatate? Zaboravili ste da su Rinkovi naredili Kotonu da me ubije iz zasede? – Nisam zaboravio – pogledao ga je Kaning zabrinuto. – Samo znam da se Rinkovi neće pomiriti s ovim što se danas dogodilo. – Bar će večeras morati da se pomire – nasmejao se Dok. – Ne verujem da imaju neki drugi izbor. – A sutra? – Vi ste baš navalili da odem? – Do đavola, čoveče, ja se plašim za vas. – Imamo li mi o čemu drugom da razgovaramo? – želeo je Dok da prekine ovu, za njega besmisleni diskusiju. – Imamo. Ipak ću vam reći da sada protiv sebe imate dobar deo grada. Tajlera ste osramotili kako niko nije.

Dok Holidej se uputio prema baru. Bilo mu je već dosta ove jalove diskusije, a znao je da upravo sada ne sme da ode. Za to vreme, advokat Rink se uspravio na noge i oslobodio se grupe ljudi koja se malopre okupila oko njega. Lice mu je bilo bledo, a ugao usana mu je bio krvav. Sav je izgledao nekako izgužvan. Dok ga je posmatrao, a zatim je pogledao Kaninga koji ga je pratio u stopu, pa je i ovamo

došao za njim. – Ne izgleda nimalo reprezentativno – nasmejao se Dok. – Kao da nije navikao na batine. – I nije. Uvek je za te stvari imao zamenika – rekao je Kaning tiho. – Što se vas tiče, neću vas više ubedivati. Ali obećajte mi bar jednu stvar. – Da čujem? – Dođite ujutru do mene da porazgovaramo o nečemu. A dotle se čuvajte. – Aha... A da li ću imati vremena da razgovaram sa vama, možda najviše zavisi od šerifa – rekao je Dok ozbiljno. – Ali, evo ga, upravo ulazi u salun. – Kaning se okrenuo i klimnuo glavom. – Bolje nego nikad – primetio je. – Koliko znam naš šerif, Agar Bun, ne prima novac od braće Rink... još ne. Ipak sumnjam da će smeti da im se suprotstavi. – Ljudi su ćutali i posmatrali šerifa dok je razgledao telo ubijenog Boba Kotonu. Kada je završio taj posao, šerif se uspravio i naglo se okrenuo prema vratima, jer su upravo u tom trenutku šestorica ljudi uvodili, u stvari, više unosili Tajlera. Cela ta bulumenta se bez reči kretala prema kuhinji. Što se Tajlera tiče, on je izgledao sasvim neslavno. Ušao je kao da su mu noge od gume. Jedan čovek je, zatim, izneo njegove stvari. Bilo je očigledno da Tajler smerom da napusti grad, kako je i bio red po običajima Divljeg zapada, kada nekoga prebija kao omatorelog kojota. – O kej, šta ste se zablenu? – povikao je šerif. – Sredite malo ovu gužvu! Treba se postarati za Kotonovo telo!

Jedan visoki muškarac izdvojio se iz gomile, prišao šerifu i počeo da mu objašnjava šta se dogodilo, ali ga je Bun prekinuo pokretom ruke. – U redu, u redu – rekao je. – Već su mi rekli. A vidim i sam. – Okrenuo se i pogledao prema Doku Holideju i Kaningu, koji su još uvek stajali ispred šanka. I on je krenuo tamo. Ali, pre nego što je uspeo da stigne do njih, Šerman Rink mu je preprečio put. – Šerife Bune – uzviknuo je besno. Agar Bun se zaustavio i pogledao ga. Podrugljiv osmeh

mu se pojavio na licu i upitao je začuđeno. – Mister Rink, šta se to dogodilo sa vama? – Šerman Rink ga je presekao pogledom. – Nešto što se ne bi dogodilo da ste vi obavljali svoju dužnost kako treba – planuo je. – Zaista? – naljutio se Bun. – Večeras je u ovom salunu bila strahovita gužva – govorio je Rink kao da ga nije interesovala šerifova reakcija na njegovu primedbu. – Za sve je kriva ona skitnica tamo. – Pokazao je rukom na Doka Holideja, ali, njegov pogled kao da nije imao dovoljno smelosti da skrene u tom pravcu. – Mislim da se zove Dok Holidej. Došao je ovamo, ubio Kotona, onesposobio Tajlera i... – Vidim, vidim šta je učinio – klimao je šerif glavom. – Pogledajte šta je meni učinio, šerife Bune – nastavio je Šerman. – A moга brata je... – U tom trenutku iz Adamove kancelarije izašao je jedan građanin i prišao advokatu. – Adam se ne oseća dobro – rekao je. – Prilično je bleđ. – Šerman Rink se besno okrenuo šerifu. – Hoću odmah da zatvorite tog čoveka, šerife! – vrisnuo je. – Vreme je da počnete da vršite svoju dužnost kako treba! – Bun je stojao mirno. Palčeve je zakačio za opasač i lagano se ljuljao na petama. Bio je veoma miran kada je progovorio. – Mislim da ću morati bolje da ispitam čitavu stvar... – Idite do đavola! Šta tu ima da se ispituje? Taj čovek je opasan! On je ubica! Nije ni trepnuo kada je smakao Kotona! – Vidi molim te – Otis Kaning je koraknuo prema njima, a u očima mu je planuo gnev. – Ne slušaj ovoga šta trabunja, šerife. Ja ću ti reći istinu – rekao je, pokazujući glavom na Rinka. – Ne mešajte se u ovo – pobesneo je Rink. – Bolje bi bilo da pripazite... – Otis Kaning je nameravao da još nešto kaže, ali ga je šerif prekinuo rukom. – A ja sam čuo da je borba bila fer – rekao je Rinku. – Ljudi kažu da je Bob Koton dobio ono što je zaslužio. Uostalom, svi znamo da je on stalno pravio gužvu. Ja sam ga upozorio nekoliko puta da se ponaša dru-

gačije, inače, neka ode iz grada. Bolje bi bilo da je poslušao mene. – Šerman Rink je bio besan kao ris. – Ništa me se to ne tiče – rekao je. – Ali, kao građanin imam pravo da tražim da uhapsite Holideja zbog onoga što je učinio meni i mom bratu.

Bun je odmahnuo glavom. – Bojim se da to ne mogu da uradim, mister Rink. – Kako? – Pa, ljudi kažu... – Ne interesuje me šta ljudi kažu. Ja vam naređujem... – Možete da kažete štogod hoćete, mister Rink. Nijedan zakon vam to ne brani. Ali, ja znam šta mi je dužnost. – Ako znate onda ćete pokupiti ovu bagru odavde. Poslednji put vam kažem... – Bun je sasvim mirno posmatrao zapenušenog Rinka. Zatim mu se uneo u lice i rekao vrlo razgovetno. – Dok nosim ovu zvezdu, niko ne može da mi naredi šta ću da radim. – Rink se zacerekao. – Vi ga se plašite, šerife? – rekao je i mahnuo rukom. Istog trenutka kraj šerifa su stala četiri revolveraša koji su malopre bili sa Rinkom, i sa revolverima na gotovs čekali dalja naređenja. – Ne plašite se, šerife – izazivao je Rink. – Ovi momci će vas štititi. – To je već bilo previše i za hladnokrvnog šerifa Buna. Pljunuo je sebi pred noge i rekao besno. – Momci, pištolje u futrole! A vi, mister Rink, mogli biste i vi da se ponašate pristojnije. – Rink čije je lice poplavilo kao da se guši, zgrabio je šerifa za ruku. – Poslednji put... – počeo je, ali se Agar Bun istrgao i presekao ga pogledom. – Idi do đavola! – viknuo je. – Još ćeš mi i ti naređivati! – Otis Kaning se jedva uzdržao da ne vrisne od radosti, a Šerman Rink je reagovao munjevit. – Zgrabio je zvezdu koja je bila prikačena na šerifovim grudima i otrgnuo ju je, pocepavši i malo tekstila. – Bun uopšte nije reagovao. Stojao je nepomično kao statua, a Rink se malo odmakao u stranu. – Dovoljno sam te upozoravao, gade! Nisi hteo da obavljaš svoju dužnost kako treba. E pa, više nisi šerif. Ja sam još uvek

gradonačelnik koga su građani izabrali, ja sam te postavio, ja te i smenjujem. Zakon mi daje to pravo!

Nestrpljiva gomila je počela da žagori. Svi su gledali u šerifa Buna, čekajući da vide šta će on da uradi. Međutim, on je samo odmahnuo glavom. Okrenuo se i lagano izašao napolje, a Dok Holidej je krenuo za njim. Otis Kaning se još malo zadržao u salunu. – Mogao si to da uradiš Rink – rekao je. – Gradonačelnik si. Samo, ne znam koliko će to dobro doneti gradu. – Nisam te ništa pitao, Kaning – odbrusio mu je Šerman Rink. – Skloni mi se s očiju! Gubi se! – Ali, Kaning se nije ni pomerio s mesta. – Ovo je veliki grad – rekao je – i svakog dana sve više raste. Ne sme ni dana da bude bez šerifa... Potrebni su nam rad i zakon. U ime građana prisutnih ovde, zahtevam da vratiš šerifu Buntu zvezdu! I to ovog časa! – Nosi se do davora! Ti ćeš da mi naređuješ, piskaralo? Ti i tvoji prijatelji! Tu pre svega mislim na onu skitnicu Holideja!

– Razmisli malo o onome što sam ti rekao. Grad ne sme ni dana da bude bez šerifa – ponovio je Kaning. – Ne brini za to. Imaćeš šerifa i to već sutra. – Ljudi su načulili uši. Koga li će izabrati, pitali su se. – Da nećeš imenovati brata, pa da ovo postane tvoj feud? – izazivao ga je Kaning. – Jel' tvoj šerif u gradu? – Nije ni daleko, ne brini. Biće ovde tačno na vreme. – Gurnuo je Kaninga u stranu i krenuo prema kancelariji svoga brata. Za sobom je zalupio vrata, što je značilo da više nikoga ne želi da vidi. Adam je sedeo na stolici sa bolnim izrazom na licu. Izgledao je jadno. Kraj njega je stojao jedan od njegovih telohranitelja i masirao mu slepoočnice. Hteo je nešto da kaže, ali ga je Šerman prekinuo ljutitim pokretom ruke. – Adame! – obratio se bratu. – Čuješ li me, Adame? – Čujem! Šta se dešava? – odjednom je oživeo Adam. – Upravo sam oduzeo značku Agar u Bunu. – Adam Rink je po-

gledao brata kao da mu ne veruje. – Jesam – potvrdio je Šerman. – Nama je potreban drugačiji šerif. Efikasan i brz. – Ja? – upitao je Adam ne krijući nadu da ga je brat konačno izabrao. Ali, ovaj je odmahnuo glavom i opsovao. – Vražju mater ti! Samo jedan čovek bi to mogao da radi u ovakvom gradu. Sećaš li se ko je sredio Bosa Morgana? – Adam je odjednom skočio na noge, a lice mu je oživelilo. – Ben Danbar? – upitao je. – Nego? – Šerman Rink je prišao vratima iza kojih se već okupila gomila ljudi, naravno njegovih. Otvorio ih je i rekao jednom. – Uzmi još jednog momka i smesta sedlajte konje. Odjašite do Logana. Odande pošaljite telegram u Pejson. Ben Danbar bi trebalo da krene na put pre nego što svane.

*

Doktor Marlou je previo ranu Šadu Morganu u zadnjoj sobi saluna „Kroksi“. Izvadio mu je metak i bio je zadovoljan. Spakovao je svoju torbu i pozdravio se. – Više ništa ne mogu da učinim za tebe, Šade – rekao je ljubazno. – Jedino možda, da ti dam još malo viskija. – Lajla i Elvira su se pogledale zabrinuto. – Hoće li mu biti dobro, doktore? – usudila se da upita Lajla. – Zašto ne bi bilo? – nasmejao se doktor. – Izvadio sam mu metak, očistio ranu. Kako se sada osećaš, Šade? – Morgan je nešto promrmeljao o svojim naočarima koje su mu se razbile u onoj gužvi, a doktor Marlou ga je umirivao. – Nabaviću ti nove, ne brini. Nadam se da vidiš dovoljno da možeš da stigneš kući? – Naravno da mogu, samo... – Šad je prineo ruku čelu. – Toliko dugo sam ih nosio da se bez njih osećam zaista čudno. – Snaći ćeš se – rekao je doktor uzimajući svoju torbu. – Sada ga ostavljam vama, dame. Ali, ima još jedna stvar... – kao da se tek sada setio doktor. – Šta to? – upala mu je u reč Elvira. – Možda bi bilo dobro da

neko odvede Šada na ranč i to što pre. Ovaj grad nije naročito zdravo mesto u poslednje vreme. – Doktor je izašao, a Elvira je rekla sebi u bradu. – Izgleda zaista da ovaj grad više nije zdrav za bilo koga od nas. – Tog trenutka, Šad Morgan je ustao sa stolice. Izgubio je dosta krvi i nesigurno se klatio. Izgledalo je da će se srušiti, pa mu je Lajla priskočila u pomoć. – Kako ćete otići do kuće, mister Morgane? – upitala je. – Da li je neko došao sa vama u grad? – Morgan je odmahuo glavom. – Mnogo sam vam zahvalan, gospođice, ali... – Ona je Lajla – rekla je Elvira kratko. – Lajla Sanders. Radi u ovom salunu. – Radila sam ovde i ranije – promrmljala je Lajla. – Samo, vi me se sigurno ne sećate, mister.

– Ako je to bilo ranije – odgovorio je Morgan – nije ni čudo što nisam čuo o vama. Ja nekada nisam navraćao u salune. – Gorko se osmehnuo i dodao. – Možda bi bilo pametnije da nisam navratio ni sada. Ipak, veoma sam vam zahvalan što ste mi pomogli. – Elvira! – rekla je Lajla donevši iznenada odluku. – Mislim da ne bi bilo loše da ja otpratim mister Morgana na ranč. – Zašto da ne – osmehnula se Elvira. – Ali, ako je Šad dojahao, kako ćete... – Šad Morgan se brzo umešao. – Možemo iznajmiti kočiju u gradskoj štali. A stvarno bi mi bilo drago, mada... – Ne brinite. Vi niste u stanju da sami odjašete na ranč. Izgubili ste dosta krvi – rekla je Lajla energično. – Večeras bi trebalo da nađete neko prenoćište, da se ispavate, a sutra polazimo na ranč. – Zaista ste ljubazni go... hoću da kažem, Lajla – bio je ganut Šad. – Sve je u redu, mister. A tamo, nadam se da će vaša domaćica umeti da se brine o vama? – Ja nemam domaćicu, pa ako mislite... – Elvira mu je upala u reč. – Nemoj se zbog toga ustručavati, Lajla. Tamo na ranču ti se neće ništa dogoditi. Ja poznajem sve te momke. – Tako je – potvrdio je Morgan oslanjajući se zdravom

rukom na Lajlino rame. – Ipak, ne bih hteo da vas opterećujem. Pronaći ću kočiju i idem na ranč. – Večeras? – upitala je Elvira, gledajući značajno svoju prijateljicu. Šad Morgan je klimnuo glavom – Osećaću se mnogo bolje ako budem spavao u svom krevetu – objasnio je. – U tom slučaju... – počela je Lajla, ali je začutala, jer su se vrata otvorila. U sobu je ušao Adam Rink. – Šta se to ovde događa? – upitao je. – Zar nisi čuo da je učtivo kucati na vrata? – podsetila ga je Elvira na lekciju koju je on njoj dao tog dana. Rink je nešto promrmljao, ali, njega je zanimao Morgan. – Zar misliš da nisi izazvao dosta gužve večeras, Morgane? – pitao je besno, a Elvira je zadovoljno primetila da mu je lice natečeno. – Gubi se oдавde pre nego što te ponovo ne naučim pameti! – Upravo sam polazio – rekao je Šad, ali, umešala se Elvira. Govorila je pomalo ironično. – Nemojte se ljutiti, mister Rink, Šad ionako ne bi ostao ovde. Nije mu ovo mesto po ukusu. I, mislim da je u pravu. – Adam ju je pogledao besno.

– A ti... Pazi šta govoriš, draga moja, inače možeš i ti da se pokaješ. – Ti to kao meni pretiš, Adame? – pogledala ga je Elvira. – Samo ti kažem – planuo je Adam. – Bolje nemoj da mi kažeš. – S kojim pravom si dovela tu propalicu ovamo? – progundao je Adam. – Ovo su moje privatne prostorije. – Valjda su i moje, a ja sam ga dovela – odgovorila je Elvira prkosno. – Ranio ga je tvoj revolveraš, ako se sećaš. A sada... nemam vremena za razgovor. – Čekaj, čekaj! – progovorio je Adam otežući, a njegov hladan pogled se zadržao na Lajli. – Ti si nova devojka, zar ne? – Umesto Lajle je odgovorila Elvira. – Šta pitaš kada znaš? Jeste, ona je nova devojka. Večeras je... – Večeras je poslednji put ovde – rekao je Adam. – Ljudi koji rade za mene treba da paze na svoje ponašanje. – Šta to treba da zhači? – zgranutla se Elvira. – ne gledajući je, Adam

se obratio Lajli. – Vi ovde nemate šta da tražite, damo. Pakuj pinkl i da te više nisam video ovde! – Lajla je podigla glavu i pogledala ga pravo u oči. – Vi ne možete da me otpustite – rekla je. – Ne mogu? – zgrnuo se Adam. – Naravno, ja sam baš malopre dala otkaz. Zar ne, Elvira? Hajdemo mister Morgan. Pomoći ću vam. Hoćete li moći da hodate do ulice? – Nadam se – rekao je Morgan i krenuo prema vratima. – Onda ja odoh po kočiju – požurila je da kaže Lajla. – Pretpostavljam da ću nekoga naći u štali. – Odlično, devojko! – uzviknula je Elvira. – Samo, ne treba ti da ideš. Poslaću Brita da dovede kočiju. Tu je i on negde. – Hvala ti, Elvira – bila je ganuta Lajla. – Nema na čemu – smešila se Elvira. – I, ne brini. Šad Morgan će paziti na tebe. – Naravno – rekao je Šad i obgrlio Lajlu oko ramena, krenuvši s njom napolje. Adam je gadno opsovao. – Ne znam samo zašto i tebe trpim – rekao je besno. Elvira je slegla ramenima, a on joj je prišao i skoro prošaputao. – Šta se to s tobom događa, devojko? Nisi više ona stara. Kao da mi više nisi bliska. – Možda to više i ne želim da budem – rekla je Elvira nabusito. – Je li? – iskezio se Adam. – Prosto ne mogu da poverujem. – Šta ne možeš da poveruješ? – izazivala ga je devojka.

Adam se okrenuo i grubo je zgrabio za ruku. Elvira se trgla, ali je shvatila da ne sme više da zateže. – Pazi dobro šta radiš, devojko – zapretio je Adam. – Ja se neću dugo šaliti. Ne volim mačke kada podivljaju. A ako se to dogodi, umem da ih pripitomim i to dok si rekao britva. – Ubeđena sam u to – zavodnički se nasmejala Elvira i dozvolila da je on poljubi. Adam je upravo počeo da joj otkopčava haljinu kad ga je ona blago odgurnula. – Ne sada, Adame, ne sada – molila je. – Biće vremena za sve. Sada imamo posla. – Da, u pravu si – rekao je Adam poslovno. – Kao što kažeš, biće vremena za sve. – Okrenuo se

i izašao iz sobe. Elvira ga je pogledala, a kada je izašao napolje, s izrazom gađenja obrisala je usta maramicom.

*

Sutra ujutru, dok je ležao u krevetu, Šad Morgan je pozvao svog predradnika Pita Leslija. Zamolio ga je da vrati u grad kočiju koju je iznajmio i da dovede njegovog konja kojeg je ostavio tamo. Nije uopšte objašnjavao zbog čega je i kako je ranjen i predradnik je prilično zbunjen odvezao kočiju ugrad. Vratio se nekoliko sati kasnije i prva stvar koja ga je dočekala, bio je fantastičan miris pržene slaninice. Nozdrve su mu se raširile dok je otvarao vrata i ulazio u kuhinju. Lajla Sanders se motala nešto oko štednjaka, a kuhinja je izgledala kao naslikana. Tako čista i uredna nikada nije bila. – Dobar dan, gospođice – pozdravio ju je predradnik. – Zdravo – rekla je Lajla ljubazno. – Nisam čula da dolazite. – Uh, što to dobro miriše – Lesli je žudno udisao miris slaninice. – Ovo je već druga partija koju pripremam – nasmejala se Lajla. – Dobro sam proračunala. Pretpostavljala sam da ćete se vratiti u ovo vreme. Vi ste Pit Lesli, zar ne? – Tačno, mem – Lesli je skinuo šešir sa glave. – Bio sam u gradu. – Da, rekao mi je Šad. – Šad? – začudio se Lesli što Lajla tako intimno govori o njegovom poslodavcu. Ali, ona se nije zbunila. – On je rekao da ga tako zovem – objasnila je mirno. – A sada, izvinite me... ne bih volela da ovo zagori.

Lesli ju je posmatrao dok je poslovala oko doručka. Bila je stvarno lepa devojka. Naročito u ovoj jednostavnoj haljini od plavog platna koju je imala na sebi i beloju kecelji koja je izgledala tako čista da je prosto blistala. – Jeste li rekli Šadu da ste se vratili? – vratila je Lajla Pita u stvarnost. – Nisam imao vremena, gospođice... – Učinilo mi se da imate dosta vremena

– rekla je Lajla smešeći se. – Nešto dugo sedite ovde. – To je bilo zadovoljstvo, gospođice – nasmešio se Pit. Zatim je njegovog osmeha nestalo. – Recite, vi ste bili u gradu kada je bila ona gužva? – Jesam. – Tamo je prilična pometnja odjutros. Nego, bolje da to sve odmah ispričam Šadu. – Pit je odjednom ustao i krenuo prema vratima. – A ta slanina, gospođice, hoće li je biti dovoljno? – Naravno da će biti. Ovo je samo za vas. Svi momci su već doručkovali. – Pit se nasmešio i izašao. Šada je zatekao kako sedi u krevetu. – Još uvek je bio prilično bleđ zbog gubitka krvi, ali je bio dobro raspoložen. – Uzmi stolicu, Pite – rekao je. – Mogu i da stojim – odgovorio je Pit i naslonio se na krevet. – Neću te zadržavati dugo. U kuhinji se sprema doručak od kojeg mi teče voda na usta. – Jesi li doveo moga konja? – Jesam. Ima dosta novosti. – Kakvih? – Nisi mi ništa rekao kada sam odjahao. Šta se to dođavola dogodilo sinoć u gradu? – Šad mu je ukratko ispričao šta se dogodilo, a Pit je ozbiljno klimnuo glavom. – Da, i ja sam tako čuo. Nego, misliš li da su braća Rink stvarno poslali onu bitangu Kotona da te ubije? – Šta drugo može da bude? Još ranije mi je Šerman Rink jasno stavio do znanja da je bacio oko na moj ranč. Mislim da sam potpisao svoju presudu na smrt kada sam mu se suprotstavio. – Šteta što nisi sredio tu propalicu. Šta ćeš sada da radiš? – Jednostavno, ne znam. Pre nego što sam sinoć otišao iz grada, čuo sam da je Rink oduzeo značku šerifu. Guliver je sada bez predstavnika zakona, a to nikome neće doneti dobro. – Šerif je već na putu – podsmehnuo se Pit, a oči su mu se zasvetlele. – Pričaju o tome u gradu. Kao što vidiš, Rink nije gubio vreme. A znaš li ko je ta baraba? – Valjda ćeš mi reći i to. – Bob Danbar i već je krenuo za Guliver.

*

– Rekao sam Rinku da je to rat i tako sam i mislio – potvrdio je Dok. – Razumem, ali znate li da to neće biti lak rat – rekao je Kaning. – Nisam ni mislio da će biti, a i ne iznenađuje me kod ovakvog sveta. Svako ima onakve predstavnike zakona kakve i zaslužuje. Nego, ja sam se motao malo van grada, šta ovde ima novo? – Šta ima novo? Svašta! Braća Rink su već krenula da sređuju stvari po svome. Iz gradskog saveta su izabrali sve koji se nisu slagali s njima. Bajagi, glasanjem. A ja se kladim da je svaki od tih ljudi dobio obećanje da će ga progutati pomrčina. Samo, niko ne govori ništa. Za pouku, jedan je već dobio razbijenu glavu, a jedan je napustio grad. Kao što vidite, Rinkove siledžije su krenule u akciju. Ne treba da vam kažem ko je sada na redu. – Ne treba. – Dok je bio kratak kao i uvek. Ovo što je čuo, nije bilo ništa što nije očekivao. Sada je samo bilo pitanje sata, a ne dana, kada će morati da prihvati konačan obračun. Dok Holidej i Kaning su se nalazili u stražnjoj sobi redakcije. Bila je nepodnošljiva vrućina i Kaning se hladio šeširrom. S vremena na vreme, iz daljine je dopirala potmula grmljavina, koja je nagoveštavala kišu i nepogodu. – Na kraju će kako to obično biva, braća Rink izvući deblji kraj – rekao je Dok tiho da bi malo umirio Kaninga koji je bio sav crven od uzbuđenja. Ali, to nije bilo lako. – Nikada! – rekao je Kaning, odmahujući glavom. – Ne kažem da nema ljudi kojima se ne sviđaju postupci braće Rink, ali, većina građana gleda svoje poslove. – Dok i njima ne stanu na žulj. – Tačno! – A vi, šta vi nameravate, Otise? Pa, vi bar imate u rukama najubojitije oružje! – Čekao sam na to pitanje – odgovorio je novinar i nabio šešir na glavu. – Napisaću jedan članak, da će se sve pušiti. – Dok se nasmejao. – To je odavno trebalo da uradite – rekao

je. – Nikada nije kasno. Nego, možda biste mogli da mi pomognete? – Moje oružje je druge vrste, Otise. I ako zatreba, tu sam, možete biti spokojni i raditi svoj posao na miru. Sada, međutim...

Nije dovršio jer se na vratima pojavila Marta. Zastala je malo. – Jeste li mnogo zauzeti vas dvojica? – Jesmo – nabusito joj je odgovorio otac. – A ako hoćeš da budeš korisna, mogla bi da nam skuvaš veliki lonac kafe. – Jesam li u pravu, Dok? – Dok je klimnuo glavom. Mada se spremao da pođe, pomislio je da bi mu jedna kafa dobrodošla. – Odmah ću skuvati – odgovorila je Marta, ali, nije se pomerila s mesta. Kaning ju je pogledao i podviknuo. – Šta si se tu ukipila? Ako već želiš da budeš korisna, onda se makni s tog mesta! – Mislija sam da bi bilo dobro da znate šta ima novo. – Obojica su je pogledala upitno. – Nekoliko ljudi Šermana Rinka malo pre su premlatili mamu Hulen – rekla je devojka. – I, zapalili su joj kuću. – Dok je naglo podigao glavu i upitao s nevericom. – Kako je to moguće? Zašto gospođu Hulen? – Mora da su vas tražili, Dok – rekao je Kaning. – Marta, ispričaj šta se sve dogodilo. Ne, idi prvo i skuvaj kafu. Razgovaraćemo kasnije. – Bolje da prvo čujemo o čemu je reč – Doku više nije bilo do kafe. – Da li je gospođa Hulen u redu, Marta? – Devojka je klimnula glavom. – Mislim da jeste, ali, kuća joj je izgorela. Doduše, nije prijatno ni biti isprebijan, ali, da sve izgori... – Zajedno sa svojim stvarima – podsmehnuo se Dok. – Otise, moraću da im naplatim štetu. Ovi stvarno ne znaju šta je red. – Pa, šta sam vam rekao? Samo, što je sve to trebalo Šermanu? – Kakvo je to pitanje. Malopre su mi rekli da dolazi novi šerif. Njegov čovek. Da bi on imao prilike da se proslavi, u gradu mora biti nered. Taj stil mi je poznat, i mislim da je poznat mnogima. Ipak, uvek je imao dobar efekat.

Prvi put Otis Kaning je izgledao kao da nije potpuno siguran u sebe. Pogledao je svoj sto i promrmljao. – Nažalost, izgleda da ste u pravu. – Šta se tu može – slegnuo je ramenima Dok. – Gospođice Marta, biću vam zahvalan za tu kafu. – Odmah ću je skuvati – odgovorila je devojka i požurila u kuhinju. Kaning je nervozno lupkao olovkom po stolu, a na Dokovom čelu se urezala duboka bora. Martu sa detetom bi trebalo negde skloniti, pomislio je. Ovde će biti žestoke gužve.

*

U podne, sledećeg dana, poslednje izdanje „Guliver Posta“ već je bilo izneto na ulicu. Ni Kaning ni Dok Holidej nisu spavali prethodne noći, a mladi Vudi Alen je pokazao puno entuzijazma i sav radostan krenuo je da raznese novine gradom. Bio je toliko preduzimljiv da je pronašao i nekoliko svojih drugova da mu pomognu u tome. Jedan od njih se, međutim, nešto kasnije vratio u redakciju krvavog nosa i otečenog oka. Ispričao je da je naišao na jednog Rinkovog siledžiju, koji mu je iscepao novine, a njega izmlatio. Posle toga je, sav izbezumljen od besa, Kaning sam krenuo da prodaje novine, a Dok Holidej ga je pratio izdaleka, pazeći da mu se nešto ne dogodi. – Nemojte ići za mnom, Dok – molio ga je Kaning. – Samo neka pokušaju, kojoti – besneo je. – Samo neka pokušaju. – Dok međutim nije delio njegovo mišljenje. Znao je dobro da Kaning obnevideo od besa, ne procenjuje dobro situaciju i da će njegova pomoć vrlo brzo biti i te kako potrebna. Čak i da trenutno ne bude ništa, bilo mu je savršeno jasno da će ovim potezom Kaning potpisati svoju smrtnu presudu.

U početku je izgledalo da neće biti nikakve reakcije na Kaningovu akciju, ni od Rinkovih ni od građana. Grad je ćutao, a dim se još uvek lagano uzdizao sa zga-

rišta kuće mame Hulen. Većina građana ostala je u kućama, a glavna ulica bila je pusta. Sve je izgledalo kao zatišje pred buru za koju niko nije sumnjao da će uskoro početi. Kaning je priznao da se ni sam ne oseća prijatno. Darnuo je u bure baruta, i ono je pretilo da će svakog trenutka planuti. Ipak, pošto su rasprodali i poslednji primerak novina, Kaning se povukao, rekavši da će spavati najmanje dvadeset sati, a Dok je rešio da još malo prošetata gradom. Grmljavina je dopirala iz daljine, nebo je bilo tamno kao mastilo, a oblaci su izgledali kao da vise nad gradom. Dok se zaustavio pred kućom u koju se sklonila gospođa Hulen. Samo što je prišao kapiji, odjeknuo je pucanj iz revolvera, a on je osetio topao vetar kako ga je oprljio po licu. Tane je prohujalo tik pored njegovog obraza. Vođen nekim neobjašnjivim instinktom, Dok je reagovao na prvi šušanj i to ga je spaslo. Uspeo je samo malo da mrdne glavom, tako da je strelac promašio. Onda je skočio u stranu, iza jednog drveta i brzim pogledom osmotrio sve oko sebe. Nije morao dugo da čeka. Iz kapije preko puta, iskočio je jedan čovek i pozvao nekoga koga Dok nije mogao da vidi iz svog zaklona. Čovek se osvrtao levo-desno i ponovo podigao revolver sa namerom da pripuca čim ugleda Doka. Tada je Dok ugledao i drugog čoveka, koji je provirio iza jedne kuće, dajući znak onom prvom da ga je shvatio. Podigao je revolver i cev se okrenula prema Doku. Ali, nije bio dovoljno brz. Dok Holidej je opalio, a čovek se trgao. Ipak uspeo je da skoči u žbunje obližnje aleje. Dok se ponovo povukao u zaklon i čekao. Sada je imao dovoljno vremena da pogleda svuda oko sebe. Ovo su zaista kukavice, pomislio je o građanima Gulivera. Čak ni ova pucnjava nije mogla da ih prinudi da izvire iz kuće. Zavukli su se kao miševi u svoje rupe. Pustili su Rinkovima da rade šta

hoće i nije bilo sumnje da su oni preuzeli kontrolu nad gradom.

Potrajalo je to čekanje, a onda je daleko niz ulicu, ugledao jednog kauboja kako vuče drugog. To je znači onaj drugi napadač, pomislio je Dok. Ranjen je, ili možda mrtav. Uostalom, Dok i nije sumnjao da ga je pogodio. Zato sada više nikoga nije bilo u blizini. Uostalom, Rinkovima se sada nije žurilo. Izašao je iz zaklona i osvrnuo se oko sebe. Nigde nije bilo nikoga. Odjednom je čuo kako neko izgovara njegovo ime. Okrenuo se i ugledao devojku. – Prilično rizikujete, mister – rekla je devojka i nasmešila se. – Da sam na vašem mestu, ne bih bila tako sigurna. – Rizik jedino može da donese korist – nasmejao se Dok, parafrizirajući staru poslovicu. – A zar se vi ne plašite ove pucnjava mlada damo? – Zovem se Elvira Roma – rekla je devojka. – Iz „Kroksija“ sam. U našem poslu pucnjava se uračunava unapred. – Dok je klimnuo glavom. Devojka je bila u pravu. Ona, koja se uputila na put salunske dame, morala je da bude spremna na sve, i te devojke su obično bile vrlo hrabre. Pogledao ju je malo bolje i setio se da je tu devojku zaista video u salunu. Ona mu je, međutim, prišla sasvim blizu. – Vi i Otis Kaning ste napravili priličnu gužvu u ovom gradu – rekla je sa simpatijom. – Ali, drago mi je. – I meni što to čujem – osmehnuo se Dok. – Samo, to može da se okrene protiv vas – dodala je devojka. A kada se Dok šeretski malo namrštitio, ona je dodala. – Ne brinite, ja sam uz vas Holideje. Od prvog trenutka. – Šta bi vaš gazda rekao da to čuje?

Dok je izvadio cigaru i zapalio je. Bilo mu je potrebno da malo predahne, iako mu se nije dopadalo što se devojka toliko zadržavala s njim. Mogla je da nastrada. – Nije Adam Rink moj gazda. Više nije – rekla je devojka prkosno. Dok ju je upitno pogledao. – Onaj članak u novinama

pao je kao bomba – počela je da objašnjava Elvira. – Zanima li vas to? – Dok je klimnuo glavom. – Dakle, ovako je bilo – Elvira se spremila za opširno pričanje. – Šerman Rink je sedeo u zadnjoj sobi saluna sa još nekim ljudima. Dogovarali su se kako da srede grad, kada je ušao Adam. Nosio je novine i bio je kao pokisao. Ja sam tada napravila grešku. Nasmejala sam se. – Začutala je i slegla ramenima. A onda je odmahнула rukom. – Uostalom, do toga je moralo doći kad-tad. Stavila sam mnogo na kocku, nadajući se da ću pored Adama imati miran život. Ali, to nije uspelo. Morala sam da mu kažem šta mislim o njemu i njegovim ljudima. Rekla sam da se nadam da će on i njegov brat morati da napuste grad i to vrlo brzo. Sada je propalo sve što sam... ali, nije mi važno. Bar sam rekla Adamu Rinku šta mislim.

– Hm! I, otišli ste? – Trenutak pre nego što me je isterao – nasmejala se devojka bez gorčine. – Mislite li da bi trebalo da žalim? Bože sačuvaj! Lajla Sanders je bila u pravu. Nego, znate li da je ona došla ovamo zbog vas? – Dok ju je pogledao iznenađeno. – Fina devojka – rekao je na kraju, a Elvira je uzviknula. – Najbolja koja postoji. – Osmotrla je Doka nekako ženski, i nasmešila se. – Bogami, moram da je razumem – rekla je. – Vi ste pravi čovek, Holideje. Ali, kao da vam nije stalo što ženska srca pucaju za vama. – Ne razumem – nasmejao se Dok. Ova devojka mu je postajala sve simpatičnija. – Kada ste oborili Kotona, posmatrala sam Lajlu. Bila je bleđa kao smrt. Zar nikada nije videla mrtvog čoveka? – pravio se Dok da ne razume. – To nije bitno. Ona se plašila da ne vidi vas mrtvog. Mislim da je još luda za vama... samo, na drugi način, shvatate li šta hoću da kažem? – Pokušaću da shvatim. To je sve vrlo zanimljivo, gospođice, ali, ja sada zaista moram da pođem... – Razumem. Samo, još nešto

sam htela da vam kažem o Lajli. – Ne brinite, ona je pametna devojka, snaći će se – prekinuo ju je Dok. – Čuo sam da je otišla sa Morganom na njegov ranč. On je divan čovek, biće sigurna s njim. – Oh, niste u pravu. Lajla se doduše udaje, ali, ne za Morgana. Udaje se za njegovog predradnika Leslija. Otkrila je da je on čovek kakvog je čekala celog života. – Stvarno? – morao je Dok da se nasmeje, ali srdačno, bez trunke ironije. – Stvarno. Lesli je zaradio i dosta novca, pa su sada on i Morgan partneri u poslu. Lejla će tako biti svoja domaćica. A što se tiče Morgana... U stvari, zato sam vas i tražila danas. – Izvadila je iz nedara jedno pismo i pružila ga Doku. – Ovo mi je poslala Lajla. To je Morganovo pismo. Upućeno je Marti Kaning. Mislim da će se ona obradovati. Ipak, čini mi se da je bolje da joj ga vi predate.

– Kako vi kažete – rekao je Dok iznenađeno. – A vi, šta ćete vi sada? – I ja ću izvesno vreme da se sklonim na „Keš River“. Tamo uvek treba radne snage, a ja sam odlična kuvarica. – Mislite li da ćete tamo biti sigurni? – Bez brige – bila je sigurna Elvira. – Danas sam saznala nešto što mislim da bi trebalo da se čuje. – Zastala je i bliže se nagnula prema Doku. – Taj novi šerif koji danas treba da stigne u grad, svojevremeno je ubio Šadovog oca. – Zaista? – Devojka je klimnula glavom. – Braća Rink su mu platili da ga ubije. Danbar je tada otišao oдавde i tako niko nije mogao da pronađe ubicu. – To mora da je neka retka ptica? – To je najopasniji revolveraš na Zapadu – rekla je devojka. – I to je jedan razlog više što odlazim oдавde. A ako imate bar malo pameti, Dok, i vi ćete to učiniti. – Zar i ja da idem na „Keš River“ – našalio se Dok. – Ko zna. Možda to i nije loša ideja – nasmejala se Elvira, mahnula mu rukom i šmugnula u susednu ulicu. Dok je zas-

tao, pogledao pismo koje je držao u ruci, a onda je krenuo niz ulicu.

*

Dok se uputio prema kući u koju se sklonila mama Hulen. Zatekao ju je kako sedi u kuhinji zagledana ispred sebe. – Žao mi je zbog onoga što se dogodilo, gospođo Hulen – rekao je Dok tiho. Žena je podigla glavu. – Žao? To mi neće vratiti sve ono što mi je propalo u plamenu. Gadovi! Spalili su sve do temelja. – I kako se sve to dogodilo? – Uleteli su unutra sa revolverima spremnim za pucanje. Jedan me je raspalio drškom revolvera po glavi. Mislila sam da se više neću dići... Sve mi je izgorelo!... – Nemojte brinuti. Uveravam vas da će vam Rinkovi platiti sve... do poslednjeg centa. – Ponovo su napali! – viknula je. – Otišli su kod Kaninga i... – Kod Kaninga – prekinuo ju je Dok u pola rečenice. – Šta se dogodilo tamo? – Ne znam, mister. Čula sam samo da je tamo bilo prilično gužve i da su govorili kako će jednom zauvek učutkati mister Kaninga. – Dok se brzo okrenuo i pošao prema vratima, a mama Hulen mu je doviknula. – Ako pođete tamo, to vam je najkraći put za groblje! – Međutim, on je nije čuo. Izleteo je napolje pre nego što je ona dovršila rečenicu. Kako je stigao do Kaningove kuće ni sam nije znao. Skoro se iznenadio kada je video da je zgrada štamparije na svom mestu. Sve je bilo tiho kada je krenuo preko ulice.

Ulica je bila prazna i pusta, samo je omanja grupa ljudi stajala na pristojnom odstojanju od štamparije. Nešto su tiho razgovarali i izgledalo je da su spremni da svakog trenu šmugnu ako primete bilo kakvu opasnost. Glavna vrata štamparije bila su otvorena. Dok je lagano prišao, zastao na vratima i zavirio unutra. Nozdrve su mu se raširile kada je osetio dim, ali, nigde nije video ni traga od vatre. Sa-

mo jedan pogled mu je bio dovoljan da vidi da unutra vlada strahoviti nered. Umesto da uđe kroz vrata, obišao je kuću i pogledao kroz jedan razbijeni prozor. Zatim, pre nego što je iko mogao da shvati šta se događa, prileteo je stražnjim vratima i jurio unutra. Međutim, revolveri se nisu oglasili i dalje je vladala tišina. Dok je pažljivo koračao prostorijom, a razbacana hartija je šuštalala pod njegovim nogama. Sada je otkrio razlog što je na ulazu osetio dim. Pokušali su da podmetnu požar, shvatio je, ali, vatra se sama od sebe ugasila. Samo, kako to da su sve ostavili ovako nedovršeno, pitao se. Onda je shvatio razlog zbog koga su napadači pobegli. Na zidu prema vratima videle su se dve velike rupe, i bilo je očigledno da ih je napravila „sačmarica“. Znači, Kaning je branio kuću. Ušao je u kancelariju Otisa Kaninga. Sto je bio prevrnut, a hartije razbacane na sve strane. Dok se okrenuo i potrčao uz stepenice. Zastao je kad je ugledao jednu malenu priliku koja je stajala na vrhu stepeništa. – Tede! – Dok se jedva povratio od iznenađenja, jer je dečak izgledao izbezumljeno. – Šta ti radiš ovde?

Ted je zadrhtao i Dok je jasno video strah u njegovim očima. – Smiri se, dušo. Ne boj se. Znaš ko sam ja, zar ne? – govorio mu je tiho. Dete je još uvek ćutalo. – Ja sam Dok Holidej, prijatelj tvoga dede, a gde je on? Gde je deda? – Tamo – pokazalo je dete prema jednim vratima. Dok je smesta utrčao u sobu, ali, dete nije ispuštao iz naručja. Na stolu, licem nadole, ležao je Otis Kaning. – Otise! Otise! Jeste li živi? – upitao je Dok. – Šta se dođavola dogodilo? – Teškom mukom, Kaning je podigao izudarano lice. – Voleo bih da ste bili ovde – promucuo je. – Jeste li teško povređeni? – Mislim da jesam. Izgubio sam mnogo krvi. Ne mogu da se krećem, mislim da mi je slomljeno nekoliko rebara. Ne mogu... – Polako – rekao je Dok. – Hodite, pomoći ću vam da leg-

nete na sofu. – Spustio je dete, a zatim skoro preneo Kaninga na sofu. Novinar je zastenjao, ali mu se izraz olakšanja pojavio na licu kada je konačno legao. – Videli ste šta su uradili dole? – promucacao je. – Video sam. A vi ste pucali na njih? – Jednog sam i pogodio, ali, drugi su mi skočili na leđa. Da nisam reagovao brzo, sada bih bio mrtav. Uspeo sam da se dokopam „sačmarice“ i kada sam opalio, razbežali su se. Ali, odveli su Martu. – Dok je tek tada shvatio da Marta nije ovde. – Usred belog dana? – rekao je, mada je to bilo potpuno besmisleno, što je i njemu samom bilo jasno. – Zar je to njima važno? – odgovorio je Kanning. Dan ili noć, za Rinkove bitange to je svejedno. – Šta mislite, kuda su je odveli? – Oni su lukavi, Dok, ali, vas se plaše, sada sam siguran... Prema tome, morali su da se osiguraju. – Hoćete da kažete da su Martu odveli kao taoca? – Tačno, neće se ustručavati ni da je ubiju. – Ne brinite, neće stići – rekao je Dok. – Sada ću vam poslati doktora da se pobrine za vas i za dečaka. Najbolje bi bilo da vas preveze na „Keš River“. Tamo ima ko da brine o vama, a bićete i bezbedni. Ne smem vas ovde ostaviti. Oni mogu da se vrate. – Ne verujem da će se vratiti. Misle da sam mrtav. – Ipak, ne možete ostati sami u ovoj kući.

*

Sa prvim mrakom u grad je stigao Ben Danbar. Bio je to čovek niskog rasta, koji se lako smejaio i uživao u dobrom jelu i piću. Kada bi ga čovek video, pomislio bi da je to neka dobričina, koja voli da uživa u ovozemaljskim radostima i ne bi mu palo na pamet da je za njega najveće uživanje da seje smrt. U Guliver je došao tiho. To je bio njegov stil. Sa sobom je doveo i čoveka koji je u poslednje vreme jahao s njim. Taj čovek se zvao Marčison i ostao je da čuva konje kada je Danbar

ušao u kancelariju Šermana Rinka. Šerman je sedeo sa svojim bratom Adamom. Pravili su planove o tome kako da srede prvo grad, a onda da krenu u osvajanje okolnih rančeva. Nisu sumnjali da će im mnogi uplašeni građani koji uz to nisu mogli da se pohvale nekim moralnim principima, biti u tome dobri pomoćnici. Obojica su se obradovali kada su ugledali Danbara. Sada su dobili pojačanje kakvo se samo poželeti može, i Šerman nije oklevao da na Danbarovu košulju stavi šerifsku zvezdu. Taj čin su proslavili pićem i gromoglasnim smehom, uživajući unapred u onome što će učiniti sledeći dan. U susednoj sobi bila je Marta. Čula je zveket čaša i obesni smeh i sva se stresla. Bila je očajna. Savršeno dobro je znala šta će se dogoditi s njom kada piće ovlada ovim razbojnicima. Nije mogla da učini ništa. Soba je bila zaključana, a ona je bila vezana za stolicu.

I Dok Holidej je čuo obesni smeh bandita. Stojao je na glavnoj ulici, pustož bez igde ikoga, potpuno sam. U ovakvoj situaciji mogao je da bude zadovoljan samo zbog jedne stvari. Smestio je Otisa Kanninga i Teda na sigurno mesto. Poslao ih je na „Keš River“. Ali, sada je ostao sam. Niko, ama baš niko od građana Gulivera nije se usuđivao ni nos da promoli iz svojih kuća. Čak je i jedini čovek koji bi mu sigurno pomogao u ovoj situaciji, Agar Bun, nekuda nestao. Razmišljajući o situaciji i o tome šta bi i kako mogao da preduzme, Dok Holidej je stojao nasred ulice. A da će morati nešto da preduzme pre nego što Danbar stupi u akciju, bilo mu je savršeno jasno. Između ostalog i zato što je on bio prvi. Pitao se samo gde su smestili Martu. I, posle kraćeg razmišljanja, došao je do zaključka da bi ona mogla da bude samo tamo gde su i braća Rink. Teško da bi se usudili da je ostave nekom drugom na čuvanje.

Onda je odlučio. Krenuće, pa šta bude. Požurio je do saluna „Kroksi“, otvorio vrata i glasno viknuo. – Svi napolje! – Te noći u salunu nije bilo mnogo ljudi, a njegovi revolveri, čiju su brzinu neki od njih imali prilike da vide, pomogli su mu da bude ubedljiviji. Poslušali su ga bez pogovora. Samo je barmen zapanjeno stojao i kao paralisano gledao u Doka. Dok je ispalio jedan hitac u veliki luster na tavanici koji se s treskom sručio na pod. Zatim je prišao barmenu iza čijih leđa je tinjala mala petrolejka i odmahnuo revolverom. – Napolje! – viknuo je. – Ako misliš da sačuvaš tu svoju ćelavu glavu. – Debeli barmen se nije dvoumio. Jurnuo je i zaglavio vrata. Onako zbunjen, jedva se nekako ispetljao između stolica kojima su ljudi, gurajući ih dok su bežali, zakrčili prolaz. U celoj tog gužvi, Dok je odjednom primetio kako se ispod bara izvlači jedan čovek, a u ruci mu je bila puška. U stvari, prvo je i primetio pušku. Tek tada se podigla glava do visine očiju. Ali, to je za bandita bilo kobno. Dokov revolver je sevnuo i čovek je jeknuo pogođen u šaku kojom je držao pušku. Odskočio je u želji da pobegne, ali ga je stigao još jedan metak i on se sručio na pod. Trenutak kasnije, salun je bio prazan, a Dok je ostao sam. Ne plašeći se da će se neko usuditi da uđe, Dok je bez razmišljanja krenuo uz stepenice. Pušku je naslonio na ogradu, a zatim je ponovo sišao u salun. Pokupio je zatim stolove na gomilu i sve polio petrolejem, pa ponovo ustrčao gore.

U tom času su se otvorila vrata saluna i na njima se pojavio Adam Rink. Iz Šermanove kancelarije, Rinkovi su očigledno videli da se u salunu dešava nešto neobično, ili im je, možda, to čak neko i javio. Tek, Adam je dojurio da vidi šta je to i upao je u klopku. Još sa vrata je ugledao Doka Holideja na vrhu stepeništa i bez razmišljanja potegao revolver. Međutim, nije stigao da povuče obarač. Dokov revol-

ver je zalajao i telo Adama Rinka se skljkalo na sama vrata saluna. Gornji deo tela opružio se na podu verande. Ta slika kao da je dala snagu nekim građanima, očigledno prijateljima Adama Rinka i oni su uz užasnu galamu poleteli u salun. Neki su već povukli svoje revolvere iz futrola, i valjda, da bi ohrabрили sami sebe, pucali su gde su stigli. Nastala je paklena galama, kada su jedan preko drugog jurnuli u salun. Na čelu grupe bio je Adamov telohranitelj, grdosija od čoveka, ali sa ptičjim mozgom. – Gde si skitnice? – vrisnuo je i podigao revolver, kad je ugledao Doka. – Ubiću te! – Dok je ispalio samo jedan hitac i grdosija više nije bio željan ubijanja. Bio je mrtav istog trenu. Tada je nastala panika. Svi Adamovi prijatelji koji su do malopre bili tako hrabri i pretili, pojurili su u zaklone. I dok su oni izbezumljeno skakali po stolovima i stolicama, Dok je još jednom opalio. Jedan čovek je pao, a on je tek tada primetio da je u rulji i Šerman Rink. Možda ga u onoj gužvi ne bi ni video, ali, Šerman je, obuzet panikom, srljao nazad, da se dohvati vrata i pri tome je uplašeno vrištao. – Eno ga, gore!... Na stepeništu! Uхватите ga, kuka vice! Ubijte ga! – Međutim, tada se dogodilo nešto što niko nije očekivao. Kako se Šerman Rink pojavio na ulici, tako ga je Danbar dočekao i gurnuo ga natrag. – Ubij ga ti, Šermane – rekao je. – Kazao si mi da će posao biti lak. Šta je s tobom, čoveče? – Sav usplahiren, Šerman Rink se osvrnuo oko sebe. – Ne... ja moram da pobegnem oдавде! Odjednom je rekao kao što i dolikuje kukavici.

Dok Holidej je ponovo opalio, ali, ne da ubije. Želeo je Šermana Rinka živog. Želeo ga je živog više od svega na svetu. Jer, mislio je na Marti za koju nije znao gde se nalazi. Tek kada je Rink pao na pod, ostali su se nekako osvestili i osuli paljbu na Doka. Danbar je stojao zaklonjen iza bara i pažljivo nišanio. Nije bio loš strelac, ali,

ni Dok nije bio naivan. Skočio je iza jednog stuba držača plafona i jedino što se dogodilo, bilo je da se otcepio jedan iver i okrznuo mu obraz. Međutim, iako je dosada dobro prošao i stojao u zaklonu, Dok je znao da pod navalom rulje neće izdržati dugo. Sada je morao stvar da privede kraju. Mirno je opalio u poslednju petrolejku koja je visila iznad bara. Lampa je pala a petrolej se razlio. Mlaz petroleja lagano je tekao do podnožja stepenica. Tada je Dok kresnuo šibicu i vešto je bacio. Istog trenutka, digao se visok plameni zid koji ga je, bukvalno, zagradio od napadača. Plamen je brzo hvatao pod i munjevito se širio po stolovima i stolicama, koje je Dok polio petrolejom, pre nego što je ustrčao uz stepenice. Banditi su poleteli napolje. Šerman Rink je vrištajući da će se živ ispeći, ali, niko nije obraćao pažnju na njega. S njim je ostao jedino Danbar koji je otrgnuo tešku zavesu sa prozora i pokušavao da ugasi vatru. Nije mu uspelo da je sasvim ugasi, ali, bar onaj deo pored bara više nije bio u plamenu. Drvo je lagano tinjalo šireći smrad paljevine u prostoriji. Ipak, vidljivost je bila dovoljna da on vidi Doka kao i ovaj njega. Dok je bio u boljem položaju. Bar u tom trenutku, iako ni Danbar nije bio sasvim otkriven. Ali, i on je bio željan borbe. Preskočio je ono malo plamena, koji je još lizao uz stepenice, i mačjim koracima krenuo prema Doku. Tada je Dok učinio nešto neobično. Izašao je iz svoga zaklona i vratio revolver u futrolu. I Danbar je učinio isto. Obojica su u tom trenutku znali da će jedan metak odlučiti sve.

Danbar je, naravno, mislio da ne mora da žuri i da će bez problema srediti Doka, jer je sebe smatrao najbržim revolverašem na tom području, što je dosada bilo tačno. Naravno, nije znao koliko je brz njegov protivnik. Inače, da je to znao ne bi se na njegovom licu pojavio onaj zlobni potce-

njiivački osmeh. Predah je trajao samo trenutak, a onda je Danbarova šaka sunula nadole i digla se sa revolverom uperenim na Doka Holideja. Bila je to zaista neverovatna brzina.

Tada je reagovao Dok. Na licu Bena Danbara pojavilo se iznenađenje i neverica kada je shvatio da je cev Dokovog linkolna već uperena u njega. Nije dospeo ništa više da uradi. Ispaljen je samo jedan hitac i poznati revolveraš i ubica, Ben Danbar se trgnuo i ostao kao skamenjen. Na licu mu je još uvek bio izraz neverice. S tim izrazom je i umro, nekoliko trenutaka kasnije. Bez ijedne reči, sručio se na pod i ostao da leži nepomično. Dok je vratio svoj revolver u futrolu i pogledao Danbara. Igra je bila završena. U tom času se začula buka na vratima saluna. Dok je naglo podigao glavu i ugledao šerifa Buna koga su pratili njegovi pomoćnici. – Upravo sam napuštao grad – osmehnuo se šerif. – Onda sam čuo pucnjavu i odmah sam se vratio. – Rukom je pokazao na nekolicinu građana koji su išli za njim. – Jedva sam naterao ove kukavice da izađu iz svojih rupa. Ali, vidim da smo došli kasno. – Dobro je da su došli i sada – podsmehnuo se Dok i ne rekavši više ni reči izašao iz saluna.

*

Marta Kaning je još uvek bila u sporednoj sobi uz Šermanovu kancelariju. Sva je premrla od straha, kada je čula da se neko približava vratima. A onda, na njima se pojavio Dok Holidej. Devojka se skoro onesvestila od uzbuđenja. – Smirite se, Marta – govorio je Dok, odvezujući kanap kojim je bila vezana za stolicu. – Smirite se. Sve je završeno. Adam Rink je mrtav, a Šerman je na putu za zatvor. – Međutim, devojka je još uvek drhtala. – A gde je Ted? Šta je s mojim ocem? – Sve je u redu. Oni su na Keš Riveru. Tamo su bezbed-

ni. – Na Keš Riveru?! – upitala je Marta i odjednom pocrvenela. – Da. Oh, skoro sam zaboravio. Imam za vas jedno pismo. – Izvadio je iz džepa pismo i predao ga Marti. Onda ju je ostavio samu da pročita, a on je prešao u Šermanovu kancelariju da popuši cigaru. Kada se Marta pojavila, izgledala je sasvim drugačije. Bila je nekako osvežena, kao da su joj se odjednom otvorile nove perspektive.

Doku nije trebalo ništa da objašnjava. – Pa, Marta – rekao je i nasmešio se. – Ja za sat-dva odlazim iz grada. – Ako hoćete, možemo zajedno da odjašemo do Keš Rivera. Ja tuda prolazim.

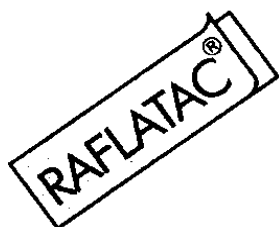
– Samo da uzmem neke stvari, Dok – odgovorila je Marta sva zajapurena. – U redu – nasmešio se Dok i požurio do štala da pripremi svoga Miga za put u nove avanture.

KRAJ

Svim čitaocima želimo srećne
novogodišnje i božićne praznike

samolepljivi materijali

dekor-art

21000 Novi Sad
Narodnog fronta 73
Tel/Fax: 021/368-772
Tel.: 021/367-344
E-mail: mor@eunet.yu

POTRAŽITE
KOD VAŠEG PRODAVCA NOVINA

LJUBAVNE ROMANE MARKETPRINTA

Svakog utorka

Svakog ponedjeljka jedno od ovih izdanja

**Vanredni
ljubavni vikend
roman**

senke

Svakog 10. u mesecu

EVA
Ljubavni Roman